

Βιβλιόφιλος Θεσσαλονίκη
85-2

49
184

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

~~ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθ. 371
2, 184~~

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΗΛΕΚΤΡΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Π.Ε.Κ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθμ. 3/501
ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

~~ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθ. 2,65~~

Μ. ΑΥΓΕΡΗ

~~ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθ. 385~~

~~ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Γεν. αριθ. 445
Κατηγορία 2
Ειδ. αριθ. 43~~

~~ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθ. 65
Κατηγορία Βοηθητική~~

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΞΗ

1911

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Θέμα τοῦ δράματος εἶναι ἡ ἐκδίκησις ποῦ ἐπῆρεν ὁ Ὀρέστης ἀπὸ τοὺς φονεῖς τοῦ πατρὸς του, δηλ. ἀπὸ τὴν μητέρα του Κλυταιμνήστραν καὶ τὸν θεῖον τοῦ Αἰγισθον· ἀλλὰ τὸ δράμα ὠνομάσθη μὲ τὸ ὄνομα τῆς Ἥλέκτρας, διότι αὐτὴ ἔχει τὸν κυριώτερον ρόλον μέσα εἰς αὐτό, γερμίζοντάς το μὲ τὸ βαθὺ πάθος τῆς, τὴν ἀκοίμητην ἐνεργητικότητα καὶ τὴν πρωτοβουλίαν.

Ἡ ὑπόθεσις ξητυλιζέται ἔτσι :

Προλογίζει ὁ Παιδαγωγὸς μιλώντας μὲ τὸν Ὀρέστην, ὁ ὁποῖος τὸν παραγγέλλει νὰ ἔμψῃ εἰς τὸ παλάτι καὶ νὰ φέρῃ τὸ πλαστὸ μῆνυμα, ὅτι τάχα αὐτὸς ἐσκοτώθηκεν εἰς τοὺς Πυθικοὺς ἀγῶνας· μετὰ τοῦτο φεύγουν καὶ οἱ δύο, ὁ ἕνας πηγαίνοντας πρὸς τὸ παλάτι καὶ ὁ ἄλλος εἰς τὸν τάφον τοῦ πατέρα του γιὰ νὰ τὸν τιμῆσῃ μὲ νεκρικὰς θυσίας, ἀφιερῶματα καὶ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς του, ὅπως εἶχεν ὀρμηγευθῆ ἀπὸ τὸ μαντεῖον.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀκούονται ἀπὸ μέσα τὰ ἀναστενάγματα τῆς Ἥλέκτρας, ἡ ἑποία βγαίνει καὶ εἰς κομμὸν ἀπὸ τῆς σκηνῆς διακύνεται εἰς θρήνους διὰ τὸ ἀλγισμόνητον καὶ σκληρόν τέλος τοῦ πατρὸς τῆς, ἐνῶ ὁ χορὸς ἀπὸ Μυκηναίους εὐγενεῖς γυναῖκες τὴν παρηγορεῖ.

Εἰς τὸ **πρῶτον ἐπεισόδιον**, ἐνῶ ἡ Ἥλέκτρα ἀνιστορεῖ τίς τωρινὲς δυστυχίες τῆς ποῦ ὑποφέρει ἀναγκασμένη νὰ ζῆ ἀνάμεσα εἰς ἀνθρώπους τυραννικοῦς, ἔρχεται ἡ ἀδελφὴ τῆς Χρυσόθεμη, ἡ ὅποια τὴν εἰδοποιεῖ ὅτι μέλλει σκληρὰ γιὰ τοὺς θρήνους τῆς νὰ τὴν τιμωρήσουν ἡ μητέρα τους καὶ ὁ Αἰγισθος, ὅταν γυρίσῃ ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν, ὅπου ἦτον πηγαμένος· τὴν πληροφορεῖ κατόπι, πῶς πηγαίνει στὸν τάφον τοῦ πατέρα τους σπονδὰς ἐκ μέρους τῆς Κλυταιμνήστρας φοβισμένης ἀπὸ νυκτερινὸν ὄνειρον· ἡ Ἥλέκτρα τὴν ὀρμηγευεῖ καὶ τὴν ἐμποδίζει νὰ φέρῃ εἰς τὸν πατέρα τους θυσίας ἐχθρικές, ἡ δὲ Χρυσόθεμη πείθεται καὶ φεύγει.

Εἰς τὸ **πρῶτον στάσιμον** ὁ χορὸς παίρνοντας θάρρος ἀπὸ τὸ ὄνειρον ποῦ ἐφανερώθη εἰς τὴν Κλυταιμνήστραν προμαντεύει τὴν τιμωρίαν τῶν φονιάδων.

Εἰς τὸ **δεύτερον ἐπεισόδιον** βγαίνει ἡ Κλυταιμνήστρα μὲ σκοπὸν νὰ δεηθῆ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα διὰ τοὺς φόβους ποῦ τὴν ἐτυραννοῦσαν, εδρίσκει τὴν Ἥλέκτραν καί, ὀργισμένη γιὰ ὅσα ἔκλαιε καὶ καταλαλοῦσεν ἐναντίον τῆς λογοφέρει μαζί τῆς καὶ τὴ φοβερίζει· τὴν ὥρα ποῦ ἀπετελείωνε τὴν προσευχὴ τῆς μπαίνει ὁ Παιδαγωγὸς καὶ μνηᾶ ἐπιτήδεια τὸ θάνατον τοῦ Ὀρέστη· μετὰ τοῦτο ἡ Κλυταιμνήστρα χαροῦμενη παίρνει τὸν Παιδαγωγὸν καὶ μπαίνει μαζί τους εἰς τὸ παλάτι νὰ τὸν φιλέψῃ, ἐνῶ ἡ Ἥλέκτρα παραδίδεται εἰς τὴν ἐσχατὴν ἀπελπισίαν καὶ ἀπ' τὴν ἀπελπισία ὁ χορὸς μάταια ζητᾷ νὰ τὴν βγάλῃ λέγοντάς τῆς λόγια παρηγορίας. Σ' αὐτὸ ἐπάνω τρέχοντας ἔρχεται ἡ Χρυσόθεμη καὶ μὲ σημάδια ζωηρῆς χαρᾶς ἀνιστορίζει τὸ πῶς ἤδρε τὸν τάφον τοῦ πατρὸς τους στολισμένον μὲ ἄνθη καὶ μὲ νεοκομμένους βοστρύχους καὶ πῶς ἀπὸ τοῦτο ἀπεικάξει τὸ φτάσιμο τοῦ ἀδελφοῦ ἀνάμεσόν τους· ἡ Ἥλέκτρα τῆς ἀναγγέλλει τὸ φτασμένο μῆνυμα τῆς θνητῆς τοῦ Ὀρέστη καὶ τὴν παρακινεῖ νὰ τὴν βοηθήσῃ νὰ πάρουν μόνες τους πλεόν τὴν ἐκδίκησι ἀπὸ τοὺς φονιάδες, ὅμως ἡ Χρυσόθεμη δὲν δέχεται καὶ φεύγει.

Εἰς τὸ **δεύτερον στάσιμον** ὁ χορὸς ἀποδοκιμάζει τὴν ἀδιαφορίαν τῆς Χρυ

σοθέμης και ἐπαινεῖ τὴν Ἡλέκτραν βυθισμένην στὴν ἔσχατη δυστυχία ἐξ αἰτίας τοῦ πατρός.

Εἰς τὸ τρίτον ἐπεισόδιον μπαίνει ὁ Ὀρέστης μετὰ τὸν Πυλάδην φέροντας τάχα τὰ λείψανα τοῦ σκοτωμένου, ποῦ βλέποντάς τα ἡ Ἡλέκτρα ξεχύνεται εἰς λόγια ἄμετρος ἀπελπισίας διὰ τὸν ἑαυτὸν της καὶ δι' ἄλλην τὴν μαρτυρηθεῖσαν γενεὰν τὸσον ὅπου ὁ Ὀρέστης συγκινημένος φανερόνεται καὶ ἔτσι γίνεται ὁ ἀναγνωρισμὸς εἰς τὸ μετὰ τοῦτο ἀπὸ σκηνῆς ἄσμα ἡ Ἡλέκτρα ἄδει τὴν ἀπειρὴν χαρὰν της. Ἐπάνω εἰς αὐτὰ βγαίνει ὁ Παιδαγωγὸς ὁ ἔπιτοσ βάνει τέλος εἰς τὴν ζωηρὴν διάχυσιν τῆς Ἡλέκτρας καὶ βιάζει τὸν Ὀρέστην καὶ τὸν Πυλάδην νὰ προβοῦν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐκδικήσεως κἀνοντάς τους φανερὸ τὸ κατάλληλον τῆς εὐκαιρίας δέονται ἔμπρός εἰς τὸν Ἀπόλλωνα διὰ τὴν καλὴν ἐκθασιν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὅλοι μαζὶ μπαίνουν εἰς τὸ παλάτι.

Ὁ χορὸς εἰς τὸ τρίτον στάσιμον εἰκονίζει τοὺς τιμωροὺς ὡς ὄργανα τῆς θείας δίκης.

Καὶ τέλος εἰς τὴν ἔξοδον ἐξέρχεται ἡ Ἡλέκτρα νὰ φυλάξῃ μήπως εἰς τὸ μεταξὺ γυρίσῃ ὁ Αἰγισθος καὶ ἔμπη εἰς τὸ παλάτι χωρὶς νὰ τὸν καταλάβουν, ἐνῶ μέσα οἱ τιμωρηταὶ ἀρχίζουν τὴν ἐκδίκησιν μετὰ τὸ φόνον τῆς Κλυταιμνήστρας, τῆς ὁποίας ἀκούονται αἱ φωνῆς καὶ τὰ παρακαλετὰ. Μετὰ τοῦτο ἐρχεται ὁ Αἰγισθος ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν, ζητεῖ νὰ ἴδῃ τοὺς Φωκεῖς καὶ τὸ λείψανον τοῦ ἀποθανόντος καὶ ἡ Ἡλέκτρα τοῦ ἀνοίγει τὰς πύλας ἐμφανίζονται οὖν οὖν ὁ Πυλάδης καὶ ὁ Ὀρέστης μετὰ κρυμμένα τὰ ἔξω καὶ, εἰς τὴν θέσιν τοῦ λειψάνου τοῦ Ὀρέστη ποῦ ἐπερίμενε, τοῦ παρουσιάζουν κάτω ἀπὸ τὸ κάλυμμα τὸ πτώμα τῆς καθημαμένης Κλυταιμνήστρας ἐμπρός εἰς αὐτὸ τὸ θέαμα τραμάζει βαθέως, ἀναγνωρίζει τὸν Ὀρέστην καὶ ἐννοεῖ τὴν τύχην ὅπου τὸν περιμένει· κ' ἐνῶ ἱκετεύει, ὁ Ὀρέστης τὸν σέρνει μέσα εἰς τὰ ἀνάκτορα, διὰ νὰ τὸν σφάξῃ εἰς τὸν τόπον ὅπου αὐτὸς ἐσκότωσε ἄλλοτε τὸν πατέρα του. Ὁ χορὸς κλείνει τὸ δράμα τραγουθώντας τὸ ἄσμα τῆς ἀπολυτρώσεως.

Ἡ πρώτη, ποῦ πέφτει εἰς τὴν ἀντίληψιν, ἰδέα τοῦ δράματος, ἠθικὴ καὶ διδακτικὴ, ὅπως εἰς τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ δράματα τοῦ Σοφοκλέους, εἶναι ἡ θεία δίκη ἐρχόμενη τιμωρὸς εἰς τὴν ἀνομίαν· ἐλάχιστα ὅμως ἠθικὴ, βαθύτερον αὐτῆς καὶ πλέον ἐγγιχτικὴ ἴσταται ἡ ἰδέα τῆς ὀλεθρίας μοίρας, ἡ ὁποία παρακολουθεῖ μεγάλον, ἀρχαῖον καὶ βασιλικὸν οἶκον καὶ ἡ ὁποία πνίγει τὰς ἡμέρας αὐτοῦ εἰς τὸ αἶμα καὶ τὴν ἀπελπισίαν· καὶ γενικώτερον τὰ ἀόρατα πεπρωμένα, ποῦ ἐποπτεύουν εἰς τὰς τύχας τοῦ ἀνθρώπου, αἱ μυστικῆς δυνάμεις αἱ ἀνεξέλεγκτες, αἱ μορφῆς ἀπὸ τὸ ἀγνωστον ποῦ ἐνεδρεῖουν τὰς ἡμέρας τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς· κυριαρχοῦν δηλαδὴ καὶ ἐδῶ, αἱ δύο κεφαλαῖοι καὶ ἔμμονοι ἰδέαι, τῆς δίκης καὶ τῆς μοίρας, αἱ ὁποῖαι ἐγέμιζαν τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς ἀρχαίας τραγωδίας.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ
ΟΡΕΣΤΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΑ
ΧΟΡΟΣ

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ
ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ πλατεῖαν τῶν Μυκηθῶν, ὅπου ὑφώνεται βωμὸς τοῦ Ἀπόλλωνος· ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰν τὰ βασιλικὰ ἀνάκτορα καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ὁ ναὸς τῆς Ἥρας καὶ ἱερὸν ἄλσος.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΠΡΑΚΛΗΡΙΟΥ

Ἀριθ. αἰθ.
Κατῆ.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Η Λ Ε Κ Τ Ρ Α

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ὡ τέκνον τοῦ Ἀγαμέμνονος, ποῦ ἄλλοτε ἐστάθῃ
στὴν Τροία στρατηγός, ἐδῶ πλέον ὄντας,
μπορεῖς νὰ ἰδῆς ἐκεῖνα, ποῦ ὄλο ἐπιθυμοῦσες.
Γιατί, νάτο, τὸ παλαιὸν Ἄργος ποῦ ἐπόθεις,
ιερὸ τῆς κεντροχτυπημένης θυγατρὸς τοῦ Ἰνάχου·
κι' αὐτὴ ναι ἡ Ἀπολλώνια ἀγορά, Ὀρέστη,
τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ· κ' ἐδῶ ναι ἀριστεράθε
τῆς Ἥρας ὁ ἐνδοξος ναός· κ' ἐδῶ ποῦ πᾶμε,
πὲς πῶς θωρεῖς τὶς πλούσιες τὶς Μυκῆνας
καὶ τὸ βαρυφθαρμένο τῶν Πελοπιδῶν παλάτι,
ἀπ' ὅπου ἐσέ, μέσα στὸ φόνον τοῦ πατρός σου,
παίρνοντας ἀπ' τῆς ἴδιας σου ἀδερφῆς τὰ χέρια
μακρὰ φερα, ἔσωσα κι' ἀνάθρεψά σε
σὲ τόση νιότη, ἐκδικητῆς νὰ γίνῃς τοῦ πατρός σου.
Τώρα λοιπόν, Ὀρέστη καὶ σὺ ἀκριβὲ φίλε
Πυλάδη, τί νὰ κάμωμε γοργὰ ἄς σκεφτοῦμε·
γιατὶ καθαρά πλέον τὸ λαμπερὸ ἠλιόφως
τὰ πρῶινὰ λαλήματα τῶν πουλιῶν μᾶς φέρνει

κ' ἡ μαύρη νύχτα ἔχει χαθῆ με τ' ἄστρα.
 Λοιπόν, πρὶν ἄντρας βγῆ ἀπ' τὸ σπίτι του κανένας
 ἄς τὰ ποῦμε· γιατί, ὅπως εἴμαστε ἐδῶ πέρα,
 ὦρα δὲν εἶναι πλέον δισταγμοῦ, ἀλλὰ ἔργων.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἦ ἐσύ ἀπὸ τοὺς ἀκόλουθους πρὶ ἀγαπημένε,
 πόσα σημάδια καθαρά μου δείχνεις πάντα
 ὅτι μᾶς εἶσαι ἐμπιστευμένος· κι' ὅπως τ' ἄτι
 τὸ εὐγενικό, ποῦ κι' ἂν γεράση δὲ δειλιάζει,
 ἀλλὰ ὄλο αὐτ' ἀίζεται στῶν κίνδυνων τὴν ὦρα,
 ἔτσι κ' ἐσύ, κ' ἐμᾶς κεντᾶς καὶ σὺ ἀκλουθᾶς στοὺς πρώτους.

Γι' αὐτὸ τὸ τί ἐβουλήθηκα θὰ φανερώσω,
 κ' ἐσύ στὰ λόγια μου προσεκτικὸ αὐτὶ δόσε,
 κι' ἂν κάπου τὸ σωστὸ δὲ βρίσκω, διόρθωσέ με.
 Γιατί, σὰν πῆγα ἐγὼ στὸ Πυθικὸ μαντεῖο,
 να μάθω πῶς ἀπ' τοὺς φονιάδες τοῦ πατρός μου
 θὰ πάρω ἐκδίκηση, ἔτσι ἐμάντεψέ μου ὁ Φοῖβος·
 μόνος μου ἐγὼ, χωρὶς στρατὸ κι' ἀσπίδες,
 κλεφτάτα, μὲ τὸ χέρι μου νὰ πάρω τὸ αἷμα.

Ἄφοῦ, λοιπόν, τέτοιαν ἀκούσαμε μαντεία,
 πέρασε ἐσύ μέσ' στὸ παλάτι, ὅταν βολέση,
 καὶ κύττα κάθε τι ποῦ γίνεται νὰ μάθης,
 γιὰ νὰ τὰ πῆς σ' ἐμᾶς καθάρια, ὡς τὰ γνωρίσης.
 Κι' ἀπ' τὰ γεράματα καὶ τοῦ καιροῦ τὸ μάκρος,
 νὰ σὲ γνωρίσουν δὲν ὑπάρχει φόβος,
 οὔτε θὰ σὲ ὑποψιαστοῦν, ἔτσι ἀνθοφόρον 1.

1) Ἦνθισμένον—οἱ σχολιασταὶ διαφωνοῦν διὰ τὴν ἑρμηνείαν· κατὰ Bothe
 σημ. στολισμένον δι' ἀνθέων κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἀγγελλόντων εὐφρόσυνα. Ἄλλοι
 τὸ ἡνθισμένον ἑρμηνεύουσιν «πολιὸν τὰς τρίχας.»

Καὶ τέτοιο λόγο πές, πῶς ξένος εἶσαι
 σταλμένος ἀπ' τὸ Φανοτέα ἀπ' τὴ Φωκίδα·
 γιατί τοὺς εἶναι αὐτὸς ὁ πρὶο μέγας φίλος
 ἀπ' ὄλους τοὺς κονταροσυνδεμένους 1.

Καὶ πές σημάδι δίνοντας 2, ὁ Ὀρέστης
 πῶς ἀπὸ τύχη ἀφεύγατην ἔχει πεθάνη,
 στοὺς Πυθικοὺς ἀγῶνες, ἀπ' τὸ τροχαμάξι
 κυλισμένος· ἔτσι ἄς εἶναι ἡ ἱστορία.

Κ' ἐμεῖς, ὡς ἤθελε ὁ χρησμὸς, τὸν τάφο τοῦ πατέρα
 πρῶτα μὲ βάντισμούς καὶ μὲ μαλλιά τῆς κεφαλῆς μας
 ἀφοῦ στυλίσουμε, ἔπειτα ξανά θάρθοῦμε πίσω,
 τὸ χάλκινο σηκώνοντας ἀγγεῖο στὰ χέρια,
 ποῦ κ' ἐσύ ξέρεις στὰ χαμόκλαδα ἀπὸ 'μὲ κρυμμένο,
 γιὰ νὰ τοὺς ποῦμε τὸ γλυκὸ μαντάτο
 μὲ λόγια ξεπλανώνοντας τοὺς, πῶς τάχα ἐχάθη
 πιά φλογισμένο τὸ κορμί μου κι' ὄλο στάχτη.
 Γιατί τί λύπη νάχω ἀπ' τὴν πλαστὴ θανή μου,
 ὅταν πραγματικὰ σωθῶ καὶ δόξα πάρω;
 Θαρρῶ, λόγος κακὸς κανεῖς δὲν εἶναι, ἂν φέρνη κέρδος.
 Καὶ τοὺς σοφοὺς εἶδα πολλὰς φορὰς ὡς τώρα 3,
 πλαστὰ μὲ λόγια νὰ πεθαίνουν· κι' ὅταν ἦρθαν
 πάλι στὸν τόπο τοὺς σταθῆκαν πλέον τιμημένοι·
 ἔτσι κ' ἐγὼ, ζώντας μετὰ τὴ φήμη αὐτῆ, ἀπαντέχω
 πάλι νὰ λάμψω στοὺς ἐχθροὺς μου ἐμπρὸς ὡσάν ἀστέρι.

1) Δορυξένων· δορυξένος = ὁ ἐκ πολέμου φίλος γενόμενος· ἐκράτησα
 τὰ συνθετικὰ τοῦ κειμένου.

2) Ἔργω προστιθεῖς = εἰς ἄλλα κείμενα φέρεται· ὄρκω προστιθεῖς.

3) Κατὰ τὸν Σχολιαστὴν ἐννοεῖ ἐδῶ τὸν Ὀδυσσεά.

Ἄλλ' ὦ γῆς πατρική κ' ἐσεῖς τοῦ τόπου
 θεοί, δεχτήτε με καλότυχον σ' αὐτὲς τις σπράτες ¹
 κ' ἐσὺ παλάτι πατρικό μου· γιατί ἐσένα
 ἔρχομαι ἐκδικητὴς θεόσταλτος νὰ ξεμολέψω·
 καὶ μὴ χωρὶς τιμὴ μὲ διώξετε ἀπ' ἐδῶ πέρα,
 μὰ ἀφέντη κάντε με σπὸ βίος μου κι' ἄξιο νοικοκύρη ².
 Λοιπὸν τὰ εἶπα αὐτά· κ' ἐσὺ πιά τῆ φροντίδα
 ἔχε, σὰν πᾶς, τὸ χρέος, γέρο, νὰ φυλάξης.
 Κ' ἐμεῖς θὰ τραβηχτοῦμε οἱ δυό· γιατί ἡ περίσταση εἶναι
 ὁ πιδ τρανὸς διαφεντευτὴς κάθε δουλειᾶς στοὺς ἄντρες.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὡϊμὲ σ' ἐμένα.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Μὰ ἐφάνηκέ μου νάκουσα μέσ' ἀπ' τίς θύρες
 κάποια κοπέλλα ποῦ σιγαναστέναξε, παιδί μου.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Εἶν' τάχα ἡ δύστυχη ἡ Ἡλέκτρα; θέλεις
 αὐτοῦ νὰ μείνουμε τὰ μυρολόγια ν' ἀκροαστοῦμε;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Καθόλου· τίποτε νὰ μὴν καταπιαστοῦμε
 πρὶν κάνουμε τὰ προσταγμένα ἀπ' τὸ Λοξία
 κι' ἀρχὴ ἀπ' αὐτά, βαντίζοντας τὸν τάφο τοῦ πατρός σου·
 αὐτὸ καὶ νίκη στὰ ἔργα μας καὶ δύναμη θὰ φέρη.

ΗΛΕΚΤΡΑ

᾽Ω φῶς ἀγνὸ κι ἀέρα
 ἀπάνω ἰσόμετρα ἀπλωμένε,
 πολλές μ' ἀκούσατε φορὲς τὰ μυρολόγια,

πολλὲς φορὲς τὰ ματωμένα στήθια νὰ χτυπῶ,
 ὅταν ἡ νύχτα ἡ σκοτεινὴ περάσῃ·
 καὶ τὰ ξενύχτια πιά τὰ ξέρει
 τὸ μισητό μου τὸ κλινάρι,
 τὸ σπίτι μας τὸ θρηνηρό·
 πόσο τὸ δύστυχό μου τὸν πατέρα
 κλαίω, ποῦ εἰς τῆ βάρβαρη τῆ χώρα
 ὁ κόκκινος δὲ φίλειψε Ἄρης,
 κ' ἡ μάνα μου κι' ὁ σύγκλινός της
 ὁ Ἀγίσθος τοῦ σκοῦν αὐτοί,
 ὅπως τὸ ὄρν οἱ ξυλοκόποι,
 μὲ πέλεκα τὴν κεφαλὴ·
 καὶ γιὰ ὅλα αὐτὰ καμμιά συμπόνια,
 πατέρα, ἀπ' ἄλλη ἔξω ἀπὸ μένα,
 ποῦ ἄπρεπην ἔτσι κ' οἰκτρὴ
 πῆρες, πατέρα μου, θανή.
 Ἄλλὰ ὄχι δὰ δὲ θὰ τελειώσω
 τὰ κλάμματα τὰ μισητὰ καὶ μυρολόγια,
 ὅσο τ' ἀστέρια μὲ τίς λαμπερὲς ἀκτίνες
 θωρῶ καὶ τὴν ἡμέρα αὐτῆ,
 ποτὲς τὸ κλάμμα μου δὲ θὰ σωπάσῃ,
 σὰν τὸ πικρόλαλο τ' ἀηδόνι
 ὁποῦμεινε χωρὶς παιδί,
 μπροστὰ στίς θύρες τοῦ πατρός μου
 σ' ὄλους ψιλὰ ν' ἀντιλαλή.
 ᾽Ω κατοικιὰ τοῦ Ἄδη καὶ τῆς Περσεφόνης,
 καταχθονίτη Ἑρμῆ καὶ σὺ ἱερὴ Κατάρρα,
 καὶ κόρες τῶν θεῶν, ἐσεῖς σεβάσμιες Ἑρινύες,
 ποῦ νοιάζεστε τοὺς ἀδικοχαμένους,

1) Εὐτυχοῦντα ταῖσδε ταῖς ὁδοῖς = ἐπιτυγχάνοντα τοὺς σκοποὺς του.

2) Ἄλλ' ἀρχέπλουτον καὶ καταστάτην δόμων.

καὶ δολερὰ τὴν κλίνη στερεμένους,
 λάτε, βοηθήστε, ἐκδικηθῆτε
 τὸ φόνου τοῦ δικοῦ μου τοῦ πατέρα
 καὶ στείλτε μου τὸν ἀδερφό μου·
 γιατί πιά μόνη δὲν μπορῶ
 νάντισηκῶν τὸν καημό μου.

ΧΟΡΟΣ

ᾠ κόρη, κόρη τῆς πιὸ ἄθλιας τῆς μητέρας,
 Ἥλεκτρα, τί στ' ἀχόρταγο τὸ κλάμμα λυώνεις
 ἄπαυτα γιὰ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀπὸ πολὺ σφαγμένον
 κι' ἀνόσια ἀπ' τῆ δολερῆ μητέρα
 μὲ ξεπλανέματα καὶ μὲ κακὸ χέρι προδομένον;
 ἂν πέφτη λόγος καὶ σὲ μένα
 ἄμποτες νὰ χαθῆ αὐτὸς ποῦ τᾶχει κανωμένα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

ᾠ εὐγενικῶν γονιῶν βλαστάρια,
 ἤρθετε στοὺς δικούς μου πόνους παρηγόρια,
 καὶ νοιώθω αὐτὰ καὶ τὰ γνωρίζω
 καὶ τίποτε δὲ μοῦ ξεφεύγει,
 ὅμως δὲ θέλω αὐτὸ ν' ἀφήσω,
 νὰ μὴν ἀναστενάζω γιὰ τὸ δύστυχό μου τὸν πατέρα·
 μὰ ἐσεῖς, ποῦ ξεπληρώνετε τὴ χάρη
 λογιῆς λογιῆς ἀγάπης μου στὰ περατμένα,
 ἀφήστε με νὰ δέρνωμαι ἐδῶ πέρα,
 ἄχ, ἄχ, παρακαλῶ σας.

ΧΟΡΟΣ

Ἄλλ' ἀπ' τὸν Ἄδη, τὸν πατέρα
 κι' ἀπ' τίς ἀφεύγατες τίς λίμνες
 ὄχι πιά, δὲν τὸν ἀνασταίνει

μὲ κλάψες καὶ μὲ παρακάλια.
 Μόνο ἀπ' τοὺς μέτριους σ' ἄλλους πόνους
 ἄλυτους πέφτεις γαὶ θρηνεῖς
 κι' ὄλο τῆ νιότη σου μαραίνεις·
 γιατί τ' ἀβάσταχτα ποθεῖς;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τρελλὸς ποῦ τὸ γονιὸ ξεχνάει,
 ποῦ ἀξιοδάκρυτα ἔχει πάει.
 Μὰ τὸ πικρὸ τοῦ Διδὸς ἀηδόνη
 ἐμὲ μοῦ εὐφραίνει τὴν ψυχὴ,
 ὅπου τὸν Ἴτη, ὄλο τὸν Ἴτη
 κλαίει τὸ θρηνόλαλο πουλί.
 Ἄλλοι! πολὺπαθη Νισόθη,
 ὅσο γιὰ μέ, θεὰ σὲ κράζω,
 γιατί, σὲ πετρωμένον τάφο,
 ὠϊμένα, πάντα δάκρυα χύνεις.

ΧΟΡΟΣ

Δὲν εἶσαι βέβαια, κόρη, ἡ μόνη,
 ποῦ ἡ λύπη τῶν θνητῶν σιμώνει·
 σὺ ἀπ' ὄλους περισσὰ λυπᾶσαι
 ἀπ' ὅσους μέσα κατοικοῦν,
 κ' ἴδια μ' αὐτοὺς σπορὰ ἔχεις κ' αἶμα,
 νὰ ἡ Χρυσόθεμη, ποῦ ζῆ
 καὶ ἡ Ἰφιάνασσα μαζί,
 κ' εἶναι στὴν ἀχολὴ τῆ νιότη¹
 ὁ εὐτυχισμένος ὁ Ὀρέστης,

1) Κρυπτῶ τ' ἀχέων ἐν ἧβῃ.

ποῦ ἡ ξακουστή τῶν Μυκηνῶν
κάποτε ἡ χώρα θὰ δεχτῆ,
ἡ κατοικιά τῶν εὐγενῶν,
μὲ βῆμα χαρωπὸ σὰν ἐρθῆ.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Κ' ἐγὼ αὐτὸν ἀκούραστα γιὰ νὰ προσμένω,
δύστυχη, τέκνα καὶ γάμο στερημένη,
μαραίνομαι στὰ δάκρυα βουτημένη
καὶ συντροφιά μὲ τίς ἀτέλειωτες τίς δυστυχίες πηγαίνω·
μ' αὐτὸς ξεχνᾷ κι' ὅσα ἔπαθε κι' ὅσα ἔχει μάθη·
γιατὶ ποιά εἶδηση σ' ἐμὲ δὲ φτάνει πλάναι;
πάντα τὸ γύρισμα ποθεῖ,
ἀλλὰ δὲ βάνεται νάρθη.

ΧΟΡΟΣ

Κόρη μου, θαρρετὴ κρατήσου·
εἶναι στὸν οὐρανὸν ἀκόμα ὁ Δίας ὁ μέγας,
ποῦ αὐτὸς τὰ πάντα κυβερνᾷ καὶ δυναμώνει·
βάλε στὸ χέρι του τὴ δίκη καὶ τρανὴν ὀργή σου,
οὔτε γι' αὐτούς, ποῦ ἐχθρεύεσαι, πολὺ νὰ μὴ βαρυθυμᾷς
κι' οὔτε νὰ τοὺς ξεχνᾷς·

γιατὶ ὁ καιρὸς εἶναι καλόβολος¹ θεός.

Γιατ' οὔτε τοῦ Ἀγαμέμνονος ὁ γυιὸς, ποῦ πρὸς τῆς Κρίσας
τὸ βοῦδοτρόφο βρίσκεται τὸ περιγιάλι,
ἀγύριστος θεὸς νᾶναι,
οὔτε κι' αὐτὸς ξεχνᾷ
ὁ θεός, ὅπου εἰς τὸν Ἄδην κυβερνᾷ.

1) εὐμαρῆς = τὰ πάντα διευκολύνων.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μὰ ἐμένα ὅμως ἀνέλπιδη
πέρασε ἡ πιότερη ζωὴ μου
καὶ δὲν ἀντέχω πιά·

χωρὶς γονιοὺς λυώνω, χωρὶς
νὰ παραστέκη με φίλος κανεὶς·
μὰ σὰν φερτὴ ξένη κι' ἀνάξια
τοὺς πατρικοὺς θαλάμους σιγυρνῶ,
κ' ἔτσι μὲ κακόπρεπο φόρεμα γυρίζω
καὶ σ' ἀδειανὰ τραπέζια γιοματίζω.

ΧΟΡΟΣ

Θλιβερὴ στὸ γυρισμὸ ἦταν ἡ φωνή του,
θλιβερὴ στὴν κατοικιά τὴν πατρικὴ του
κ' ἡ πελεκιά, ὅταν τοῦ ἐδόθη
μὲ τὸ πελέκι τ' ὀλοχάλκινο κατάντικρύ του¹.

Ὁ ἔρωτας ἦταν ὁ φονιάς καὶ ἡ ἀπιστία τοῦ τᾶχε ὠρμηγεμένα,
φριχτὸ ζευγάρι ἐκοιλοπόνεσε²
κ' ἔβγαλε τὴ φριχτὴ τὴ γέννα,
θέλεις θεός, θέλεις θνητὸς
εἶναι ὁποῖος τᾶχει κανωμένα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

ὦ πλέον μισητὴ ἀπὸ τίς ἡμέρες,
ποῦ εἶδα στὴν πικρὴ ζωὴ μου·
ὦ νύχτα, ὦ δειπνα ἀνείπωτα

1) ἀνταῖα γενύων παγγάλκων ὠρμάθη πληγὰ = ἐκ τῶν ἐμπροσθεν.

2) δεινὰν δεινῶς προφυτεύσαντες μορφᾶν = συνέλαβον βίμου καὶ ἔφερον
εἰς πέρας τὸ ἐγκλημα. Ὁ Kaibel, τὸ μορφᾶν ἐξηγεῖ μορφὴν τοῦ ἐγκλή-
ματος.

κι' ἀσήκωτες τρομάρες·
 σ' αὐτὰ ποῦ ἤρην ὁ πατέρας μου
 τοὺς ἀπρεπούς θανάτους
 ἀπὸ τὰ δίδυμα τὰ χέρια,
 αὐτὰ ποῦ πῆραν τὴ ζωὴ μου προδομένη,
 αὐτὰ ποῦ μ' ἔχουνε καταστρεμμένη·
 ποῦ, ὁ θεὸς στὸν Ὀλυμπο ὁ μέγας,
 ἄμποτες ἄξια ἀντίμιστα νὰ τοὺς χαρίσῃ
 καὶ κάθε ἀπολαυτὴ χαρούμενη παντοτινὰ νὰ τοὺς στερήσῃ,
 τέτοια ἀφοῦ ἔχουν ἔργα τελεμένα.

ΧΟΡΟΣ

Πρόσεχε μὴν περσότερο φωνάζεις,
 δὲ σκέπτεσαι τὰ τωρινὰ πῶς εἶναι γινομένα ;
 πέφτεις ἔτσι ἄθλια σὲ κακὰ ἀπὸ σὲ τὴν ἴδια ἐτοιμασμένα 1
 γιατί πάρα πολλές συμφορὲς ἔχεις ἀποχτήσῃ
 μὲ τίς ἀμάχες ποῦ ἡ βαρύθυμη ψυχὴ σου ἔχει γεννήσῃ·
 κανέναν βέβαια νὰ τὰ βάνῃ 2
 μὲ τοὺς δυνατοὺς δὲν κάνει.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Οἱ τρομερὲς οἱ δυστυχίεις μ' ἀναγκάσαν, οἱ τρομερὲς οἱ δυσ-
 [τυχίεις·
 καλὰ τὸ ξέρω καὶ ἡ βαρυθυμιὰ δὲ μοῦ ξεφεύγει.
 Ἄλλὰ καὶ μέσ' στὶς δυστυχίεις βέβαια δὲ θὰ σταματήσω
 αὐτὲς τίς συμφορὲς νὰ λέω, ὅσο στὴ ζωὴ ζήσω.

1) Οὐ γνῶμαν ἴσχεις ἐξ οἴων τὰ παρόντ'; οικείας εἰς ἄτας ἐμπίπτεις οὕτως αἰκῶς. Οὕτω διασπείζομενον τὸ χωρίον οὐδεμίαν δυσκολίαν παρουσιάζει. (Βερν.).

2) Ἐριστὰ πλάθειν (ῥ. πελάζω).

Γιατί ἀπὸ ποιὸν ποτές, ὦ ἀγαπημένες,
 χρησιμη συμβουλή ν' ἀκούσω θὰ μπορούσα
 καὶ ποιὸν ποῦ στὴν περίστασιν νὰ καλοσυλλογᾶται ;
 ἀφήστε, ἀφήστε με, παρηγορητρες·
 γιατί αὐτὰ ἀπ' τὰτελείωτα θᾶναι,
 κι' οὔτε ποτές τοὺς πόνους μου θὰ παρατήσω
 ἔτσι ἄμετρα θρηνώντας.

ΧΟΡΟΣ

Ἄπο συμπάθεια σοῦ μιῶ,
 σὰν τὴν πιστὴ τὴ μάνα,
 νὰ μὴ γεννᾷς στὴ συμφορὰ ἄλλη συμφορὰ.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ ποιὸ ναι τοῦ κακοῦ τὸ μέτρο ; ἄς ἴδωμε,
 καὶ πῶς θᾶταν καλὸ ν' ἀδιαφορῆ κανεὶς γιὰ τοὺς νεκροὺς του ;
 ποίος ἔτσι ἐπλάσθη ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ;
 ἄμποτε οὔτε τιμὴ καμμιά ἀπὸ τούτους νᾶχω
 οὔτε, ἂν τυχὸν κάποια εὐτυχίαν ἔχω,
 ἤσυχά νὰ τὴ χαίρωμαι, ὅταν τοὺς γονιοὺς μου
 στερῶ τους τὰ τιμητικά, τὰ φιλόφωνα μυρολόγια.
 Γιατί, ἂν γῆς καὶ τίποτε ὄντας ὁ ἀπεθαμμένος,
 κοίτεται λησμονημένος
 κι' αὐτοὶ πάλι γιὰ τὸ φόνο
 καμμιά δὲ λάβουν τιμωρία,
 ἄς πάη νὰ χάνεται ἡ ντροπὴ
 καὶ τῶν ἀνθρώπων ὄλων ἡ εὐσέβεια.

ΧΟΡΟΣ

Ἐγὼ φροντίζοντας, παιδί μου, καὶ γιὰ τὸ δικό σου
 μαζί καὶ τὸ δικό μου τὸ συμφέρον ἤρθα·
 ὅμως, ἂν δὲ μιῶ καλὰ, ἡ γνώμη σου ἄς νικήσῃ.

κ' ἔμεις μαζί σου θ' ἀκλουθήσουμε κατόπι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ντρέπουμε, γυναῖκες, ἂν φαίνομαί σας,
 πῶς μὲ τις κλάψες τις πολλὰς ὑπέρμετρα λυποῦμαι·
 ἀλλὰ ἡ ἀνάγκη φέρνει με σ' αὐτὲς τις πράξεις,
 συμπαθήστε· γιατί γυναίκα εὐγενική πῶς θὰ μπορούσε
 ἔτσι νὰ μὴ φερθῆ βλέποντας τοῦ πατρὸς τὰ πάθη;
 ὅπου, μέρα καὶ νύχτα, πάντα ἐγὼ θωρῶ τα
 νὰ μὴ μαραίνωνται, ἀλλὰ πῶς πολὺ ν' ἀνθίζουν·
 κ' ἔμένα πρῶτα ἢ μάννα, ὅπου μ' ἐγέννα,
 μοῦ στέκει πλέον μισητὴ ἀπ' ὄλα· καὶ κατόπι
 ζῶ μέσ' τὸ σπίτι μου μὲ τοὺς φονιάδες τοῦ πατρὸς μου
 κι' ἀπ' αὐτοὺς κυβερνίεμαι κι' ἀπ' αὐτοὺς ἀκόμα
 τὸ νάχω ἢ νὰ στεροῦμαι κρέμεται μου.
 Ἐπειτα ποιὲς περνῶ, θαρρεῖς, ἡμέρες,
 ὅταν τὸν Αἰγισθο νὰ κάθεται στὸ θρόνο
 τὸν βλέπω τοῦτον τοῦ πατρὸς μου καὶ τις ἴδιες
 στολὲς μ' ἐκεῖνον νὰ φορῆ καὶ στήν ἐστία,
 κοντὰ σπονδῆς νὰ χύνη, ὅπου σκότωσ' ἐκεῖνον,
 κι' ἀπὸ τούτες τὴν ἔσχατην ἀτίμωση νὰ βλέπω,
 τὸν αὐτοκυβερνήτη μας¹ στήν κλίνη τοῦ πατρὸς μου
 μὲ τὴν ἄθλια τὴ μάννα μου, ἀνίσως πρέπει μάννα
 νὰ λέω αὐτήν, ὅπου μ' αὐτὸν μαζί κοιμᾶται.
 κι' αὐτὴ τόσο εἶναι ἄθλια, ὅπου μὲ τὸ μιὰρὸν ἀντάμα
 συζῆ χωρὶς καμμιά Ἐρινύα νὰ φοβᾶται·
 ἀλλὰ σὰν νὰ παιζογελάη μὲ τὰ ὅσα κάνει.

1) Αὐτοέντην=αὐθέντης, αὐτοχειροτόνητος.

ἀφοῦ διάλεξ' ἐκείνη τὴν ἡμέραν ὅπου
 μὲ δόλον εἶχε τὸν πατέρα μου σκοτώσει
 σταίνει σ' αὐτὴν χοροὺς καὶ κάθε μῆνα
 ἄρνια θυσιάζει στοὺς θεοὺς τοὺς σωτηρίους.
 Κ' ἐγὼ ἡ δύστυχη βλέποντας, στήν κάμαρά μου
 κλαίω, λυώνω καὶ μυρολογῶ μονάχη
 τὸ δεῖπνο τὸ τρισάθλιο τ' ὀνοματισμένο
 στ' ὄνομα τοῦ πατέρα μου· κι' οὔτε νὰ κλάψω
 μπορῶ, ὅσο τὸ ἐπιθυμῆ ἡ ψυχὴ μου.
 Γιατί ἡ γυναίκα αὐτὴ ἡ εὐγενική στα λόγια
 ἔτσι φωνάζοντας μοῦ κακοκραίνει·
 ὦ πλάσμα θεομίσητο, μονάχα ἐσένα
 πέθανεν ὁ πατέρας σου; κι' ἄλλος κανένας
 ἀπ' τοὺς θνητοὺς δὲν πένθησε; κακὸ νὰ λάβης τέλος
 κι' οὔτε νὰ σ' ἀπαλλάξουν ἀπ' αὐτὲς τις κλάψες
 ποτὲ οἱ θεοὶ τῆς κάτω γῆς· ἔτσι μὲ βρίζει·
 μὰ σὰν ἀκούση πούθενά πῶς ἔρχεται ὁ Ὀρέστης
 ἔρχεται τότες μπρὸς μου μανιακὴ καὶ ξεφωνίζει·
 ἐσύ δὲν εἶσαι ἡ ἀφορμὴ ποῦ αὐτὰ παθαίνω;
 δὲν εἶναι τοῦτο τὸ κατόρθωμα δικό σου,
 ἐσένα, ποῦ σὰν μοῦ κλεψες μέσ' ἀπ' τὰ χέρια,
 ἔστειλες σὲ μεριάν ἀσφαλισμένη τὸν Ὀρέστη;
 μὰ ξέρε το πῶς ἀκριβὰ θὰ τὸ πληρώσης·
 Τέτοια ἀληγτάει, κι' ἀπὸ κοντὰ τὴν ἐρεθίζει
 στα ἴδια ὁ ξακουστὸς γαμπρὸς ποῦ παραστέκει,
 αὐτὸς ὁ κάθε ἀξιώτη στερημένος καὶ ὄλος βλάβη,
 καὶ ποῦ μὲ τις γυναῖκες σταίνει τοὺς πολέμους.
 Κ' ἐγὼ, ποῦ τὸν Ὀρέστη περιμένω πάντα
 σ' αὐτὰ νάρθῃ σωτήρας, χάνομαι ἡ θλιμμένη.

Γιατὶ πάντα σκοπεύοντας νὰ κάνῃ κάτι
ἔκανε κάθε ἐλπίδα μου καὶ τώρα καὶ παντοτινὰ νὰ χάσω ¹.
Λοιπὸν σὲ τέτοια μέσα οὔτε φρόνηση, φίλες,
οὔτε καὶ σεβασμὸ μπορῶ νὰ δείχνω·
ἀλλὰ μέσ' στὸν κατατρεγμὸ μεγάλη ἀνάγκη
μὲ τὸν κατατρεγμὸ κανεὶς νὰ παραβγαίνει.

ΧΟΡΟΣ

Γιὰ πές μας, μέσα εἶν' ὁ Αἰγισθος κι' αὐτὰ διηγᾶσαι
σ' ἐμᾶς ἢ ἔξω ἀπ' τὸ παλάτι πηγαιμένος;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Βέβαια μακρὰ· στίς θύρες δὲ θὰ τριγυροῦσα,
ἂν ἦταν μέσα· τώρα στοὺς ἀγροὺς εἶναι βγαλμένος.

ΧΟΡΟΣ

Βέβαια κ' ἐγὼ μπορῶ πλέον ξεθαρρεμμένη
νάρθω στὰ λόγια τὰ δικά σου, ἔτσι σὰν εἶναι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τώρα λοιπὸν ποῦ λείπει, ὅ,τι ἀγαπᾶς διηγῆσου.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα σ' ἐρωτῶ· τί λὲς κοντὰ 'ναι νάρθη
ὁ ἀδερφός σου ἢ πιὸ στερνά; νὰ ξέρω θέλω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Λέει τουλάχιστον· μ' ἀπ' ὅσα λέει τίποτε δὲν κάνει·

ΧΟΡΟΣ

Γιατὶ διστάζει ὅποιος μεγάλο καταπιάνεται ἔργο.

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Αλλὰ ἐγὼ δὲν τὸν ἔσωσα διστάζοντας ἐκεῖνον.

ΧΟΡΟΣ

Θάρρος· εἶν' ἄξιος ὥστε νὰ βοηθᾷ τοὺς ἐδικούς του.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Πιστεύω, γιατί ἀλλοιῶς ἐγὼ πολὺ δὲ ζοῦσα.

ΧΟΡΟΣ

Μὴν πῆς πλέον τίποτε· γιατί ἀπὸ τὸ παλάτι
βλέπω τὴν ἀδερφή σου, ὅπου μ' ἐκείνην εἶστε
ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν πατέρα καὶ τὴ μάνα,
τὴ Χρυσόθεμη, ἐντάφια νὰ κρατῆ στὰ χέρια,
ὅσα γιὰ τοὺς νεκροὺς πρεπούμενα λογιῶνται.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Τί πάλι, ἐμπρὸς στὸ ἔβγασμα ἀπ' τίς θύρες,
ἤρθες καὶ ξεφωνίζεις, ἀδελφή μου;
κι' οὔτε νὰ μάθης θέλεις στοῦ καιροῦ τὸ μάκρος
νὰ μὴ δίνεσαι ἀνώφελα σὲ μάταιο πάθος;
ἂν καὶ τὸν ἴδιον ἑαυτὸ μου ξέρω πόσο
πονῶ στὰ τωρινά· πιῶ, ἂν ἴσως ἤμποροῦσα,
θᾶδειχνα ποιά γι' αὐτοὺς κρατῶ στὸ νοῦ μου γνώμη.
Μὰ τώρα μέσα στίς κακοτυχιᾶς νομίζω,
πῶς πρέπει μὲ πανιὰ νὰ πλέω κατεβασμένα, ¹
καὶ κάτι κάνω ἄς μὴ θαρρῶ, βλάβη ἂν δὲν κάνω·
ἔτσι καὶ σὺ θέλω νὰ φέρνεσαι περίπου.
"Ἄν καὶ τὸ δίκηρο μὲ τὴ γνώμη τὴ δική σου στέκει·
ἀλλ' ἂν ἐλεύθερη νὰ ζῶ χρειάζεται μου,
σ' ὅλα στοὺς ἰσχυροὺς ὑπάκουη πρέπει νᾶμαι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Αλήθεια, τρομερὸ 'ναι νάχης λησμονήση

1) Τὰς οὔσας τέ μου καὶ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορον, κατὰ Din-
dorf σημαίνει πάσας τὰς ἐλπίδας ἐν γένει.

1) Πλεῖν ὑφειμένη.

αὐτόν, ποῦ σ' ἔχει κανωμένη, τὸν πατέρα
κι' ὄλο νὰ νοιάζεσαι γιὰ ἐκείνη ποῦ σ' ἐγέννα.

Γιατ' ὄλα τὰ ὀρμηνέματά σου πρὸς ἐμένα
αὐτὴ 'ναι ποῦ σοῦ τάχει διδαγμένα
καὶ τίποτε δὲ λὲς ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

"Ἐπειτα διάλεξε, κακὰ νὰ συλλογιέσαι
ἢ φρόνιμα καὶ νὰ ξεχνᾷς τ' ἀγαπητά σου·

Ἐσύ ποῦ, λίγην ὥρα πρὶν, ἔλεγες ὅτι
ἂν δύναμη εἶχες, θάδειχνες τὸ μίσος σου σὲ τούτους,
ἐμένα ποῦ ἐκδικιέμαι σ' ὄλα τὸν πατέρα,
οὔτε συντρέχεις καὶ τὴν ἴδια ἐμὲ ἐμποδίζεις.

Δὲν εἶναι αὐτοῦ μὲ τᾶλλα τὰ κακὰ καὶ δειλία;
γιατὶ δασκάλεψέ με ἢ μάθε ἐσύ ἀπὸ μένα,
τί θάθελα κερδίση παύοντας αὐτοὺς τοὺς θρήνους;
δὲ ζῶ; κακὰ, τὸ ξέρω, ἀλλ' ἀρκετὰ σὲ μένα.

Καὶ σ' αὐτοὺς λύπες δίνω, ποῦ τιμὴ 'ναι
στὸν πεθαμμένο, ἂν εὐχαρίστηση εἶν' ἐκεῖ καμμία.

Κ' ἐσύ, ποῦ τοὺς μισεῖς, στὰ λόγια δείχνεις μίσος
μὰ στὰ σωστά μὲ τοὺς φονιάδες εἶσαι τοῦ πατρός σου.

'Ἐγὼ λοιπὸν ποτὲ κι' ἂν ἐμελλέ μου ἀκόμα
τίς ἐδικές σου ἀπολαυές ποῦ χαίρεσαι νὰ λάβω
δὲν ἤθελα εἶμαι ὑποταζομένη σὲ τούτους·
σ' ἐσένα πλούσιο ἄς στέκεται τραπέζι κ' εὐτυχία·

σ' ἐμέ, τὸ πῶς στὸν ἑαυτό μου νὰ μὴ δίνω
λύπες, ἄς εἶναι ἡ μόνη μου τροφή μου·
καὶ τὴν τιμὴ σου δὲ ζηλεύω νὰ πετύχω·
ἄλλο κ' ἐσύ δὲ θάκανες, ἂν εἶχες γνώση.

Τώρα μπορώντας τοῦ πιὸ εὐγενικοῦ πατέρα

κόρη νὰ λέγεσαι, ὀνομάσου τῆς μητρός σου¹.
ἔτσι θὰ δείξης, πῶς τὸν πεθαμμένο σου πατέρα
καὶ τοὺς ἀγαπημένους σου ἔχεις προδομένους.

ΧΟΡΟΣ

Γιὰ τοὺς θεούς, μὴν πῆτε λόγον θυμωμένον,
γιατὶ καὶ μέσ' στῶν δυὸ τὰ λόγια κέρδος στέκει,
ἂν καθεμία σύμφωνη τῆς ἄλλης μάθῃ νᾶναι.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

'Ἐγὼ, γυναῖκες, εἶμαι σ' αὐτηγῆς τὰ λόγια
κάπως συνηθισμένη· κι' οὔτε θὰ μιλοῦσα,
ἀνίσως καὶ δὲν ἄκουα πῶς θὰ τῆς ἔρθῃ
κακὸ μεγάλο, ποῦ στίς κλάψες τῆς θὰ βάλῃ τέλος.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποῖο 'ναι λοιπὸν τὸ τρομερό· γιατί, ἀπὸ τοῦτα ἀνίσως
πῆς πιὸ μεγάλε, δὲ θ' ἀντιμιλήσω πλέον.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

'Ἀλλὰ θὰ πῶ σ' ἐσὲ τὸ κάθε τι ποῦ ξέρω.
Σ' αὐτὲς τίς κλάψες σου, ἂν δὲ βάλῃς τέλος,
σὲ μέρος λογαριάζουν νὰ σὲ στείλουν,
ἔπου τὸ φῶς τοῦ ἡλιοῦ ποτὲς δὲ θ' ἀντικρύσης,
ἀλλὰ κλεισμένη ζώντας θὰ μυρολογήσης
μακρὰ ἀπ' τὸν τόπο αὐτὸν τὸ τυχερό σου.
Σκέψου τα, ἂν πάθῃς ὕστερα νὰ μὴ μὲ κατακραίνῃς·
εἶναι καιρὸς φρόνιμη ἀπόφαση νὰ πάρῃς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Ἐνάντια μου, λοιπὸν, τέτοια ἀπόφαση ἔχουν πάρῃ;

1) Κατὰ τὴν ἀρχαίαν ῥῆσιν ὁ παῖς πρέπει νὰ εἶναι τοῦ πατρός, διότι τῆς μητρός καλοῦνται τὰ νόθα τέκνα. Ἰδ. Φιλοκτ. 260, καὶ ἐν Ἀποσπασμ. 140, καὶ Εὐριπ. Ἡλέκ. στ. 933.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Μάλιστα· σὺν γυρίσῃ ὁ Αἰγισθος στὸ σπίτι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Λοιπὸν γι' αὐτὸ ἄμποτες γρήγορα νὰ φτάσῃ.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Τί εὐχὴ ἔχει αὐτὴ ὅπου ἔκανες, δυστυχιμένη;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Νάρθῃ, ἂν τίποτε ἀπ' αὐτὰ νὰ κάνῃ λογαριάζῃ.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ποιά ἔχει ἀνάγκη νὰ ὑποφέρῃς; ποῦ τὰ φρένα σου ἔχεις;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὅσο μπορῶ μακρὰ ἀπὸ σᾶς νὰ φύγω.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Καὶ γιὰ τὴν τωρινὴ ζωὴ δὲν ἔχεις ἔγνια;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Εἶναι ἡ ζωὴ μου ωραία ὥστε νὰ θαυμάσῃς.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ἄλλ' ἤθελε εἶναι, ἂν ἤξερες νὰ καλοσυλλογᾶσαι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μὴ μὲ μαθαίνεις στοὺς ἀγαπητοὺς κακὴ νὰ στέκω.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Δὲ σὲ μαθαίνω· ἀλλὰ στοὺς ἄρχοντες ὑπάκουη νᾶσαι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἐσὺ κολάκευέ τους· φυσικὸ δὲν εἶναι ἔμένα.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Εἶναι καλὸ νὰ μὴ χαθῆς ἀπὸ κακογνωμιὰ σου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄς χαθοῦμε, ἂν εἶναι χρεῖα, ἐκδικώντας τὸν πατέρα.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Σ' αὐτὰ, ξέρω, συγχώρεση ὁ πατέρας δίνει.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τὰ λόγια σου εἶναι τῶν ἐχθρῶν μας εὐχαρίστια.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Κ' ἐσὺ δὲ θὰ πεισθῆς μ' ἐμὲ νὰ συμφωνήσῃς;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὅχι βέβαια· τόσο ἄμυαλὴ ποτὲ δὲν ἦμουν.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Λοιπὸν στὸ δρόμον, ὅπου μ' ἔστειλαν, ἐγὼ ἄς πηγαίνω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ ποῦ τραβᾷς; σὲ ποῖον τὰ νεκρικὰ τὰ δῶρα φέρνεις;

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Θυσίαι στέλνει στοῦ πατρὸς τὸν τάφον ἢ μητέρα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τί ἔπες; ἀλήθεια στὸ θνητὸ τὸν πλέον μισημένο;

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Θέλεις νὰ πῆς αὐτὸν ὅπου ἔχει σκοτωμένο.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποῖον ἄκουσε ἀπ' τοὺς φίλους; τίνος εἶναι καλωσύνης;

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Θαρρῶ, κάποιον τῆς νύχτας ὄνειρο ἐφοβήθη.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὡ πατρογονικοὶ θεοί, λάτε βοηθοί μου τώρα.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ἐχεις καμμίαν ἀπαντοχὴ ἀπ' αὐτὸ τὸ φόβο;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄν τὸνειρο μοῦ διηγηθῆς, τότες θὰ σοῦ ἐξηγήσω.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Μὰ δὲν τὸ καλοξέρω ἐκτὸς ἀπὸ μικρὸ ἓνα μέρος.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄς εἶναι, τοῦτο πέε' συχνὰ μικρὲς αἰτίαι

εἶναι ποῦ ῥίξαν καὶ σηκῶσαν τοὺς ἀνθρώπους.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Λένε πῶς εἶδε τὸν πατέρα σου καὶ τὸν δικό μου,
 ποῦ ἦρθε στὸ φῶς κ' ἦρθε μαζί του πάλι σὲ ὀμιλία·
 ἔπειτα πήρε τοῦτο τὸ βασιλικὸ ῥαβδί του,
 ποῦ ἄλλοτε αὐτός, μὰ τώρα ὁ Αἰγισθος τὸ φέρνει ¹
 καὶ στὴν ἐστίαν ἔμπηξέ το· κι' ἀπὸ τοῦτο
 ἀπάνω ἐφύτρωσε πολὺφυλλο κλωνάρι,
 ὁποῦ ὄλην ἴσκιωσε τῆ γῆ τῶν Μυκηναίων.
 Ἔτσι ἄκουα ὁποῦ τῶλεγεν ἓνας ποῦ παραστάθη
 τὴν ὥρα ποῦ ἔδειχνε στὸν ἥλιο τὸνεῖρό της. ²
 Περσότερα ἀπὸ τοῦτα δὲν κατέχω, ἐκτός ἀπ' ὅτι
 ἐμὲ μὲ στέλλει ἐκεῖνη γιὰ τὸ φόβο τοῦτον.
 Τώρα, γιὰ τοῦ σπιτιοῦ μας τοὺς θεοὺς, παρακαλῶ σε
 ἄκουσ' ἐμὲ καὶ μὴ χαθῆς ἀπὸ κακογνωμιά σου·
 ἂν παρακούσης, θά μὲ θυμηθῆς στὴ συμφορὰ σου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλ' ἀγαπημένη μου, τίποτε ἀπὸ τοῦτα,
 ὁποῦ κρατεῖς στὰ χέρια σου, στὸν τάφο νὰ μὴ βάλῃς·
 συγχωρεμένο κ' εὐλαβητικὸ ἀπὸ σὲ δὲν εἶναι
 γυναίκα μισημένης δῶρα ν' ἀποθέσης
 κι' οὔτε θυσίαι νὰ προσφέρῃς στὸν πατέρα·
 μὰ ἢ ῥίξε τα στὸν ἄνεμο ἢ βάθουά στὸ χῶμα
 κρύψε τα, αὐτοῦ ποῦ τίποτε ἀπὸ τοῦτα

1) Εἶναι τὸ σκήπτρον, περὶ οὗ γίνεται λόγος εἰς τὸ Β. τῆς Ἰλιάδος στ. 101. Ἔργον τοῦ Ἡφαίστου, ὅπερ ἔφερον ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ἑρμῆς πρὶν ἢ δοθῆναι εἰς τὸν Πέλοπα.

2) Ἀρχαῖον ἔθιμον, καθ' ὃ ἐπίστευον ὅτι οὕτως ἀπεμάκρυνον τὴν δυστυχίαν, ὅφ' ἦς ἠπειλοῦντο. Ἰδ. Εὐριπίδου Ἰφ. ἐν Ταύρ. στ. 12.

ποτὲ στὴν κλίνη τοῦ πατέρα νὰ μὴ φθάσῃ·
 κι' ἄς σώζωνται γιὰ χάρη της σὰν ἀπεθάνῃ
 κειμήλια ποῦ νὰ τῆς βρεθοῦν στὸν κάτω κόσμο.
 Κι, ἂν δὲν γεννιώταν ἀθλιότατη γυναίκα
 ποτὲ στὸν ἴδιον ὁποῦ σκότωσε δὲν ἤθελε χαρίζῃ
 ἢ ἴδια αὐτὲς τίς ἀπαράδεχτες θυσίαι.
 Γιατὶ στοχάσου ἂν ἤμπορῆ ὁ νεκρὸς στὸν τάφο
 τίς προσφορὰς αὐτὲς της νὰ δεχτῆ μ' ἀγάπη,
 ποῦ ἀπὸ κείνην ἄπρεπο θάνατον ἐπῆρε,
 κ' ἐκομματιάσθη ¹, ὡσὰν ἐχθρὸς, καὶ στοὺς λουτρῶνες
 μὲ τὸ κεφάλι ἐσφούγγισε τίς αἱματοκηλίδες.
 Νὰ μὴν πιστεύῃς ἄρα γε πῶς ἀπ' τὸ κρῖμα
 τοῦ φόνου αὐτὰ θέλει τὴν καθαρῖσιν; ὄχι,
 αὐτὸ 'ναὶ ἀδύνατο κι' αὐτὰ παράτησέ τα·
 μὰ ἐσὺ ἀπὸ τίς πλεξοῦδες σου κόψε μιὰν ἄκρη,
 ἀπ' τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς κ' ἐμένα τῆς θλιμμένης,
 μικρὰ 'ναὶ αὐτά, μὰ ὅ,τι ἔχω, χάρισέ του,
 αὐτὰ τὰ μύρωτα μαλλιά μου καὶ τῆ ζώνη
 αὐτῆ μου, ὁποῦ δὲν εἶναι μὲ στολίδια πλουμισμένη ².
 Δεῖξου του προσπέφτοντας γιὰ νάρθη ἀπὸ τὸν τάφο
 ἐνάντια στοὺς ἐχθροὺς καλοπροαίρετος βοηθός μας,
 καὶ ζωντανός ὁ Ὀρέστης, τὸ παιδί του,
 πιὸ δυνατὸς ἀπάνω νὰ πατήσῃ στοὺς ἐχθροὺς του,

1) Ἐμασχάλισθη... ἀρχαία πρόληψις, καθ' ἣν οἱ φονεῖς σιγγενῶν ἀπέκοπτον τὰ ἄκρα αὐτῶν καὶ τὰ ἐκρέμων, ὑπὸ τὰς μασχάλας τῶν φονευομένων, ὧν ἐπίστευον ὅτι οὕτως ἀπέφευγον τὴν ἐκδίκησιν· ἐπίσης ἐσπόγγιζον καὶ ἀπὸ τοῦ εἴφους τὰς κηλίδας τοῦ αἵματος εἰς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς των, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Ἰδ. Αἰσχύλου Χοηφ. στ. 439.

2) Χλιδαῖς ἠσκημένον.

γιά νά στολίζουμε τόν τάφο του μιὰ μέρα
 μὲ πλέον πλούσιες ἀπ' τὶς τωρινὲς θυσίαι.
 Θαρρῶ λοιπόν, θαρρῶ πῶς λάπως νοιάζεται κ' ἐκεῖνος
 αὐτὰ τὰ κακοθώρητα ὄνειρα γιά νά τῆς στείλῃ.
 Ἄλλ' ὅμως, ἀδελφή μου, καταπιᾶσου αὐτὰ νά κάνῃς,
 γιά ἐσὲ κ' ἐμὲ βοήθεια καὶ τὸν πλέον ἀγαπημένο
 ἀπ' ὄλους, τὸν πατέρα μας ποῦ κοιτεται στὸν Ἄδη.

ΧΟΡΟΣ

Πολὺ εὐλαβητικὰ μιλεῖ σὲ τοῦτα ἢ κόρη,
 καὶ σύ, ἂν σκεφτῆς, ἀγαπητή, θέλεις τὰ κάνῃ.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Θὰ τὰ κάνω· γιὰτὶ στὸ δίκηρ ἀντιλογία δὲ στέκει¹,
 ἄλλ' εἶναι χρεία γλήγορα νά γίνεται τὸ ἔργο.
 Ὡστόσο ἄς εἶναι σιωπὴ στὰ χεῖλη σας, ἀγαπημένες,
 γιά τοὺς θεούς, ὅσο τὰ ἔργα αὐτὰ θὰ δοκιμάζω·
 γιὰτὶ θαρρῶ πῶς, ἂν τὰ πληροφορηθῆ ἢ μητέρα,
 μὲ δοκιμὴ πικρὴν αὐτὸ ξανὰ θὰ τὸ τολμήτω.

ΧΟΡΟΣ

Ἄν ἴσως καὶ δὲν εἶμαι μάντισσα τρελλή
 κι' ἀπὸ σοφὴ γνώμη στερημένη,
 μπαίνει τὸ προμάντεμμα ἢ Δίκη²,
 στὰ χέρια τῆς δίκαιες δύνამες κρατώντας·
 ἔρχεται, κόρη μου, δὲ θάρροπορήτη.
 Δίγο ἀπὸ μέσα μου ἀναθάρρεψα
 σὰν ἄκουσα προτήτερα,

2) Ἡρμηνεῦσα κατὰ Volf τὸ δυοῖν ἐρῖζειν οὐκ ἔχει λόγον τοῦ κειμ. =
 μεταξὺ δύο δὲν ὑπάρχει λόγος ἔριδος.

3) Ἄ πρόμαντις Δίκη = ἢ προμάντισσα, ἢ προάγγελος τῆς Ἐρινύος.

τὰ ὄνειρατα τὰ γλυκοφτασμένα.¹
 Γιατὶ ποτὲ δὲ λησμονεῖ
 ὁ βασιλέας τῶν Ἑλλήνων,
 οὔτε τὸ παλαιὸ δίκωπο πελέκι, τὸ χαλκοπελεκημένο,²
 ποῦ τὸν ἐσκότωσε μ' ἄπρεπα μαρτύρια.
 Θ' ἄρθη κ' ἢ πολὺποδὴ κ' ἢ πολυχέρα,
 ποῦ στὰ φριχτὰ παραμονεύει τὰ καρτέρια,
 ἢ χαλκοπόδαρη Ἐρινύα.
 Γιατὶ κακόκλινες, κακόπαντρες τοὺς πιάταν
 γιά γάμους αἱματοβαμμένους ἐρωτοσυνέριες³
 ποῦ δὲν εἶναι συμπαθισμένες.
 Μπροστὰ σὲ τοῦτα ἐγὼ λογιάζω⁴
 τὸ πῶς ἀλάθευτο ἔρχεται μας
 κακὸ σημάδι γιά τοὺς ὄτους
 τάχουν πραγμένα καὶ γιά τοὺς βοηθούς των.
 Βέβαια μαντεῖες δὲν ὑπάρχουν
 σ' ὄνειρο φριχτὸ ἢ σὲ θαῦμα,
 ἂν τοῦτο τ' ὄραμα τῆς νύχτας σὲ καλὸ δὲν ἔβγῃ.
 Ὡ ἀλλοτινὴ τοῦ Πέλοπα ἀμαξοδρομία,
 γεμάτη ἀγῶνα,

1) Ἄδυσπνών' ὁ μόνος ὁ Πίνδαρος μεταχειρίζεται τὴν λέξιν ἐπὶ τῆς φωνῆς
 καὶ τοῦ ἔσματος.

2) Χαλκόπλακτος' σφυροκοπηθεῖς, κατ' ἄλλους σχολ. παθ. χαλκοῦς πέ-
 λεκός, ὅς ἐπληξεν αὐτόν.

3) Ἄλεκτρο' ἄνυμφα γὰρ ἐπέβα μισαφόνων γάμων ἀμιλλήμαθ' οἷσιν οὐ
 θέμις.

4) Τὸ χωρίον ὁμολογεῖται ὑπὸ πάντων διεφθαρμένων· ποιικλοτρόπως διορ-
 θοῦσιν, ὁ δὲ Σχολιαστὴς ὑποπτεῖε ὅτι λείπει ἢ λέξις θάρσος, ὅπερ προστί-
 θεται ὑπὸ τινων· εἴταν διορθωθῆ τὸ πρό, τῶν δὲ τοί μ' ἔχει εἰς πρό τῶν δὲ
 τί μ' ἔχει, ἢ ἔρμηνεῖα εἶναι εὐκόλος

ὦ, πόσο δλέθρια στάθηκες
σ' αὐτὴ τῇ χώρα.

Γιατὶ ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπου στὸ πέλαγο ὁ πνιγμένος
ἀποκοιμήθηκε ὁ Μυρτίλος, ^δ
ἀπὸ τ' ἀμάξια τὰ ὀλοχρυσωμένα
μὲ βάσανα φαρμακωμένα
κατακέφαλα γκρεμισμένος,
ἔχι ἀκόμα,
δὲ λείψαν ἀπ' αὐτὸ τὸ σπίτι
τὰ βάσανα τὰ πονεμένα.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.

Ὡς φαίνεται, πάλι ξαμολυτὴ γυρίζεις·
γιατὶ δὲν παραστέκει ὁ Αἰγισθος ποῦ σὲ κρατοῦσε,
νὰ μὴ ντροπιάζῃς τοὺς δικούς σου ὀμπρὸς τῆς θύρας·
τώρα σὰν λείπη ἐμὲ δὲν ντρέπεσαι καθόλου·
καὶ βέβαια σὲ πολλοὺς πολλὰ θὰ μοῦ ἔχῃς σύρῃ,
πῶς εἶμαι ἀδιάντροπη κι' ἀδίκῃ ἐξουσιάζω,
ἐσένα κακοκράινοντας καὶ τοὺς δικούς σου·
μὰ ἐγὼ δὲ βρίζω, μόνο ποῦ σὲ κακοπαίρνω
ἀκούοντας συχνὰ πικρόλογα ἀπὸ σένα.
Καὶ πάντα πρόφαση ἔχεις τὸν πατέρα, τίποτε ἄλλο,
πῶς ἀπὸ μένα πέθανε· ἀπὸ μένα·
καλὰ τὸ ξέρω· κι' ἄρνηση σ' αὐτὰ δὲ στέκει·

δ) Ὁ Οἰνόμαος, ὁ πατὴρ τῆς Ἰπποδαμείας, ὤφειλε νὰ δώσῃ τὴν κόρην
του εἰς γάμον πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις ἤθελε νικήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ ἀρ-
ματος. Ὁ Πέλοψ δι' ὑποσχέσεων ἠπάτησε τὸν Μυρτίλον, ὄδηγόν τοῦ ἀρμα-
τος τοῦ Οἰνομάου καὶ ἐκέρδισε τὸ ἀγώνισμα· ἀλλὰ μετὰ τὴν νίκην τὸν ἔρρι-
ψεν εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ Ἑρμῆς, πατὴρ τοῦ Μυρτίλου, κατηράσθη ἔκτοτε
τοὺς ἀπογόνους τοῦ Πέλοπος.

μὰ ἡ θεία δίκη τὸν ἐπῆρεν, ἔχι ἐγὼ μονάχη,
ποῦ, ἂν ἦσουν γνωστικὴ, καὶ σὺ χρωστοῦσες νὰ βοηθήσῃς·
γιατὶ ὁ πατέρας ὁ δικός σου, αὐτὸς ποῦ πάντα
ἐστὶ θρηνεῖς, μέσα στοὺς Ἑλληνας μονάχος,
τὴν ἀδερφή σου ἐβάσταξε στοὺς θεοὺς νὰ θυσιάσῃ,
ποῦ αὐτὸς ὅπου τὴν ἔσπειρε δὲν πόνεσε ἴδια,
ὅπως ἐγὼ, ποῦ τὴν κοιλοπονοῦσα.
Ἄς εἶναι αὐτὰ, μὰ ἐξήγησε σὲ μένα
γιὰ ποιὸς τὴν ἔχει θυσιασμένη·
τί ἀπὸ τὰ δυὸ θὰ πῆς, γιὰ τοὺς Ἀργεῖους;
ἀλλὰ σ' αὐτοὺς δὲν ἦταν βέβαια δοσμένο
τὴν κόρη τῆ δική μου νὰ σκοτώσουν.
Μὰ ἀφοῦ τὴ σκότωσε γιὰ χάρι τοῦ ἀδελφοῦ του
τοῦ Μενελάου, ἐκδίκηση δὲ θάδινε σὲ μένα;
καὶ τί, δὲν εἶχε ἐκεῖνος δύο παιδιὰ του,
ποῦ ἦτον πλέον εὐλογο ἀπὸ τούτῃ νὰ πεθάνουν,
ὄντας ἀπὸ πατέρα καὶ μητέρα, ὅπου
γιὰ χάρη της αὐτὴ ἡ ἀρμάδα ξεκινούσε;
ἢ στὰ παιδιὰ μου, πῶς πολὺ ἀπὸ τὰ δικά της,
ἔβαλε ὁ Ἄδης ἔρωτα νὰ γιοματίσῃ;
ἢ τοῦ ξολοθρεμμένου τοῦ πατέρα σου ἡ ἀγάπη
τὰ τέκνα μου ἀστοχοῦτε καὶ τοῦ Μενελάου πονοῦσε;
αὐτὰ δὲ δείχνουν ἀγνωμον καὶ κακοκέφαλον πατέρα;
θαρρῶ, κι' ἂς εἶμαι ἐνάντια στὴ δική σου γνώμη·
κι' ἂν λάβαινε φωνή, θὰ τὸλεγεν ἡ πεθαμένη.
Ἐγὼ λοιπὸν δὲ θλίβομαι στὰ γινομένα·
κι' ἂν φαίνωμαι σοῦ πῶς καλὰ δὲ συλλογιοῦμαι,
ὅταν γενῆς στοχαστικὴ κατὰκραινε τοὺς ἄλλους.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ τώρα βέβαια δὲ θὰ πῆς, πῶς ἔχω ἀρχίσῃ
 πρώτη νὰ λέω πικρόλογα κι' ἄκουσα αὐτὰ κατόπι·
 ἀλλ' ἂν μ' ἀφήσης καὶ γιὰ τὸν ἀπεθαιμμένον
 τ' ὀρθὸ θὰ σοῦ ἔλεγα μαζί καὶ γιὰ τὴν ἀδερφή μου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Λοιπὸν σ' ἀφίνω· κ' ἔτσι πάντα ἂν ἀρχινοῦσες
 νὰ μοῦ μιλήῃς δὲ θᾶταν λύπη νὰ σ' ἀκούῃ κανένας.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ νά, σοῦ λέω· τὸ μολογᾶς, πῶς τὸν πατέρα
 ἔχεις σκοτώσῃ· τί λοιπὸν ἀπὸ τὸ λόγο τοῦτο
 ἤθελε γίνῃ πλέον αἰσχρὸ καὶ δίκηο ἢ ὄχι ἂν ἦτον;
 μὰ ἐγὼ θὰ πῶ σου, ποῦ ὄχι δίκηα τὸν ἔχεις σκοτώσῃ,
 μὰ πῶς ἐσύγκλινες σ' ἀντρός κακοῦ τὴ γνώμη,
 σ' αὐτόν, ὅπου μαζί του τώρα συντυχαίνεις.
 Πρῶτα τὴν κυνηγάραν Ἄρτεμη, ποιὸν τι μωρώντας
 ἔδесе στὴν Αὐλίδα τοὺς πολλοὺς ἀνέμους·
 ἢ κάλλιο ἐγὼ νὰ σοῦ τὸ μολογήσω·
 γιὰτὶ ἀπὸ κείνη νὰ τὸ μάθῃς δὲν εἶναι δοσμένο.
 Κάποτες ὁ πατέρας μου, ὅπως ἔχω ἀκούσῃ,
 καθὼς γυρνοῦσε στῆς θεᾶς τὸ δάσος,
 κυνήγησε κερατομέτωπον ἐλάφι
 πλουμιστόν, ὅπου ἐξέβη ἀπὸ τὸ πάτημά του ¹,
 ποῦ σάν τὸ σκότωσε μὲ λόγον ἐψηλοκαυχῆστη.
 Κι' ἀπὸ μιὰ τέτοια αἰτία θυμωμένη
 τοὺς Ἀχαιοὺς κρατοῦσε τῆς Λητώως ἡ κόρη,
 νὰ δώσῃ ἀντιπληρώνοντας τὸ ζῶο

τὴν κόρη του ὁ πατέρας γιὰ θυσία.
 Αὐτό, ἡ αἰτία ἐστάθη στὴ θυσία ἐκείνης·
 γιὰτὶ ὁ στρατὸς ἄλλοιῶς ἀπαλλαγὴν δὲν εἶχε,
 οὔτε στὸ σπίτι του νὰ πάῃ οὔτε στὸ Ἴλιο.
 Ὅπου, γι' αὐτὰ βιασμένοι καὶ μ' ἀντίστασῃ περίσσιο
 στανικῶς τὴ θυσίασε κι' ὄχι γιὰ τοῦ Μενέλαου χάρη.
 Ἄλλ' ἂν, γιὰ νάρθω καὶ στὴ γνώμη τὴ δική σου,
 ἔκανε αὐτὰ θέλοντας νὰ ὠφελήσῃ ἐκείνον,
 ἔπρεπε θάνατο ἀπὸ σὲ νὰ πάρῃ; μὲ ποῖο νόμο;
 κύττα μὴ, βάνοντας αὐτὸν τὸν νόμο στοὺς ἀνθρώπους,
 ἢ ἴδια ἐσὺ λάβῃς κακὸ καὶ μετανοιώσῃς.
 Γιὰτὶ ἂν αὐτὸν σκοτώνουμε ποῦ ἄλλον ἔχει σκοτωμένον,
 πρώτη θὰ πέθαινες ἐσὺ ἀνκρινόσουν.
 Μὰ κύτταξε μὴ φέρνῃς πρόφασῃ ποῦ δὲν ὑπάρχει.
 Γιὰτὶ, ἂν θέλῃς, ἐξήγησε γιὰ ποιὰν αἰτία
 τώρα τυχαίνει αἰσχροτάτα ἔργατα νὰ κάνῃς,
 ὅπου μὲ τὸ φονιά πλαγιάζεις, ποῦ μαζί του
 προτῆτερα ἔχεις τὸν πατέρα μου ἀφανίσῃ,
 καὶ τέκνα κάνεις καὶ τὰ νόμιμα τὰ πρῶτα
 κι' ἀπὸ γονιοὺς νομίμους τάχεις παραρριζῆ.
 Πῶς νὰ παινέσω αὐτὰ ἢ μπορῶ; ἢ καὶ γιὰ τοῦτα;
 θὰ πῆς πῶς εἶναι γιὰ νὰ ἐκδικηθῆς τὴ θυγατέρα;
 μὰ, κι' ἂν τὸ λές, αὐτό 'ναι βέβαια ἀδιαντροπιά σου·
 γιὰτὶ σωστὸ δὲ στέκεται μὲ τοὺς ὀχτροὺς σου
 γιὰ χάρη νὰ παντρεύεσαι τῆς θυγατέρας.
 Ἄλλὰ κι' ὀρμήνεια δὲ μπορεῖ κανεὶς σ' ἐσὲ νὰ δώσῃ,
 ποῦ ξασπολᾶς τὴ γλῶσσα σου, πῶς στὴ μητέρα
 κακομιλοῦμε. Μὰ ἐγὼ τοῦλάχιστο ἐσένα
 τύραννο πῖο πολὺ παρὰ μητέρα μου σὲ κράζω,

1) Κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Σχολιαστοῦ.

ποῦ ἄθλια ζήση ζω με τὰ φαρμάκια πάντα,
 ποῦ ἐσὺ κι' ὁ σύγκλινός σου μοῦ κερνάτε·
 κι' ὁ ἄλλος, ποῦ ἀπ' τὸ χέρι σου μόλις ἔχει ξεφύγη,
 ὁ δύστυχος Ὀρέστης ζῆ πικρὴ ζωὴ στὰ ξένα·
 ὁποῦ γι' αὐτὸν πολλὰ σ' ἐμένα ἔχεις καταλαλήτη,
 πῶς τὸν φυλάω ἐκδικητῆς νάρθη γιὰ σένα·
 καὶ τοῦτο, ξέρε το καλὰ πῶς, ἂν μπορούσα,
 θὰ τῶκανα· γι' αὐτὸ διαλάλειμε μπρὸς σ' ὄλους,
 θέλεις κακὴ, θέλεις γλωσσοῦ ἢ ἀδιαντροπιᾶ γεμάτη.
 Γιατί, ἂν γεννήθηκα τίς τέχνες τοῦτες νὰ κατέχω,
 σχεδὸν σέ τίποτε τὸ φυσικό σου δὲ ντροπιάζω.

ΧΟΡΟΣ

Τὴ βλέπω ποῦ λυσομανᾷ· κι' ἂν εἶναι μετὰ τὸ δίκηο
 γι' αὐτὸ κανεῖς δὲ βλέπω πλέον νὰ φροντίζῃ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Καὶ ποιά γι' αὐτὴν σ' ἐμὲ χρειάζεται φροντίδα,
 ποῦ ἔτσι αὐτὴν ὁποῦ τὴ γέννησε ἔχει βρῖση,
 κι' αὐτὰ σὲ τέτοιαν ἡλικία φτασμένη; δὲ νομίζεις
 λοιπόν, πῶς κάθε τι χωρὶς ντροπὴ μπορεῖ νὰ ἐπιχειρήσῃ;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τώρα νὰ καλοξέρης ντρέπομαι γιὰ τοῦτα,
 ἂν καὶ δὲ φαίνομαι σὲ σένα· καὶ δοκιούμαι
 στὴν ἡλικία μου πῶς δὲν πρέπουν καὶ σὲ μένα.
 Ὅμως ἡ ἔχθρητά σου καὶ τὰ ἔργατά σου
 μὲ βιάζουν στανικῶς αὐτὰ νὰ κάνω·
 γιὰτὶ ἀπ' τοὺς αἰσχρῶς αἰσχρὰ κανεῖς μαθαίνει.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Ὁ πλάσμα ἀδιάντροπο, λοιπὸν ἐγὼ καὶ τὰ δικά μου λόγια
 καὶ τὰ ἔργα μου πάρα πολλὰ νὰ λὲς σὲ κάνουν.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἐσὺ τὰ λὲς βέβαια, ὄχι ἐγώ· γιὰτὶ ἐσὺ κάνεις
 τὸ ἔργο· καὶ τὰ ἔργα σου φέρουν τὰ λόγια.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Ἄλλά, στὴ δέσποινα τὴν Ἄρτεμη τοῦ ὁμώνω,
 τὰ ἐπιχειρα δὲ θὰ γλυτώσης τῆς ἀδιαντροπιᾶς σου,
 εὐθὺς ὡς θᾶναι ὁ Αἴγισθος ἐδῶ φτασμένος.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Βλέπεις; πέφτεις σ' ὀργὴν, ἐνῶ μ' ἀφήκες
 νὰ πῶ ὅσα ἦταν χρεῖα, μὰ ν' ἀκούσης δὲ γνωρίζεις.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Λοιπὸν δὲ θὰ μ' ἀφήσης οὔτε νὰ προσφέρω
 καλομελέτητες θυσίες, ἐξ αἰτίας ὅπου
 νὰ πῆς τὸ κάθε τι ἐχαρίστηκα σ' ἐσένα;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Σ' ἀφίνω, σὲ παρακινῶ, νὰ θυσιάσης·
 καὶ μὴ με κατακραίνης γιὰτὶ πιά δὲ θὰ μιλήσω.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Φέρε λοιπόν, ἐσὺ ποῦ στέκεις ὀμπροστά μου,
 αὐτὲς ποῦ ἔχω τίς λογῆς καρποθυσίες,
 μπρὸς στὸν θεὸν ἐδῶ δέησες νὰ σηκώσω
 τῶν φόβων ἀπαλλαχτικές, ποῦ τώρα με κρατοῦνε.
 Ἄμποτες νὰ μ' ἀκούσης, Φοῖβε ἐσὺ προστάτη¹
 τὸ λογισμό μου ποῦ κρατῶ κρυμμένο².

1) Προστατήριε = κατ' ἄλλους, θυροπαραστάτη· διότι ἦτο πρό τῶν
 θυρῶν ἐστημένος, ἀλλὰ καὶ οὕτω προστάτης τοῦ οἴκου ἐλογίζετο.

2) Κεκρυμμένην μου βᾶξιν = ἀραὶ κατὰ τοῦ Ὀρέστου, αἱ ὅποιαι δὲν
 ἔθελε νὰ ἀκουσθοῦν ἀπὸ τὴν Ἥλεκτραν.

γιατί δὲν εἶμαι ἀνάμεσα σὲ φίλους νὰ μιλήσω,
καὶ κάθε τι δὲν πρέπει ὀμπρὸς στὸ φῶς νὰ βγάλω,
ἀφοῦ ἴναι τούτη ἐδῶ ποῦ στέκεται κοντὰ μου,
μήπως μ' ἐπιβουλή γαί μὲ πολλή της φλυαρία
σ' ὄλη τὴν πόλη ψεύτικα καταλαλήση.
Ἄλλ' ἔτσι ἄκουε, ὅπως στὸ νοῦ μου θὰ τὰ βάλω.
Τίς ὑπνοφαντασιῆς ὀποῦ τὴν νύχτα τούτην εἶδα¹
σὲ διαφορούμενα ὄνειρα, αὐτές μου, Λύκειε ἀφέντη,²
ἂν εἶναι σὲ καλὸ νὰ βγοῦν, κάνε νὰ στρέξουν,³
κι' ἂν σὲ κακὸ στὴν κεφαλήν ἄς πέσουν τῶν ὀχτρῶν μου·
καὶ μὴ ἀπ' τὴν τωρινὴ εὐτυχία νὰ μὲ βγάλουν
τοὺς χαριστῆς, ἂν ὀλοερά τὸ τυλλογιοῦνται,
ἀλλὰ ἔτσι πάντα ἀπειραχτη ζωὴ νὰ ζήσω,
τῶν Ἀτρειδῶν τὸ βιὸς καὶ τούτο τὸ βασιλικὸ ραβδί τους
νὰ διαφεντεύω, ἀνάμεσα στοὺς φίλους ποῦ ἴμαι τώρα
καλοτυχῶντας, καὶ μ' αὐτὰ ἀπὸ τὰ παιδιὰ μου
ποῦ δὲ μοῦ θέλουν τὸ κακὸ ἢ λύπηστη πικρὴ γιὰ μένα.
Αὐτὰ, ὦ Ἀπόλλων Λύκειε, καλόγνωμος ν' ἀκούσης
καὶ δόσε σ' ὄλους κατὰ πῶς παρακαλοῦμε.
Ὅσο γιὰ ὄλα τᾶλλα μ' ὄλο ποῦ σωπαίνω
ἄξιον σὲ κραίνω ὄντας θεὸς νὰ ξέρης·
γιατ' εἶναι βολετὸ στοῦ Διὸς τὰ τέκνα ὄλα νὰ βλέπουν.

1) Ἄ γὰρ προσεῖδον νυκτὶ τῆδε φάσματα.

2) Δισσῶν ὄνειρων= ἄλλοι ἐξηγοῦν εἰς διπλοῦν ὄνειρον· ὄτι δηλ. δις ἐγένετο αὐτῆ ἢ ἐμφάνισις τοῦ Ἀγαμέμνονος· ἡμεῖς προουτιμήσαμεν τὸ διπλο- νόητον ἐπὶ ἑνὸς ὄνειρου.

3) Δὸς τελεσφόρα.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Γυναῖκες, πῶς μποροῦσα νὰ καλογνωρίσω,
ἂν εἶναι αὐτὸ τοῦ βασιλέα Αἰγίσθου τὸ παλάτι;

ΧΟΡΟΣ

Αὐτὸ ἴναι, ξένε μου· καλὰ τὸ ἀπείκασες μονάχος.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Μήπως κι' αὐτὴ ἡ γυναῖκα του εἶναι, ὡς ἀπεικάζω;
γιατὶ σὰν βασίλισσα ἀξιοπρεπεῖ εἶναι πρέπια στὴν ὄψι.

ΧΟΡΟΣ

Πολὺ σωστά· μπροστὰ σ' ἐκείνην εἶσαι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ὦ, χαιρετῶ, βασίλισσα· γιὰ σὲ φέρνοντας φτάνω
μαζὶ καὶ γιὰ τὸν Αἰγίσθο γλυκὰ ἀπὸ φίλο σας μαντᾶτα.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Τὸν δέχομαι τὸ λόγο σου· ὄμως νὰ γνωρίζω
χρειάζεται μου πρῶτα ποιὸς σ' ἔχει σταλμένον.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ἄπ' τὴ Φωκίδα ὀ Φανοτέας, μήνυμα στέλνοντας μεγάλο.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Πές μου το, ξένε, ποιὸς; γιατί ἀπὸ φίλον ὄντας,
ξέρω καλὰ πῶς φέρνεις λόγια ἀγαπημένα.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Πέθαν' ὀ Ὅρέστης· νὰ σᾶς πῶ μὲ συντομία.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄχ, ἡ πικρὴ, χάθηκα αὐτὴ τὴ μέρα.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Τί λές, τί λές, ὦ ξένε; μὴν ἀκοῦς ἐτούτη.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Πέθαν' ὁ Ὀρέστης εἶπα σας καὶ ξαναλέω¹.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Χάθηκα, ἡ δύστυχη, τίποτε πιά δὲν εἶμαι.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Ἄλλὰ ἐσύ κύττα τῆ δουλειά σου, καὶ σὲ μένα
πὲς τὴν ἀλήθεια μὲ ποιὸν τρόπο χάθηκεν, ὦ ξένη;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Γι' αὐτὸ σταλμένος εἶμαι καὶ τὸ κάθε τι θ' ἀνιστορήσω.

Ὦντας ἐκεῖνος πηγαιμένος γιὰ τὰ Δελφικὰ βραβεῖα,
στὸν ξακουστὸν ἀγῶνα, τὸ στολίδι τῆς Ἑλλάδος,
σὰν ἄκουσε τὸ διαλαλητὴ ποῦ φιλοδιαλαλοῦσε
τὸν πρῶτο ἀγῶνα γιὰ τὸ τρέξιμο, λαμπρὸς ἐμπῆκε,
ὄντας καμάρι σ' ὄλους ὁποῦ τὸν θωροῦσαν.
κι' ἀφοῦ τὸν δρόμον ὄλον ἔτρεξε, ὡς ἐπιθυμοῦσε²,
βγήκε τὸ πολυτίμητο κρατῶντας βραβεῖο τῆς νίκης.
Καὶ νὰ σὰς πῶ μὲς³ στὰ πολλὰ μὲ συντομία³,
δὲν ξέρω ἂν ἄλλος ἔπραξε τέτοια ἔργατα καὶ νίκες⁴.

1) Νῦν τε καὶ πάλαι λέγω. Κατὰ τὸν Εὐστάθιον, εἶπα ἀπὸ τὴσιν ὤραν καὶ δὲν ἀντελήφθητε.

2) Δρόμου δ' ἰσόσας τάφεισι τὰ τέρματα. Ἡ γραφὴ αὕτη εἶναι ὡς διώρθωσεν ὁ Musgrave· ἄλλα κείμενα φέρουσι τὴν γραφήν, τῇ φύσει δηλ. ὡς ἤρμοζεν εἰς τὴν λαμπρὰν αὐτοῦ φύσιν.

3) Χῶπως μὲν ἐν πολλοῖσι παῦρά σοι λέγω.

4) Ὁ Schneidevin συντάσσει: καὶ οὐκ οἶδα μὲν, ὅπως τοιοῦθε ἀνδρὸς ἔργα καὶ κράτη λέγω παῦρα ἐν πολλοῖς, ἐν δ' ἴσθι (Μίστρ.)· ἄλλοι προτείνουσι διαφόρους διορθώσεις· ἡμεῖς ἠρμηνεύσαμεν ὡς ἔχει = δὲν ξέρω ἔργα ἄλλου ἀνθρώπου τέτοιου (ὡσὰν αὐτόν, ποῦ νὰ εἶναι ὁμοίός του)· δὲν ἔχει τὸν ὁμοίον του εἰς αὐτὰ τὰ κατορθώματα.

ἓνα νὰ ξέρης· ὅσα τόξαν νὰ βραβεύουν,
[δρόμους διπλόγυρους, αὐτὰ ποῦ πένταθλα λογισῶνται]¹,
ἀπ' ὅλα τοῦτα, ἀφοῦ τῆς νίκης πῆρε τὰ βραβεῖα,
καλότυχος θωρῶταν κι' ὄλοι Ἀργεῖτη τὸν ἐκράζαν,
ἄλλοι μὲ τ' ὄνομά του, Ὀρέστη τὸν ἐλέγαν, τέκνο
ἐκείνου τοῦ Ἀγαμέμνονος, ποῦ ἔχει συνάξη
ἄλλοτε τὸ στρατὸ τὸν ξακουσμένο τῆς Ἑλλάδος.
Ἔτσι ἦταν τοῦτα, ὥστόσο, σὰν θεὸς κανένας
θέλει νὰ βλάβῃ, δὲ μπορεῖ καὶ δυνατὸς νὰ τὸ ξεφύγῃ.
Γιατὶ τὴν ἄλλη μέρα ἐκεῖνος, ποῦ γινόταν
ὁ γρήγορος στὸ ἡλιοχάραμμα ἰππικὸς ἀγῶνας,
μέσ' σὲ πολλοὺς ἀνάμεσα μπῆκεν ἀρματολάτης.
Κ' ἦταν ὁ ἓνας Ἀχαιός, κ' ἓνας ἀπὸ τὴ Σπάρτη,
δὺο Λίβυες σπουδαγμένοι στὰ διπλόζευτα ἀμάξια².
κι' αὐτὸς ἀνάμεσα σὲ τούτους πέμπτος
ἔρχόταν μὲ Θεσσαλικὲς φοράδες·
ὁ ἕκτος ἀπ' τὴν Αἰτωλία μὲ ξανθὰ πουλάρια·
ἓνας Μαγνήσιος ἔβδομος ἔρχόταν·
κι' ὁ ὄγδοος μ' ἄσπρα ἀλόγατα καὶ τῆ γενιὰ Αἰνιάνας³.
ὁ ἕνατος ἀπ' τὴς θεόχτιστες Ἀθήνες·
κ' ἓνας ἀπὸ τὴ Βοιωτία μὲ τὸ δέκατο ἔρχονταν ἀμάξι·
κ' ἀφοῦ σταθῆκαν κ' ἔβαλαν αὐτοῦ τ' ἀμάξια,
στὴν τάξην ὅπου οἱ διωρισμένοι ἀγωνοθέτες τοὺς κληρῶσαν,

1) Ἄλλοι διορθῶνται: δρόμους διαύλους ἀθλ' ἀπερ νομίζεται· ἄλλοι προτείνουσι ἄλλας διορθώσεις, διότι ἡ γραφὴ τοῦ χειρογρ. ἐγείρει ἀμφιβολίας, δι' ὅ καὶ ἐξοβελίζεται ὑπὸ τινων.

2) Ζυγοτῶν ἀρμάτων. Μὲ τέσσερα ἄλογα.

3) Αἰνιάς, πόλις τῶν Περραιθῶν ἐν Θεσσαλίᾳ· ἴδ. Ὁμ. Ἰλ. Η στ. 744.

χρήθηκαν μὲ τῆς χάλκινης σάλπιγγας τὸν ἦχο·
 κι' ὅλοι μαζί χουγιάζοντας τ' ἀλόγατά τους
 τίναξαν μὲ τὰ χέρια τους τὰ χαλινάρια·
 κι' ὄλος ὁ ὄρομος ἀπ' τὸν κρότον ἐμεστώθη,
 ὅπου τὰ βροντερά τ' ἀμάξια ἐκάναν·
 κι' ἀπάνω ἢ σκόνῃ ἀνέβαινε· καὶ τοῦτοι ἀντάμα
 ὅλοι ἀνακατωμένοι τὰ λουριά χτυποῦσαν,
 παχιίζοντας καθένας τους ν' ἀφήσῃ πίσω
 τ' ἀμάξι¹ καὶ τὰ φυσομανητὰ τοῦ ξένου ἀλόγου.
 Γιατὶ μαζί στῆ ῥάχη καὶ στίς ῥόδες κάτω ἀφρίζαν
 κι' ὀμπρὸς ὠμοῦσαν² τῶν ἀλόγων οἱ ἀνάτες.
 Κ' ἐκεῖος ξυστὰ στῆν ἀκρινὴ κολώνα³
 ἔστριβε πάντα τὸ ζυγὸ τῆς ῥόδας,
 καὶ τ' ἀκρινὸ τὸ δέξιο τ' ἀλόγο ἀπολώντας,
 τὸ κοντινὸ τραβοῦσε ἀριστεράθε.
 Κι' ὡς τώρα ὄρθια στέκονταν ὄλα τ' ἀμάξια·
 κ' ἔπειτα τοῦ Αἰνιάνα τ' ἀνυπόταχτα πουλάρια⁴
 μὲ βιά παράκουα στὸ χαλινάρι τὸν ἐτέρναν·
 κ' ἐνῶ τὸν ἔκτο κ' ἑβδομον ἐκάναν γῦρο,
 μ' ἀπότομη στροφὴν ἐπέσαν στὰ Βαρκαῖα ἀμάξια⁵·
 κι' ἀρχὴ ἀπὸ τοῦτο τὸ κακὸ ἕνας τὸν ἄλλον σποῦσε
 κι' ἀνάγερνε κι' ὄλο τὸ Κρισσαῖκὸ τ' ἀλώνι

1) Χνοάς, κυρ. αἱ σύριγγες τοῦ ἄξονος.

2) Εἰσέβαλλον. Ἄλλοι ἐξηγοῦν τὸ ῥῆμα ὡς μεταβατικόν.

3) Ὑπ' αὐτὴν ἐσχάτην στήλην ἐχρημίστ' αἰεὶ σύριγγα! Δύο στήλαι ὑπῆρ-
 χον ἐν τῇ ἵπποδρομίῳ, μία ἐν τῇ βαλιδίῳ καὶ ἑτέρα ἐν τῇ τέλει, ἣτις ἐλέγετο
 καμπτήρ ἢ νύσσα· κατὰ ταῦτα ὁ Ὀρέστης εἶχε τὴν καλλιτέραν θέσιν.

4) Ἄστομοι.

5) Βάρκη, πόλις ἐν Λιβύῃ, μεταγενέστερον Πτολεμαῖος κληθεῖσα.

γέμισεν ἀπ' τῶν ἀμαξιῶν συντροίμμια.
 Σὰν εἶδε ὁ Ἀθηναῖος ὁ ἐπιδέξιος κυβερνήτης,
 ἔξω ξεκόφτει καὶ κοντοκρατεῖ τὰ χαλινάρια,
 ἀφίνοντας στῆ μέση τὴν ἀνεμοζάλη
 τῶν ἀμαξιῶν ποῦ γύριζε ἀνακατωμένη·
 κ' ἔλαμνε ὁ Ὀρέστης τελευταῖος, τίς φοράδες
 στερνὲς κρατώντας, στὸ στερνὸν τὸ γῦρο ἐμπιστεμμένος¹·
 ὅμως, σὰν εἶδε τοῦτον μόνος ποῦ εἶχε μείνῃ,
 ψιλὴ φωνὴν ἀφίνοντας κοντὰ στ' αὐτιά τους
 ἐβάλλθη νὰ τὸν κυνηγᾷ μὲ τίς γοργὲς φοράδες,
 καὶ λάμναν πλαῖ πλαῖ τὰ δυὸ τ' ἀμάξια,
 καὶ πότε ξέβγαινε ὁ ἕνας, πότε ὁ ἄλλος
 περνώντας μπρὸς ὀλίγο τὸ κεφάλι τῶν ἀλόγων.
 Κι' ὄλους τοὺς ἄλλους ὄρομους ἀβλαπτα περνοῦσε,
 ὄρθος σὲ ὄρθιο ἀμάξι ὁ δῦστυχος ὁ Ὀρέστης·
 Ἐπειτα ἀφίνοντας τὸ ἀριστερὸ τὸ χαλινάρι,
 καθὼς τ' ἀλογον ἔστριβε, δὲν ἐδοκῆθη
 κι' ἀπάνω χτύπησε στῆν ἀκρινὴ κολώνα·
 κ' ἔσπασε τὸ ζυγὸ τῆς ῥόδας μέσ' στῆ μέση
 καὶ γλίστρησε ἀπὸ τ' ἀμαξιοῦ τὸ γῦρο·
 καὶ μέσα μπλέχει στὰ σπασμένα χαλινάρια·
 κι' ὡς ἔπεσεν αὐτὸς στὸ χῶμα κάτω,
 στῆ μέση σκόρπισαν ἀπὸ τὸν κάμπον οἱ φοράδες.
 Κι' ὡς τὸν θωροῦν πεσμένο οἱ συναγμένοι
 ἐσκοῦζαν γιὰ τὸ παλληκάρι,
 ποῖα ἔργατα ἔπραξε καὶ ποῖα λαβαίνει τύχη,

1) Τῷ τέλει πίστιν φέρων.

πότε στήν γῆ σερνάμενος, καί πότε
 στὸν οὐρανὸ σηκώνοντας τὰ σκέλια, ὥσπου,
 μόλις μπορώντας, οἱ ἄρματολάτες σταματήσαν
 τὸ δρόμο τῶν ἀλόγων, καί τὸν βγάλαν αἱματοπνιμμένον,
 τόσο ποῦ ἀπὸ τοὺς φίλους του κανένας νὰ γνωρίσῃ
 δὲ θὰ μπορούσε, ἂν ἔβλεπε, τ' ἄθλιο κορμί του.
 Κ' εὐθύς, ἀφοῦ σύντομα στή φωτιά τὸν κάψαν,
 τὸ μεγαλώτατο τὸ σῶμα σ' ἄθλια στάχτη
 τὸ κουβαλεῦν μέσα σὲ χάλκινον ἀγγεῖο
 ἄνθρωποι ἀπ' τὴ Φωκίδα διωρισμένοι,
 στὸ πατρικὸ τὸ χῶμα τάφο ναῦρη.
 Ἔπ' εἶναι αὐτὰ λυπητερά σ' ὅσους τ' ἀκοῦνε,
 μὰ σ' ὅσους εἶδαν, ὅπως τάχουμε ἰδωμένα,
 ἐστάθη μιὰ ἀπ' τίς πιὸ μεγάλες δυστυχίες.

ΧΟΡΟΣ

Ἄχ, ἄχ· λοιπόν, ὅλη ἡ γενεα τῶν παλαιῶν ἀρχόντων
 σύρριζα, καθὼς φαίνεται, ἔχει ξεκληρίσῃ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

ὦ Δία· τί νᾶναι αὐτά, τί ἀπὸ τὰ δύο νὰ τὰ ὀνομάσω,
 καλοτυχιῆς ἢ δυστυχιῆς ποῦ φέρνουν ὅμως κέρδη;
 ὥστόσο εἶναι λυπητερὸ ἂν γλυτώνω
 μὲ συμφορὲς δικῆς μου τὴ ζωὴ μου.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ὅμως γι' αὐτό, βασίλισσα, γιατί χολιάζεις τόσο;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Κακὴ ἔναι ἡ γέννα· γιατί, καί κακοπερνώντας
 ἀπὸ τὰ τέκνα του κανείς, δὲ βάνει ἀμάχη.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Λοιπὸν τοῦ κάκου ἡμεῖς, ὡς φαίνεται, εἴμαστε φτασμένοι.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Ὅχι τοῦ κάκου βέβαια· γιατί πῶς θὰ πῆς τοῦ κάκου,
 ἂν ἤρθες φέρνοντας σ' ἐμὲ βέβαια σημάδια
 γιὰ τὸν νεκρὸν, ποῦ ἀπὸ τὰ σπλάχνα μου βγαλμένος,
 ξενομισμένος ἀπ' τὸν κόρφο μου κι' ἀπ' τὴ θροφή μου,
 φευγᾶτος ἔμενε στὰ ξένα καί, σὰ βγήκε
 ἀπὸ τὸν τόπο αὐτόν, πιά δὲν ξανάειδ' ἐμένα,
 μόνο ἐγκαλώντας μου τὸ φόνου τοῦ πατρός του,
 τρομάρες μοῦ φοβέριζε γιὰ νὰ μὲ κἀνῃ;
 τόσον ὅπου νυχτόμερα δὲν ἤμπορούσα
 ὕπνου γλυκὸν νὰ λάβω καί πῶς θὰ πεθάνω
 θαρροῦσα στήν κάθε στιγμὴν ὅπου περνοῦσα.
 Μὰ τώρα — τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἀπαλλάχτηκα ἀπ' τὸ φόβου
 καί τούτης κ' ἐκείνου· γιατί τὸ πιὸ μεγάλο
 σ' ἐμὲ κακὸ ἦταν τούτη ποῦ συγκατοικοῦσα,
 πίνοντας τὸ καθάριον αἷμα τῆς καρδιάς μου —
 μὰ τώρα ἀπ' τίς φοβέρες της ἀπαλλαγμένοι
 ἦσυχια θὰ περνοῦμε τίς ἡμέρες.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὡμίενα, ἡ δύστυχη· τώρα μπορῶ νὰ κλάψω,
 Ὀρέστη, γιὰ τὴν συμφορὰ σου, ποῦ ἔτσι ὄντας
 βρίζεσαι ἀπ' τὴ μητέρα αὐτὴ· πλέον καλὰ ἔναι τάχα;

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Βέβαια ἐσὺ ὄχι· ὅμως ἐκεῖνος εἶναι καλὰ, ὅπως εἶναι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄκου, θεὰ ἐκδικήτρα ἐσὺ τοῦ φρεσκοπεθαμμένου.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Αὐτὰ ποῦπρεπε τάκουσε κ' ἔβαλε καλὸ τέλος.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Βρίζε· γιατί βρίσκεσαι τώρα σ' εὐτυχία.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

'Απ' τὸν 'Ορέστη βέβαια κ' ἐστὲ δὲ θά τῆ χάσω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τῆ χάσαμ' ἔμεϊς, πιά δὲν εἶναι τρόπος νὰ τῆ χάσης.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Πολλὰ καλὰ θὰ σοῦ χρωστοῦσα, ξένε,
ἂν ἔκανες νὰ χάση αὐτὴ τῆ φλυαρία.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Λοιπὸν ἐγὼ νὰ τραβηχτῶ, ἂν εἶναι ὀρισμὸς σας. ¹

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Καθόλου· βέβαια οὔτε σὲ μένα, ὡς πρέπει
θὰ πράξης, οὔτε καὶ στὸν φίλον ποῦ σὲ σπέλλει.
Μὰ ἔμπα μέσα· κί' ἄφησε ἔξω αὐτὴ νὰ σκουζῆ
γιὰ τίς δικές της συμφορὲς καὶ γιὰ τῶν φίλων.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τάχα σὰς φαίνεται σὰν νὰ πονᾷ καὶ νὰ λυπᾶται,
νᾶχυσε δάκρυα πικρὰ καὶ μυρολόγια
γιὰ τὸν ὑγιὸν ἢ δύστυχη ποῦ ἔτσι ἐχάθη;
ἀλλὰ γελώντας πέρασεν· ὦ δυστυχία μου·
ἀκριθεὶς 'Ορέστη, ὁ θάνατός σου πῶς μ' ἔχει ἀφανίτη.
Γιατὶ φεύγεις καὶ παίρνεις ἀπὸ τὴν καρδιά μου
τίς μόνες πῶμεναν σ' ἔμένα ἐλπίδες,
κάποτε ζωντανὸς ν' ἀρθῆς γιὰ τὸν πατέρα
ἐκδικητῆς κ' ἔμένα τῆς δυστυχισμένης.

1) Εἰ τάδ' εὐ κυρεῖ = εἰάν ταῦτα κελῶς ἔχωσιν· ἡμεῖς παρεφράσαμεν.

Μὰ τώρα ποιὰ πρέπει νὰ πάρω στράτα,
γιατ' εἶμαι μοναχὴ καὶ στερημένη ἐσένα
καὶ τὸν πατέρα· πάλι πιά πρέπει νὰ μένω
σκλάβοι στοὺς πλέον μισημένους ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους,
σ' αὐτοὺς ποῦ τὸν πατέρα μου ἔχουν σκοτωμένο.
Λοιπὸν αὐτὸ μπορεῖ καλὸ γιὰ μένα νᾶναι;
ἀλλ' ὄχι, τοῦ λοιποῦ δὲν ἤμπορῶ νὰ μένω
μαζὶ μ' αὐτούς, τ' ὀρκίζομαι ¹, μὰ ἐδῶ στῆ θύρα
παραρριγμένη, χωρὶς φίλους, τῆ ζωὴ θὰ φθείρω.
Κί', ἂν μὲ βαρύνεται κανεὶς, ἄς μὲ σκοτώσῃ,
ἀπ' ὅσους μέσα κατοικοῦν· εὐεργεσία θὰ εἶναι
ὁ θάνατος καὶ λύπη στῆ ζωὴ νὰ μένω·
καμμιά δὲν ἔχω ἐπιθυμία νὰ ζήσω.

ΧΟΡΟΣ

Ποῦ βρίσκονται λοιπὸν τοῦ Διὸς τ' ἀστροπελέκια
καὶ ποῦναι ὁ λαμπερὸς ὁ Ἥλιος,
ἂν τοῦτα βλέποντας ἀνέγνοιαστοι τὰ κρύβουν;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄχ ἄχ, ὦιμένα.

ΧΟΡΟΣ

Ἦ θυγατέρα μου, τί δάκρυα χύνεις;

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Αλλοίμονο ².

1) Ἄλλα χειρ. ἔχουσιν ἔσομαι, ἄλλοι διορθοῦσιν εἴσοιμ'· ἡμεῖς ἔχομεν τὴν γραφὴν ὁμνυμ'.

2) Ἐδῶ ὁ Σχολιαστῆς ὑποθέτει ὅτι ὁ ὑποκριτῆς ἀνέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν.

ΧΟΡΟΣ

Λόγο μὴν πῆς παραμεγάλο ¹.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Θὰ χαθῶ ἀπὸ σένα.

ΧΟΡΟΣ

Μὰ πῶς;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄν, γι' αὐτοὺς ὅπου φανερὰ
στὸν Ἄδην εἶναι πηγαιμένοι,
σ' ἐμὲ κρυφὲς ἐλπίδες δώσης,
τῇ λύπην ὅπου μὲ μαραίνει
περσότερο θὰ μεγαλώσης.

ΧΟΡΟΣ

Γιατὶ ξέρω τὸν Ἀμφιάραο βασιλιᾶ ²
ὅπου ἀπὸ τραχηλιῆς χρυσοσκαλισμένες
τῶν γυναικῶν εἶναι θαμμένος
κ' εἶναι στὸν κάτω κόσμο πιά . . .

ΗΛΕΚΤΡΑ

᾿Ωιμένα, ᾿ωιμένα.

ΧΟΡΟΣ

Βασιλιᾶς ὀλοζώντανος κατεβασμένος ³.

1) Μηδὲν μέγ' αὔσης. Κατὰ τὸν Σχ. μηδὲν ἀπρεπὲς εἴτης εἰς τοὺς θεοὺς. κατὰ τὸν Τρικλίνιον, μὴ δυνατὰ θρηνολογήσης, ἵνα μὴ ἐξοργίσῃς τὴν Κλυταμνήστραν.

2) Ὁ Ἀμφιάραος γνωρίζων, καθὸ μάντις, τὴν κακὴν ἔκβασιν τῆς τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας ἐκστρατείας ἐκρύβη, μὴ θέλων νὰ μετάσχῃ αὐτῆς· ἀλλ' ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ἐριφίλη ἐπρόδωσεν αὐτὸν ἀντὶ πολυτίμου χρυσοῦ περιθεραίου, ἀναγκασθέντα οὕτω νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Ἄδραστον· μετὰ ταῦτα ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλκίμεων ἐξεδικήθη τὸν πατέρα φονεύσας τὴν Ἐριφίλην.

3) Πάμπυχος· ἢ διασφύζων ὄλην τοῦ τὴν ψυχὴν, ὡς μεταφράσαμεν, ἢ βασιλεύων ὄλων τῶν ψυχῶν.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλοι.

ΧΟΡΟΣ

Βέβαια ἄλλοι· γιατί ἡ ὀλέθρια ἐκεῖνη . . .

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἐτιμωρήθη.

ΧΟΡΟΣ

Ναί.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ξέρω, ξέρω· γιατί φάνηκε αὐτὸς ποῦ ἐπιμελήθη
τὸ λυπημένο· ὅμως σ' ἐμὲ πλέον κανεὶς δὲν ἔχει μείνη·
γιατὶ κ' αὐτὸν ὅπου εἶχα ἀκόμα
μοῦ τὸν ἄρπαξε τὸ χῶμα.

ΧΟΡΟΣ

Δόλια μὲς' στὶς δόλιες εἶσαι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Κ' ἐγὼ τὸ ξέρω καὶ τὸ παραξέρω
ἀπὸ τῆ μισητῆ ζωῆ τὴν πολυπικραμμένη
καὶ πάντα κλάψες, πάντα θρήνους φορτωμένη ¹.

ΧΟΡΟΣ

Αὐτὰ ποῦ κλαῖς τὰ ἔχομε ἰδωμένα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μή, λοιπόν, μὴ πλέον μάταιες παρηγόριες

1) Τὸ ἰδικόν μας κείμενον ἔχει τὴν γραφὴν τοῦ Nauck· ἄλλη γραφὴ φέρεται: πανσῦρτφ παμμήνφ πολλῶν δεινῶν στυγνῶν τ' ἀρχαίων = διὰ τὰ ἄθλια πολλὰ καὶ ἀρχαῖα δεινὰ, ἅτινα συνεσωρεύθησαν καὶ παραμένουσι καθ' ὅλον τὸν χρόνον, διηνεκῶς πλησίον ἡμῶν.

δοκιμάζεις ὅπου δέν . . .

ΧΟΡΟΣ

Τί λές ;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Βοήθεια πιά δέν εἶναι ἀπ' ἀδερφούς
ἀγαπημένους μου κ' εὐγενικούς.

ΧΟΡΟΣ

Κάθε ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος νά πεθάνη.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Κ' ἔτσι λοιπόν ; ὅπως ἐκεῖνος ὁ δυστυχισμένος ;
καθώς τάλογα τρέχουν τὰ λαμπροναχᾶτα ¹,
νά πάη; μὲ τὰ κομμένα χαλινάρια μπερδεμμένους ;

ΧΟΡΟΣ

Ἄμετρος εἶναι ὁ χαλασμός.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ βέβαια· ἀφοῦ ξενιτεμμένος
χωρὶς τὰ χέρια τὰ δικά μου . . .

ΧΟΡΟΣ

Πωπώ.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Σκεπάστηκε χωρὶς νά τύχη,
ταφή ἀπὸ 'μᾶς καὶ μυρολόγια.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ἀπ' τῆ χαρά μου ἀλήθεια, ἀγαπημένη, τρέχω,

κάθε ντροπὴν ἀφίνοντας, γλήγορα νάρθω·
γιατί χαρὰ κι' ἀνάπαυση σοῦ φέρω
ἀπ' ὅσες πρώτα συμφορὲς κι' ἀναστενάγματα εἶχες.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ πῶς μπορεῖς ἀπαλλαγὴ ἐσύ ναῦρης
στά πάθη μου, ποῦ δὲ μποροῦν νά γιατρευτοῦνε ;

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Κοντά μας εἶν' ὁ Ὀρέστης, ἄκουσε ἀπὸ 'μένα
καὶ μάθε τοῦτο καθαρά, νά, ὅπως θωρεῖς ἐμένα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλὰ τρελλάθηκες λοιπόν, δυστυχισμένη
καὶ στίς δικές σου συμφορὲς γελᾷς καὶ στίς δικές μου.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ὅρκίζομαι στήν πατρικὴν ἐστία, δὲ λέω τοῦτα
νά παίζω, ἀλλ' εἶναι 'κεῖνος, λέω, ἀναμεσό μας.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄχ ἡ δυστυχισμένη· κι' ἀπὸ ποιὸν ἔχεις ἀκούση
τὴν εἶδησιν αὐτὴ ποῦ τόσο τὴν πιστεύεις ;

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ἐγώ, ἀπὸ μέ, κι' ὄχι ἀπὸ καμμιάν ἄλλην εἶναι,
ὅπου, μὲ τὸ νά ἰδῶ σημάδια φανερά, πιστεύω τοῦτο.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποιά, δύστυχη, ἔχοντας σημάδια τὸ πιστεύεις·
τί μοῦ εἶδες κι' ἀπὸ τέτοια ἀγιατρευτὴ φωτιά ξανάβεις ;

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Γιὰ τοὺς θεούς, λοιπὸν ἄκουσε καὶ σὰν μᾶθης
λὲς γνωστικὴ ἢ τρελλὴ πλέον πῶς εἶμαι.

1) Χαλάργους = οἱ λαμπούσας τὰς ὀπλὰς (χηλὰς) ἔχοντες, ὡς ἐκ τῆς
ταχείας κινήσεως.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Λοιπὸν λέγε, ἂν αὐτὸ εὐχαρίστηση σοῦ κἀνή.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ναί, κάθε τι, ποῦ εἶδα ἐγὼ, θὰ πῶ σὲ σένα.

Γιατί, στὸν τάφο τὸν παλῆθ' σὺν πῆγα τοῦ πατέρα,
φρεσκοχυμένα βλέπω στῆς κορφῆς τὴν ἄκρη
αὐλάκια γάλα καὶ νὰ τὸ στολίζου γύρα
κάθε λογῆς λουλούδια τοῦ πατρὸς τὸ μνήμα.
Σὺν εἶδα, ἐθαύμασα καὶ κύτταξα τριγύρω,
μήπως περναῖ κανένας ἄνθρωπος κοντὰ μας.
Κι' ὡς εἶδα ὄλον τὸν τόπον μέτ' στὴν ἡσυχία,
σιμότερα τραβήχτηκα στὸν τάφον· κ' εἶδα,
στὴν ἄκρη ἐκεῖ, μαλλιά τῆς κεφαλῆς φρεσκοκομμένα·
κ' εὐθύς, ὡς εἶδα ἢ δύστυχη, χτυπᾷ τὴν αἴσθησή μου
γνώριμον ὄραμα καὶ θάρρεψα, τεῦ πιὸ ἀκριβοῦ μου
ἀπ' ὄλους τοὺς θνητούς, τοῦ Ὀρέστη πῶς θωρῶ σημάδι·
κι' ἀφοῦ στὰ χέρια μου τὸ σήκωσα δὲν κακοβάνω,
μ' ἀπ' τῆ χαρὰ μου εὐθύς τὸ μάτι μου δάκρυα γειμίζει.
Καὶ τότε πίστεψα καὶ τώρα τὸ καλογνωρίζω,
πῶς δὲ μπορεῖ παρὰ δικό του νᾶναι τὸ στολίδι·
γιατί ἀπὸ ποιὸν νᾶναι μπορεῖ παρὰ ἀπὸ σὲ κ' ἐμένα·
βέβαια ἀπὸ μὲ δὲν ἐγενεν, αὐτὸ τὸ ξέρω,
οὔτε ἀπὸ σένα πάλι· γιατί πῶς μποροῦσες;
ἀφοῦ καὶ γιὰ προσκύνημα δὲν εἶναι σου δοσμένο
νὰ ξεμακρύνῃς ἀτιμώρητη ἀπ' αὐτὸ τὸ σπίτι.
'Ἄλλ' οὔτε βέβαια τῆς μητέρας ἀγαπᾷ ἢ ψυχὴ τῆς
νὰ κἀνή αὐτά, κι' ἂν τάκανε δὲ θὰ κρυβόταν·
ἀλλ' εἶναι αὐτὰ τοῦ Ὀρέστη τὰ ἐπιτάφια δῶρα.

Μὰ θάρρος πᾶρε, ἀγαπημένη· τί τοὺς ἴδιους

δὲν παραστέκει πάντα ἢ ἴδια τύχη.

'Εμᾶς ἦταν τὰ περασμένα μισημένα·
μὰ ἡ σημερινὴ πολλῶν καλῶν ἴσως θὰ γίνῃ ἡμέρα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Ὡμὲ τί τρέλλα· ἀπὸ πολὺ πῶς σὲ λυποῦμαι.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Μὰ τί λοιπὸν; χαρούμενα δὲν εἶναι αὐτὰ ποῦ λέω;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τὸ τί λαλεῖς καὶ ποῦ βαδίζεις δὲ γνωρίζεις.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Καὶ πῶς δὲν ξέρω αὐτὰ ποῦ φανερά τὰ εἶδα;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Πέθανε, δύστυχη, καὶ κάθε ἀπαντοχὴ σου ἐχάθη
νὰ σὲ γλυτώσῃ ἐκεῖνος· τίποτε μὴν περιμένεις.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

'Ἄχ ἢ δυστυχισμένη· κι' ἀπὸ ποιὸν αὐτὸ τῶχεις ἀκούσῃ;

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Ἀπ' αὐτὸν ὅπου παραστάθηκε στὸ θάνατό του.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Καὶ ποῦ 'ναι αὐτός; τί ξαφνικὸ μοῦ κατεβαίνει.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Στὸ σπίτι, γιὰ χαρὰ κι' ὄχι γιὰ λύπη τῆς μητέρας.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

'Ἀλλοίμονο· ποιανοῦ λοιπὸν ἀνθρώπου τάχα
νᾶταν τὰ τόσα δῶρα στοῦ πατρὸς τὸν τάφο;

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Εγὼ θαρρῶ πῶς εἶναι αὐτὰ τοῦ πεθαμένου
τοῦ Ὀρέστη ἐνθύμησες ποῦ κάποιος τάχει βάλῃ.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ἄχ ἡ πικρή· κ' ἐγὼ χαρούμενη γυρνοῦσα,
 τρεχάτη τέτοιαν εἶδηση γιὰ νὰ σοῦ φέρω,
 μὴν ξέροντας σὲ ποιὰν εἴμαστε δυστυχία·
 ἀλλὰ στὸ γυρισμὸ μου τώρα καὶ τὰ πρῶτα
 τὰ βάσανά μας βρίσκω κι' ἄλλα παραπάνω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἔτσ' εἶναι αὐτά· στή γνώμη μου ὅμως, ἂν συγκλίνης,
 ἀπαλλαγὴ θὰ βροῆς στήν τωρινὴ τὴ δυστυχία.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Μήπως θ' ἀναστήσω ποτὲ τοὺς πεθαμένους ;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Αὐτὸ δὲν ἤθελα νὰ πῶ· δὲν εἶμαι ἀνόητη τόσο.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Τί λὲς λοιπόν, ποῦ νὰ μπορῶ νὰ βγάλω πέρα ;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Θαρρετὰ νὰ καταπιαστῆς ὅ,τι θὰ σ' ὀρμηνέψω.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Μ' ἂν εἶναι σ' ὄφελος νὰ βγῆ, δὲ θ' ἀποφύγω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὅμως, νὰ ξέρης, δίχως κόπο τίποτε δὲν πετυχαίνει.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Τὸ ξέρω, ὅσο μπορῶ στὸ κάθε τι θὰ σὲ βοηθήσω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄκουσε λοιπόν τώρα τὴν ἀπόφασή μου.
 Ἐέρεις κ' ἐσύ πῶς δὲ μᾶς ἔμεινε κανένας
 φίλος νὰ παραστέκεται, ἀλλὰ ὁ Ἄδης
 μᾶς τοὺς ἐστέρησε καὶ μείναμε μονάχες.

Κι' ὅσο ἐγὼ μάθαινα, πῶς ζοῦσε ὁ ἀδερφός μας
 καὶ πῶς ἀνθοῦσε ἀκόμα, ἐλπίδες εἶχα νάρθη
 κάποτε αὐτὸς νὰ ἐκδικηθῆ τὸ φόνο τοῦ πατέρα·
 μὰ τώρα, ποῦ δὲν εἶναι πιά, σ' ἐσένα ἐλπίζω,
 αὐτὸν ποῦ μὲ τὸ χέρι του σκότωσε τὸν πατέρα
 μαζί μ' ἐμὲ νὰ μὴ διστάσης νὰ σκοτώσης,
 τὸν Αἰγισθό· πιά τίποτε δὲν πρέπει νὰ σοῦ κρύβω.
 Ὡς πότε ὀκνή θὰ μένης, ποιὰ σοῦ μένει ἐλπίδα ;
 ποῦ ἐσὲ νὰ κλαῖς σοῦ μένει πλέον, στερημένη
 τὰ πατρικά ἀγαθά· σοῦ μένει ἀκόμα ὁ πόνος,
 γιὰτὶ σὲ τέτοιαν ἡλικία θὰ γεράζης,
 ἀνῦπαντρη καὶ στερημένη τίς χαρὲς τοῦ γάμου.
 Αὐτὰ μὴ βέβαια ἐλπίσης πιά νὰ τ' ἀποχτήσης.
 Γιατὶ ἄγνωμος ὁ Αἰγισθος δὲν εἶναι τόσο,
 ν' ἀφήσῃ φύτρα σου ἢ δική μου ν' ἀναδώσῃ
 ποτέ, ὥστε νὰ γίνῃ φανερὴ τοῦ δυστυχία.
 Ἄλλ' ἂν τὴ γνώμη τὴ δική μου ἀκολουθήσης,
 γιὰ τὴν εὐλάβειά σου πρῶτα ἀπ' τὸν πεθαμένον
 τὸν πατέρα σου καὶ τὸν ἀδερφὸ τιμὴ θὰ λάβης·
 ἔπειτα, ὅπως τὸ φυσικὸ του ἐστάθῃ, θὰ λογιέσαι
 πλέον ἐλεύθερη καὶ καλοπαντρεία θὰ λάβης·
 γιὰτὶ τοῦ καθενὸς ἀρέσει ἡ εὐγενικότη.
 Ὅσο γιὰ δόξα, δὲ θωρεῖς πόση θὰ δώσης
 σ' ἐσὲ κ' ἐμὲ τὰ λόγια μου ἂν ἀκούσης ;
 γιὰτὶ ποῖος συντοπίτης μας ἢ ξένος βλέποντάς μας
 δὲ θέλει μᾶς καλοδεχτῆ μὲ τέτοια λόγια·
 Κυττάχτε φίλοι αὐτὲς τίς δυὸ ἀδερφοῦλες,
 ὅπου τὸ πατρικὸ τους σπίτι ἐσῶσαν,
 ποῦ στοὺς καλοστεκούμενους ὀχτροὺς τους

θάνατο δῶσαν ἀψηφώντας τῆ ζωῆ τους·
 τοὺς πρέπει ἀγάπη, ἀπ' ὅλους μας τιμὴ τοὺς πρέπει·
 μέσ' στὶς γιορτὲς τῆς πόλεως καὶ στὰ πανηγύρια
 τιμὴ τοὺς πρέπει ἀπ' ὅλους γιὰ τὴν ἀντρεία τους.
 Τέτοια γιὰ μᾶς θὰ πῆ καθένας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους,
 ποὺ ζωντανὲς καὶ πεθαμμένες τῶνομα δὲ θὰ μᾶς λείψη.
 Ἄλλ' ὦ ἀγαπημένη, σύγκλινε, γιὰ τὸν πατέρα
 μαζί μ' ἐμὲ κοπίασε, ἀγωνίσου γιὰ τὸν ἀδερφό μας,
 βγάλε κ' ἐμὲ ἀπ' τὰ βάσανα, βγάλε τὸν ἑαυτό σου,
 ξέροντας τοῦτο, πῶς νὰ ζοῦνε ντροπιασμένα
 εἶναι ντροπὴ ὅσοι εἶναι εὐγενικὰ πλασμένοι.

ΧΟΡΟΣ

Σὲ τέτοιες ἐπιχειρήσεις τῆ φρονιμάδα πρέπει
 κι' αὐτὸς ποῦ λέει κι' αὐτὸς π' ἀκούει νὰ παίρνη συνοδιά του.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Καὶ πρὶν ἐσεῖς μιλήσετε, γυναικες,
 ἂν εἶχε αὐτὴ στὴ θέση τους τὰ λογικά της,
 θὰ ἦταν πλέον προσηκτική, ποῦ πιά δὲν εἶναι.
 Γιατί ποιάν ἔχοντας ἐλπίδα τέτοιο θάρρος
 παίρνεις καὶ ἡ ἴδια ἐσὺ κ' ἐμὲ βοηθό σου κράζεις;
 μὰ δὲν κυττᾶς; εἶσαι γυναῖκα κι' ὄχι ἀντρας πλασμένη
 κι' ἀδύναμη εἶσαι πῶς πολὺ ἀπὸ τοὺς ὀχτροὺς σου.
 Κι' αὐτῶν ἡ τύχη πῶς πολὺ μὲ τὸν καιρὸ προκόβει
 κ' ἐμᾶς χάνεται καὶ δὲν ἔρχεται καθόλου.
 Ποιὸς λοιπὸν τέτοιο ἀνθρώπο θέλοντας νὰ θαμάσῃ,
 χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ συμφορὰς, θὰ ξεγλυτώσῃ;
 κύτταξε μὴ στὴ δυστυχία μας ἔρθουν κι' ἄλλες
 συμφορὰς πῶς μεγάλες, ἂν αὐτὰ τ' ἀκούσουν.

Γιατί δὲν εἶναι ἀπαλλαγὴ γιὰ μᾶς κι' ὠφέλεια
 καλὸ νὰ λάβουμε ὄνομα κι' ἄθλιο τέλος.¹
 Κι' οὗτ' εἶναι ὁ θάνατος ἢ πῶς μεγάλη δυστυχία,
 μὰ, ὅταν κανεὶς τὸ θάνατο ζητώντας,
 δὲ δύναται ἔπειτα οὔτε τοῦτον ν' ἀποχτήσῃ.
 Ἄλλὰ σοῦ δέομαι, κράτα τὴν ὀργή σου,
 προτοῦ τὸ κάθε τι κ' ἐμᾶς ξελοθερευμένους
 μᾶς σβύσῃς καὶ ῥημάξῃς τὴ γενιά μας.
 Καὶ τὰ εἰπωμένα ἐγὼ κρυφὰ θὰ τὰ κρατήσω
 καὶ σὰν ἀνείπωτα κι' ἀκάμωτα θὰ τ' ἀστοχήσω·
 μὰ ἐσὺ μὲ τὸν καιρὸ στὸ νοῦ σου βάλε
 ἀδύναμη ὄντας νᾶσαι ὑπάκουη στοὺς ἀρχόντους.

ΧΟΡΟΣ

Ἄκουσε αὐτὴν· δὲ δόθηκε τίποτε στοὺς ἀνθρώπους
 πλέον καλὸ ἀπ' τὴ φρόνητη κι' ἀπ' τὴ σοφὴ τὴ γνώμη.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Δὲν εἶπες ἀνεπάντεχο σ' ἐμὲ κανένα·
 τῶξερα πῶς δὲ θὰ δεχτῆς τὰ προβαλμένα.
 Μὰ πρέπει μὲ τὸ χέρι μου μόνη μου νὰ τελειώσω
 τὴν πράξη αὐτὴ· γιατί δὲν εἶναι ἀκάμωτη νὰ μείνῃ.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ἄλλοίμονο·
 ἄμποτε νᾶχες τέτοιο νοῦ σὰν πέθαινε ὁ πατέρας·
 γιατί τὸ κάθε τι θὰ μπόρεις νὰ κατευοδώσῃς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τὸ φυσικὸ μου τοῦχα μόνο νοῦ πῶς λίγον.

1 — Δυσκλεῶς θανεῖν.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Κύτταξε τέτοιον νάχης νοῦν ὅσο θά ζήσης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Νά μὲ βοηθήσης μὴ σκοπεύοντας μοῦ λὲς ὀρμήνεις..

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Ὅποιος κακὰ καταπιαστῆ βέβαια θά κακοπάθῃ.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τῆ γνώση σου ζηλεύω καὶ μισῶ τῆ δειλία.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Θά περιμείνω καὶ τῆ μέρα ποῦ θά μὲ παινέσης. ¹

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλὰ ἀπὸ μένα βέβαια αὐτὸ δὲ θά τὸ πάθῃς.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Εἶν' ὁ μελλούμενος καιρὸς πολὺς γι' αὐτὴν τὴν κρίση..

ΗΛΕΚΤΡΑ

Φύγε· καμμιά ὠφέλεια δὲ βρίσκεται σὲ σένα.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Βρίσκεται· ἀλλὰ σὲ σένα ἢ θέληση δὲν εἶναι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Αὐτὰ στή μάνα σου σὰν πᾶς ἔλα νά τ' ἀραδιάσης.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Ἄλλὰ γιὰ σένα τέτοιαν ἔχθηρτα δὲν ἔχω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὅμως ξέρε τοῦλάχιστον σὲ ποιά μὲ ρίχνεις καταφρόνια..

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Γιὰ σὲ τὴν ἴδια πρόβλεψη, ὄχι καταφρόνια.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Πρέπει λοιπὸν τῆ γνώμη σου ν' ἀκολουθήσω ;

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Σὰν εἶσαι βέβαια γνωστικῆ, τότες θά σ' ἀκολουθοῦνε.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μὰ εἶναι ἀλήθεια τρομερὸ λογικῆ ὄντας νά σφάλῃς.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Σωστὰ βρήκες τὸ λάθος σου ποῦ πέφτεις.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μὰ τί λοιπόν ; σ' αὐτὰ ποῦ λέω δὲν ἔχω δίκηο ;

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Εἶναι στιγμὲς ποῦ καὶ τὸ δίκηο βλάβη φέρνει.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὅμως δὲ θέλω ἐγὼ νά ζῶ μ' αὐτοὺς τοὺς νόμους.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Ἄλλ' ἂν αὐτὰ ἐπιχειριστῆς ἀργότερα θά μ' ἐπαινέσης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Βέβαια θά τὰ ἐπιχειριστῶ, καθόλου δὲ θά μὲ τρομάξῃς.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Λοιπὸν σωστὰ τὸ λὲς καὶ γνώμη δὲ θ' ἀλλάξῃς ;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄπὸ κακῆ γνώμη χειρότερο δὲν εἶναι.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Ὡς φαίνεται, στὰ λόγια μου καθόλου δὲ συγκλίνεις.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Παληγὲς μου γνώμες εἶναι αὐτὲς κι' ὄχι ἀπὸ τώρα.

ΧΡΥΣΘΕΜΗ

Φεύγω λοιπὸν· γιὰτὶ δὲν ἤμπορεῖς νά μοῦ ἐπαινέσης οὔτε κ' ἐσὺ τὰ λόγια μου οὔτε κ' ἐγὼ τὸ φέρσιμό σου.

1. — Ἄνέξομαι κλύουσα χῶταν εὖ λέγῃς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλ' ἔμπα ὅπου ποτὲ δὲ θὰ σὲ ἀκολουθήσω,
οὔτε κί' ἂν ὑπερβολικὰ τὸ ἐπιθυμήσης·
γιατ' εἶναι τρέλλα μάταια νὰ κυνηγήῃ κανένας.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΗ

Ἄλλ' ἂν πιστεύῃς κάτι φρόνιμο πῶς συλλεγέσαι,
πίστευέ το· κί' ὅταν πλέον στίς δυστυχίες
θάχῃς βρεθῇ τὰ λόγια μου θὰ τὰ παινέσης.

ΧΟΡΟΣ

Γιατὶ τὰ γνωστικὰ πουλιά θωρώντας,
ὅπου ψηλά γυρίζουν,
γί' αὐτοὺς ποῦ τὰ γεννήταν καὶ ποῦ τ' ἀναστῆσαν
πῶς φροντίζουν,
δὲν κάνουμε κ' ἑμεῖς τὸ ἴδιο ἀκολουθώντας;
Ἄλλ' ὄχι μὰ τὴν ἀτραπὴ τοῦ Δία
καὶ τ' οὐρανοῦ τὴ δικαιοσύνη,
πολὺν καιρὸν ἀπαίδευτοι δὲ θέλουν μείνῃ.
ὦ λόγια ἀπ' τὸν ἀπάνω κόσμο,
στὸν Ἄδη ποῦ θὰ κατεβῆτε,
κάτω στοὺς γιουὺς τοῦ Ἀτρέα νὰ πῆτε
εἶδησες μαύρες καὶ πικρές,
αὐτὲς τίς ἄχαρες πομπές·¹
πῶς πιά δὲν καλοστέκεται τὸ σπιτικό τους,²
κ' οἱ δύο θυγατέρες τους ἀνάμεσό τους
ἔχουν ἀμάχη καὶ γκρινιάζουν.

1. — Ἄχόρευτα ὄνειδη.

2. — Τὰ μὲν ἐκ δόμων νοσεῖ.

καὶ πιά σὲ ζήση ἀγαπημένη δὲ μονιάζουν·
καὶ μοναχὴ ἢ Ἡλέκτρα μένει
καὶ τρικυμίζεται παρατημένη,
γιὰ τὸν πατέρα ἢ δόλια κλαίει καὶ λυώνει
πάντα σὰν τὸ θρηνόλαλο τ' ἀηδόνι·
κί' οὔτε τὴ μέλει θάνατος πικρὸς
κ' εἶν' ἔτοιμη τὰ μάτια της νὰ κλείσῃ¹
τὴ διπλὴν ἐκδίκηση γιὰ νὰ κερδίσῃ·²
ποῖς θὰ γεννιόταν ἔτσι εὐγενικός;
γιατὶ κανένας εὐγενὴς σ' ἄθλια ζωὴ πεσμένος
δὲ θέλει νὰ ντροπιάζῃ τ' ὄνομά του,
ὦ κόρη, κόρη μου, τὴ δόξα στερημένος·
καὶ σὺ ἔτσι διάλεξες τὴ ζωὴ τὴ συνηθισμένη³
τὴν ταπεινὴ καὶ στὰ δάκρυα βουτηγμένη,
κάνοντας ἀπὸ τὴν κακὴν τὴ ζήση
γιὰ σένα διπλὸ χάρισμα ν' ἀντίσῃ,⁴
κόρη σοφὴ νὰ λέγεται κ' ἐμπιστευμένη.
Ἄμποτε νὰ μοῦ ζῆς καὶ τόσο ἀπ' τοὺς ἐχθρούς σου
πλέον τρανὴ σὲ δύναμη καὶ πλοῦτο νὰ εἶσαι,
ὅσο τώρα τοῦ χεριοῦ τους εἶσαι·

1. — Τότε μὴ βλέπειν ἐτόιμα.

2. — Διδύμαν ἑλοῦσ' ἐρινὺν — κατὰ Βερναρδ. ἀρκεῖ μόνον νὰ φονεύσῃ τὴν διπλὴν ἐρινὺν (δηλ. τὸν Αἴγισθ. καὶ τὴν Κλυταίμη.) κατὰ Kaibel, ἀρκεῖ μόνον νὰ κερδίσῃ (νὰ ἐξουδετερώσῃ) τὴν διπλὴν ἐρινὺν (τοῦ Αἴγ. καὶ τῆς Κλ.).

Πάγκλαυτον αἰῶνα κοινόν εἴλου — συνηθισμένη, φτωχικὴ ζωὴ· κατὰ Erfert σημ. τὸν θάνατον· ἄλλοι διορθοῦσιν εἰς κλεινόν καὶ ἄλλοι ἄλλως.

4) Τὸ μὴ καλὸν καθοπλίσασα δύο φέρειν ἐνὶ λόγῳ . . . κεκλήσθαι = τὸ μὴ καλὸν (δηλ. αὐτὸν τὸν μὴ καλὸν βίον ὀχυρώσασα) παρασκευάσασα οὕτως ὥστε διπλοῦν νὰ ἀκοφῆρης κέρδος (Βερναρδ.)· δὲν ἠκολουθήσαμεν τὴν γραφὴν τοῦ κειμένου, δύο φέρει δ' ἐν ἐνὶ λόγῳ.

γιατί σ' ἤυρα στὴν δυστυχία ποῦ ζοῦσες,
κι' ἀπ' ὅσα στάθηκαν πιδ τιμημένα,
τὰ πλέον τίμια ἀπ' αὐτὰ κρατοῦσες,
μὲ τὴν εὐλάβεια στὸν πατέρα. ¹

ΟΡΕΣΤΗΣ

Τάχα, γυναῖκες, εἴμασθε καλὰ συμμορφωμένοι
σ' ὅσα μᾶς εἶπαν καὶ καλὰ βαδίζουμε ὅπου πρέπει;

ΧΟΡΟΣ

Μὰ τί ζητᾶς καὶ ποῖος σκοπὸς ἐδῶ σέ φέρνει;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Τὸν Αἴγισθο ποῦ κάθεται ζητῶ ἀπὸ πολλῆ ὥρα.

ΧΟΡΟΣ

Καλὰ τὸ βρῆκες καὶ δὲν ἔτφαλεν ὅποιος τοῦ τῶπε.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ποῖος ἀπὸ σᾶς λοιπὸν θὰ μπόρεια νὰ μηνύσῃ,
μέσα γιὰ τὸν εὐχάριστο ἐρχομὸ τῶν δυό μας; ²

ΧΟΡΟΣ

Αὐτῆ, ἂν πρέπει ὁ πιδ δικὸς νὰ τὸ μηνύσῃ.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Πήγαινε, ὦ κόρη, ἔμπα καὶ πές, πῶς κάποιοι ἀνθρώποι
τὸν Αἴγισθο ζητοῦν φτασμένοι ἀπ' τὴν Φωκίδα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄχ ἡ πικρὴ, δὲν εἴστε τάχα ἐσεῖς ποῦ φέρνετε σημάδια
φανερὰ γιὰ τὸ μῆνυμα πῶχουμ' ἀκούσῃ;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Τ' ἀκουσμα τὸ δικό σου δὲν τὸ ξέρω· ἀλλὰ σ' ἐμένα
ὁ γέρο Στρόφιος μοῦ ἔχει παραγγείλῃ νάρθω
νὰ φέρω κάποιο μῆνυμα γιὰ τὸν Ὀρέστη.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τί τρέχει, ξένε; ποῖος μὲ κρυφοπιάνει φόβος;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καθὼς θωρεῖς ἐρχόμαστε τὰ λίγα λείψανά του
στὴ μικρὴ θήκη φέρνοντας τοῦ ἀπεθαμένου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄχ ἡ δυστυχισμένη ἐγώ, πιά φανερό 'ναι ἐκεῖνο,
χεροπιαστὴ τὴ συμφορά, καθὼς φαίνεται, βλέπω. ¹

ΟΡΕΣΤΗΣ

Τις συμφορὲς τοῦ Ὀρέστη ἂν κλαῖς, μάθε πῶς τούτῃ
ἡ ὑδρία κρατεῖ κλεισμένη τὸ κορμί του.

ΗΛΕΚΤΡΑ

ὦ ξένε, δὸς το μου, γιὰ τῶν θεῶν τὴ χάρη,
ἂν τὸ κορμί του ἀλήθεια κλείνη αὐτὸ τὸ ἀγγεῖο,
στὰ χέρια μου νὰ τὸ κρατήσω καὶ νὰ κλάψω
τὸν ἑαυτό μου, τὴ γενιά, τὸ πᾶν ἀντάμα,
μαζὶ μ' αὐτὴ τὴ στάχτη νὰ μυρολογήσω.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ζυγῶστε τῆ καὶ δόστε το, ὅποια κι' ἂν εἶναι·
δὲν τὸ ζητάει σὰν νᾶναι σ' ἔχθηρτα μὲ τοῦτον,
[ἀλλ' εἶναι ἀπὸ τοὺς φίλους του ἢ καὶ τοὺς συγγενεῖς του].

1) Εἰς ἄλλα κείμενα φέρεται ἡ γραφή, Ζηγός, καθότι ἐτύχανε προστά-
της τοῦ οικογενειακοῦ βίου.

2) Κοινόπουν, ὅπερ εἶναι δυσμετάφραστον.

1) Πρόχειρον ἄχθος δέρομαι = κυρ. ὡς ἐξηγεῖ ὁ Σχολ. ἐπὶ χειρῶν
τὸ βάρος δέρομαι = τὴν ὑδρίαν.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἐνθῦμημα τοῦ πιό ἀκριβοῦ μου ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους,
ὦ ἀπομεινάρη τῆς ψυχῆς τοῦ Ὀρέστη, ἄχ στὰ ξένα
μὲ ποιῆς ἐλπίδες σ' ἔστειλα καὶ πῶς γυρίζεις τώρα !
Τώρα πιά ἔνα τίποτε ὄντας σὲ κρατῶ στὰ χέρια,
κ' ἐγὼ ἀπ' τὸ σπίτι λαμπερὸν σ' εἶχα σταλμένον.
Ἄμποτε ἀπὸ προσητέρα νᾶχα πεθάνη,
προτοῦ σὲ ξένη γῆ σὲ στείλω, ἀφοῦ μὲ τοῦτα
τὰ χέρια σ' ἔκλειψα καὶ σ' ἔτωσα ἀπ' τὸ φόνον,
γιὰ ναῦρισκας τὸ θάνατο τῆ μέρα ἐκείνη,
κοινὸ παίρνοντας μέρος στοῦ πατρὸς τὸν τάφο.
Τώρα μακρὰ ἀπ' τὸ σπίτι καὶ σὲ τόπον ξένο,
φευγᾶτος κακοτέλεψες, μακρὰ ἀπ' τὴν ἀδερφή σου,
κι' οὔτε μὲ τὰ πονετικά μου ἢ δύστυχη τὰ χέρια
σ' ἔλουσα, οὔτε σὲ στόλισα κι' οὔτε σοῦ πῆρα
ἀπ' τὴν ἀβάσταχτη φωτιά τὸ θλιβερὸ κορμί σου,
μά, ἀφοῦ σοῦ κάναν, δύστυχε, τὸ ζῶδι ξένα χέρια,
ξανάρχεσαι μικρὸς ὄγκος σὲ μικρῆ θήκη.
Ἰδιμένα ἢ δύστυχη, ἀνωφέλευτη ἢ τροφή μου ἐστάθη,
ποῦ ἐγὼ συχνὰ σοῦ τάτιστα ἄλλοτε μὲ γλυκῆς φροντίδες·
κι' οὔτε ποτὲς τῆ μάνα σου περσότερο ἀγαποῦσες
ἀπ' ὅσο ἐμένα, καὶ στὸ σπίτι μας ἄλλος δὲν ἦταν,
μὰ ἐμὲ βᾶγια σου, ἐμὲ ἀδερφή καλοῦσες πάντα.
Καὶ τώρα αὐτὰ μαζί σου σβύσαν σὲ μιὰ μέρα·
ὅλα τὰ πῆρες κ' ἔφυγες σὰν τὴν ἀνεμοζάλη.
Πᾶει ὁ πατέρας· χάθηκα κ' ἐγὼ γιὰ σένα·
κι' ὁ ἴδιος τώρα ἀπέθανες· γελοῦν οἱ ὀχτροὶ μας·
κι' ἀπ' τὴ χαρὰ τρελλόθηκεν ἡ κακομάνα,
ποῦ ἐσὺ γι' αὐτὴν πολλὰς φορὰς κρυφὰ μοῦ τὸ μνηοῦσες,

πῶς θὰ φανῆς ἐκδικητὴς ὁ ἴδιος μιὰν ἡμέρα.
Ὅμως αὐτὰ ἢ κακὴ σου κ' ἢ δική μου τύχη
ὀλότελα μᾶς τάχει ἀποστερήσει,
ποῦ ἔτσι μοῦ σ' ἔστειλεν, ἀντὶς τὴν ἀκριβή σου
τῆ θωριά, στάχτη καὶ σκιά χαμμένη.
Συμφορὰ σ' ἐμένα.
Ἦ θλιβερὸ κορμάκι· ἄχ ἄχ.
Ἦ πολυαγαπημένε, ὠιμένα, ὠιμένα,
ποῦ σὲ πικρότατους δρόμους σταλμένος εἶσαι·
πῶς μ' ἔχασες· ἀλήθεια μ' ἔχεις χάσει, ἀγαπημένε.
Δέξου λοιπὸν κ' ἐμὲ σ' αὐτὴ τὴν κατοικιά σου,
ἐμὲ τὸ τίποτε στὸ τίποτε, μαζί σου
κάτω νὰ κατοικῶ ἀπὸ τώρα πλέον.
Γιατὶ ὅσο ἀπάνω βρισκοσούν τὴν ἴδια τύχην εἶχα,
τώρα ποθῶ πεθαίνοντας νὰ μοιραστῶ τὸν τάφο.
[Γιατὶ νὰ θλίβονται δὲ βλέπω οἱ πεθαμένοι].

ΧΟΡΟΣ

Ἀπὸ θνητὸν γεννήθηκες πατέρα, Ἡλέκτρα, συλλογίσου
κ' ἦταν θνητὸς ὁ Ὀρέστης· ὥστε μὴ βαρυλυπᾶσαι.
[Σ' ὅλους μας τὸ ἴδιο μέλλεται νὰ γίνη].

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἄχ ἄχ. Σὰν τί νὰ εἰπῶ; τί λόγια ναῦρω δὲν ἠξέρω·
γιατὶ πιά δὲ βαπτῶ τὸ στόμα μου νὰ κλείσω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Γιατὶ ἐλυπήθης; τί νὰ πῆς θέλεις μὲ τοῦτο;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἀλήθεια εἶν' ἡ θωριά σου τῆς ἀρχοντικῆς Ἡλέκτρας;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἡ ἴδια αὐτὴ κι' ἄς εἶναι ἄθλια πολὺ καταντημένη.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἄλλοίμονο στήν ἄθλια αὐτὴ κακοτυχιά σου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τάχα γιὰ μὲ δὲν εἶναι, ξένε, ποῦ ἔτσι ἀναστενάζεις;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Κορμὶ ποῦ ἀνάξια κι' ἀθεόφοβα ἔχουν φθαρμένο.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλη ἀπὸ μένα βέβαια δὲν κακοτυχίζεις, ξένε.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἵμιμένα, ἀνύπαντρη περναῖς καὶ πικραμένη.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Γιατί κυττώντας με ἔτσι, ξένε, ἀναστενάζεις;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Βέβαια καμμιά δὲν ἤξερα ἀπ' τίς συμφορές μου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ πῶς τώρα στὰ λόγια αὐτὰ τῶχεις γνωρίση;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἐσὲ θωρώντας στὶς πολλὰς τίς λύπες νὰ φαντάζης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Κι' ὅμως λίγες θωρεῖς ἀπὸ τίς συμφορές μου.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καὶ πῶς μπορεί χειρότερα νὰ ἰδῶ ἀπὸ τοῦτα;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Θωρώντας πῶς μὲ τοὺς φονιάδες συντροφιὰ ἔχω.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ποιανοῦ; ποῦ βλέπεις τὸ κακὸν ἐτοῦτο;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μέσ' στοὺς φονιάδες τοῦ πατρός μου, ποῦ τοὺς εἶμαι σκλάβα.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ποῖς ἄνθρωπος σὲ φέρει στήν ἀνάγκη τούτη;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μάνα λογιέται κι' ἀπ' τὴ μάνα τίποτε δὲν ἔχει.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Τί κάνει; μὲ τὰ χέρια ἢ μὲ τίς κακοπόρειες σὲ παιδεύει;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μὲ χέρια καὶ μὲ κακοπόρειες καὶ μὲ κάθε τυραννία.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καὶ δὲ βρίσκεται βοηθὸς νὰ τὰ ἐμποδίση;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Κανείς· κι' αὐτὸν ποῦ εἶχα στάχτη τὸν ἔφερες ἔμπρός μου.

ΟΡΕΣΤΗΣ

ἽΩ δύστυχη, θωρώντας σε πῶς σὲ λυποῦμαι ἀρχῆθε.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μάθε πῶς εἶσαι ὁ μόνος ὁποῦ μ' ἐσπλαχνίσθης.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καὶ μόνος ἀπ' τίς ἴδιες δυστυχίες ποῦ ὑποφέρω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μὴν εἶσαι τάχα συγγενὴς μας ἀπὸ κάπου;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Θάλεγα, ἀν ἴσως ἦταν φίλες οἱ συντρόφισσές σου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλὰ μὲ πῶς σὲ πιστὲς μου φίλες θὰ μιλήτης.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἄφησε πιά τὸ ἀγγεῖο αὐτὸ γιὰ νὰ τὰ μάθης ὅλα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

ἽΟχι, γιὰ τοὺς θεοὺς, αὐτὸ μὴ μοῦ τὸ κάνης, ξένε.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ν' ἀκοῦς ἐμὲ σὰν σοῦ μιλῶ καὶ δὲ θά χάσης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μῆ, δέομαί σου, μὴ μοῦ παίρνεις τ' ἀκριβά μου.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Σοῦ λέω δὲ θὰ τ' ἀφήσω

ΗΛΕΚΤΡΑ

ᾠ συμφορὰ σὲ μένα,

Ὁρέστη, τὴν ταφή σου ἂν μέλλεται νὰ χάσω

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καλομελέτα· γιατί ἄδικα λυπᾶσαι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Πῶς ἄδικα τὸν πεθαμένο μου ἀδερφὸ λυποῦμαι;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Σ' ἐσὲ δὲ στέκει τέτοια λόγια νὰναφέρης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τόσον ἀνάξια γιὰ τὸν πεθαμένον εἶμαι;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Δὲν εἶσαι ἀνάξια κανενός· μὰ αὐτὸ γιὰ σὲ δὲν εἶναι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ πῶς, ἀφοῦ τὸ σῶμα ἐδῶ κρατῶ τοῦ Ὁρέστη;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Τοῦ Ὁρέστη δὲν εἶναι κορμί, ἀλλὰ πλαστὴ ἱστορία.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ ποῦ ἐκείνου τοῦ δύστηχου βρίσκεται ὁ τάφος;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Πουθενά· γιατί ὁ ζωντανός δὲν ἔχει τάφο.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τί 'πες, ἀγόρι μου;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Δὲ λέω κανένα φέμμα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἀλήθεια εἶν' τάχα ζωντανός;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἄν εἶμ' ἐγώ, κ' ἐκεῖνος.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μὴν εἶσαι ἀλήθεια αὐτὸς ἐσύ;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ὅταν κυττάξης

τὴν πατρικὴ μου βούλλα αὐτῆ, θὰ ἰδῆς ἂν εἶναι ἀλήθεια.

ΗΛΕΚΤΡΑ

ᾠ μέρα τρισευτυχισμένη.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Τρισευτυχισμένη ἀλήθεια.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἡρθες λοιπόν, φωνὴ γλυκειά;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Πιὰ δὲ θὰ μὲ ζητήσης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Σ' ἔχω στὴν ἀγκαλιά μου;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Κι' ἄμποτε νὰ μ' ἔχης πάντα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Πολυαγαπημένες μου γυναῖκες, συντοπίτισσές μου,

βλέπετε τὸν Ὀρέστη αὐτόν, μὲ τὰ φευτοκαμώματα ἦταν
 [πεθαμένος,
 καὶ τώρα μὲ φευτοκαμώματα βγήκε ξανά σωμένος.

ΧΟΡΟΣ

Βλέπουμε, κόρη μου, καὶ γι' αὐτὴ τὴ συντυχία
 δάκρυα χύνουν τὰ μάτια μας ἀπὸ εὐτυχία.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Χαρά μου, ἐσεῖς βλαστάρια,
 βλαστάρια ἀπὸ κορμιὰ σ' ἐμένα πολυαγαπημένα,¹
 τέλος νά, εἴστε φτασμένα,
 βρήκατε, ἤρθατε, εἶδατε
 ὄσους ἐπιθυμούσατε.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Εἶμαστ' ἐδῶ· μὰ νὰ σωπαίνης καὶ νὰ περιμένης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Γιατί; τί τρέχει;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καλλίτερη εἶναι ἢ σιωπὴ νὰ μὴν ἀκούσουν μέσα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλὰ ὄχι, μὰ τὴν Ἄρτεμη
 τὴν ἀνυπόταχτη παρθένα,
 ποτὲ δὲ θὰ καταδεχτῶ
 τοῦτο ἐδῶ νὰ φοβηθῶ
 τὸ γυναικομάζωμα,

1) Γοναὶ σωμάτων ἐμοὶ φιλάτων. Ὁ Kaibel ἐξηγεῖ, βλαστὲ σώματος ἐμοὶ φιλάτου, τοῦ Ὀρέστου, ἄλλοι, σώματος ἐμοὶ φιλάτου, τοῦ Ἀγαμέμνονος.

τ' ἀχρησίμευτο κορμί
 ποῦ πάντα μέσα κατοικεῖ.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μονάχα συλλογίσου, πῶς καὶ στὶς γυναῖκες
 βρίσκεται ὁ Ἄρης καὶ καλὰ τὸ ξέρεις ἴσως
 ἕναν καιρὸν αὐτὸ ποῦ τῶχεις δοκιμάση.

ΗΛΕΚΤΡΑ

ὦ, πωπωπῶ, πωπῶ.
 Τὴν ἄσβυστη μοῦφερες στὸ νοῦ,
 παντοτινὰ ἀκατάλυτη,
 καὶ τὴν ἀλησμόνητη
 τὴ συμφορὰ ποῦ μᾶς ἐστάθη.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καλὰ, ἀδερφή μου, αὐτὰ τὰ ξέρω· ὥστόσο σὰν τὸ φέρῃ²
 ὁ καιρὸς, τότε πρέπει αὐτὰ νὰ θυμηθῆς τὰ ἔργα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὅλος ὁ καιρὸς σ' ἐμένα,
 ὅλος ὁ τωρινὸς καιρὸς θὰ ταίριαζε σ' ἐμένα,
 νὰ πῶ τὰ δίκημα μου τὰ τόσα,
 γιατί μόλις ἀπόκτησα τώρα ἐλεύθερη τὴ γλῶσσα.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Κ' ἐγὼ σ' αὐτὸ εἶμαι σύμφωνος· ὅμως φυλάξου μὴν τὴ χάσσης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τί νὰ κάνω;

2) Ὅταν παρουσία φράζῃ. Ὁ Kaibel ἐννοεῖ, ὅταν παρουσία καιροῦ φράζῃ = εὐκαιρία· ὁ Bernhardt, ὅταν παρουσία τούτων (Αἰγ. καὶ Κλυτ.) ἢ (καὶ ὁ καιρὸς καλεῖ ἡμᾶς ἐπὶ τὸ ἔργον), τότε κ. τ. λ.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Γιὰ ὅ,τι δὲν εἶναι σπὸν καιρὸ νὰ μὴ μακρολογίῃς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄφοῦ ἐσὺ φάνηκες ἐδῶ,
πῶς ἤμποροῦσε πιά ν' ἀξίῃ
τὰ λόγια μὲ τῆ σιωπῇ ν' ἀλλάξω; ¹
ἀφοῦ χωρὶς καμμιάν ἐλπίδα
τώρα ἀνεπάντεχα σὲ εἶδα.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μ' εἶδες ἀφοῦ οἱ θεοὶ παρακινήσαν νάρθω
· · · · ·

ΗΛΕΚΤΡΑ

Εἶπες γιὰ μὲ ἀφορμὴ χαρᾶς,
ὅπου κι' ἀπ' τὴν προτῆτερη
εἶναι πιὸ μεγαλείτερη·
πρὸς τὰ παλάτια τοῦτα ἐδῶ
ἂν ὁ θεὸς σ' ὠδήγησε,
τοῦτο τὸ λογαριάζω ἐγὼ
ἀληθινὰ θεοτικό.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Διστάζω ἀπὸ τῆ μιὰ νὰ σ' ἐμποδίσω
νὰ χαίρεσαι κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη σὲ φοβοῦμαι,
ποῦ συνεπαίρνεσαι πολὺ ἀπὸ τῆ χαρὰ σου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Χαρά μου, ποῦ ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια

1) Κυρίως ἡ ἐρμηνεῖα τοῦ καιμένου ἔχει ὡς ἐξῆς· Ποῖος λοιπὸν ἐπαξίως
θὰ ἠδύνατο νὰ ἀλλάξῃ τοὺς λόγους μου οὕτως εἰς σιωπὴν, ἀφοῦ σὺ ἐφάνης.

πῆρες τὴ σπράτα τὴν ἀγαπημένη,
κ' ἐκλινες ἔτσι νὰ φανῆς
σ' ἐμὲ τὴν πολυπικραμένη,
καθόλου μὴ μὲ...

ΟΡΕΣΤΗΣ

Τί νὰ μὴν κάνω;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μὴ μ' ἀποστερήσης
τὴν ἡδονὴ ποῦ παίρνω ἀπὸ τὸ πρόσωπό σου.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Κι' ἄλλοι ἂν σοῦ τῶκαναν, πολὺ ἤθελα θυμώσῃ.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Συγκλίνεις;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Γιατί ὄχι;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἦ φίλες μου, ἀναπάντεχο γιὰ μένα ἐστάθη
τότες αὐτὸ ποῦ ἄκουα τὸ μαντάτο,
κι' οὔτ' ἔκανα κανένα κίνημα βουβὸ
κι' οὔτ' ἔβγαλα φωνὴ γι' αὐτὸ
ἀκούοντας, ἢ πικραμένη. ¹

Μὰ τώρα σὲ κρατῶ στὰ χέρια· φάνηκες τέλος
μὲ τὴν θωριά τὴν πολυαγαπημένη,
ποῦ ἐγὼ καὶ μέσ' στίς δυστυχίες δὲν ἤμποροῦσα νὰ ξεχάσω.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἄφησε τ' ἀνωφέλευτα τὰ λόγια,

1) Ἦ φίλοι . . . κλύουσα, τάλαινα.. Τὸ χωρίον θεωρεῖται σκοτεινὸν
καὶ φέρονται ποικίλαι διορθώσεις καὶ ἐρμηνεῖαι αὐτοῦ· καὶ κατ' ἄλλας μὲν
τὸ αὐδὴν ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπαισίαν εἰδησιν, κατ' ἄλλας εἰς τὴν φωνὴν
τοῦ ἀδελφοῦ.

καὶ μήτε τῆς μητέρας τὴν κακία μὴ μοῦ μαθαίνεις,
 μήτε ποῦ ὁ Αἴγισθος τὸ πατρικὸ τὸ βίος ἀπ' τὸ παλάτι
 ζοδεύει, κι' ἄλλο σπαταλάει κι' ἄλλο σκορπίζει τοῦ κάκου·
 γιατί τὸν εὐκαιρὸν καιρὸν τὰ λόγια θὰ σκορποῦσαν.
 Μὰ αὐτὰ ποῦ τώρα θὰ μοῦ χρησιμέψουν λέγε,
 ποῦ φανεροὶ ἢ κρυμμένοι μὲ τὸν ἐρχομὸ μας τοῦτον
 θὰ σβύσουμε τὸ γέλιο στῶν ὀχτρῶν τὰ χεῖλη.
 Καὶ πρόσεχε ἢ μητέρα μας νὰ μὴ σὲ νοιώσῃ
 ἀπ' αὐτὸ τὸ χαρούμενο τὸ πρόσωπό σου,
 ὅταν ἡμεῖς οἱ δυὸ θὰμποῦμε στὸ παλάτι·
 ἀλλὰ ν' ἀναστενάξῃς τάχα γιὰ τὴν συμφορὰ μου,
 ὅπου πλαστὰ ἐμηνύθη· κι' ὅταν θὰ εὐτυχοῦμε,
 τότε χαρὰ καὶ γέλιο ἐλεύθερα θὰ τὰμποροῦμε.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλ' ὦ ἀδερφέ μου, ὅ,τι σ' ἐμένα καὶ σ' ἐμένα ἀρέσει,
 ἀφοῦ τις χαρὲς μου τούτες ἀπὸ σὲ τις ἐπῆρα
 καὶ δὲν τις ἔχω μόνῃ μου ἀποκτήσῃ,
 κι' οὔτ' ἂν ἀπόχταινα μεγάλο κέρδος
 δὲ θὰ δεχόμεν στὸ παραμικρὸ νὰ σὲ λυπῆσω·
 γιατί κακὰ ἤθελα φερθῆ στὴν τωρινή μου τύχη.¹
 Μὰ ξέρεις τάχα τὰ καθέκαστα στὸ σπίτι;
 θάκουσες πῶς ὁ Αἴγισθος δὲν εἶναι μέσα·
 καὶ μόνῃ τῆς στὸ σπίτι βρίσκεται ἢ μητέρα·
 ποῦ αὐτὴν ἐσὺ μὴ φοβηθῆς πῶς τάχα

1) Οὐ γὰρ ἂν καλῶς ὑπηρετοῖν τῶ παρόντι δαίμονι. Δύο ἐπιδέχεται ἐρμηγείας, κακὰ ἤθελα ἐνεργήσῃ εἰς τὴν παρούσαν ἀγαθὴν περίστασιν διὰ τὴν ἐκδίκησιν καὶ ἀγνώμων ἤθελα δειχθῆ εἰς τὴν καλὴν μου τύχην τῆς ἀφίξεώς σου.

θὰ ἰδῆ γελούμενο τὸ πρόσωπό μου.
 Γιατὶ ἀναλυτὸ ἔχουσε μέσα μου παλαιὸ μῖσος
 κι' ἀφότου σ' εἶδα πλέον ποτὲ ἀπὸ τὴ χαρὰ μου
 δὲ θέλω σταματήσῃ δάκρυα νὰ χύνω·
 γιατί πῶς θὰμποροῦσα νὰ σταθῶ ποῦ σὲ εἶδα
 τὴν ἴδια μέρα ζωντανὸν καὶ πεθαμένον;
 ἀλήθεια ἀφάνταστα σ' ἐμένα ἔχεις πραγμένα·
 ἔτσι ποῦ κι' ὁ πατέρας ἂν ἤθελεν ἔρθῃ,
 πλέον αὐτὸ γιὰ θάμα δὲ θὰ τὸ περνοῦσα,
 ἀλλὰ θὰπίστευα πραγματικά πῶς τὸν θωροῦσα.
 Λοιπὸν, ἀφοῦ ἀπὸ τέτοιους ὁρόμους μᾶς εἶται φτασμένος,
 μόνος διαφέντευε, ὡς τὸ ἐπιθυμεῖ ἢ καρδιά σου·
 γιατί μόνῃ μου ἐγὼ δὲν ἤθελα ἓνα ἀπὸ τὰ δυὸ ἀστοχήσῃ·
 ἢ ὅπως ἔπρεπε θὰ γλύτωνα ἢ θὰ χανόμεν ἔτσι.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Σ' ὀρμηγείφα νὰ σωπαίνῃς, γιατί ἀκούω κάποιον,
 ποῦ πρὸς τὴ θύραν ἔρχεται ἀπὸ μεσα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μπάτε, ὦ ξένοι,
 ἀφοῦ καὶ τέτοια φέρνετε ποῦ στὸ παλάτι
 οὔτε καὶ ν' ἀρνηθῆ νὰ τὰ δεχθῆμπορεῖ κανένας,
 οὔτε ἤθελε εὐχαριστηθῆ καὶ νὰ τὰ πάρῃ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ἦ ἐσεῖς, ὀλότελα τρελλοὶ καὶ γνώσῃ στερημένοι,
 τί ἀπὸ τὰ δυὸ, δὲ νοιάζεστε καθόλου πιά γιὰ τὴ ζωὴ σας;
 ἢ γεννηθήκατε χωρὶς καθόλου νοῦ στὴν κεφαλὴ σας;
 καθόλου δὲν καταλαβαίνετε πῶς εἴστε, ὄχι κοντὰ τους,
 μὰ μέσ' στὶς πιὸ μεγάλες συμφορὰς τις ἴδιες;

ἀλλ' ἂν ἐγὼ δὲν τύχαινε ἀπὸ πολλῆν ὥρα
αὐτὰ τὰ διάβα νὰ φυλάω ἤθελαν φθάση
τὰ σχέδιά σας στὸ παλάτι πρὶν ἀπ' τὰ κορμιά σας·
μὰ τώρα ἐγὼ τὰ ἐπιμελήθηκα ὅλα τοῦτα.
Καὶ τώρα παρατῆστε τὰ ἀτελείωτα λόγια,
καὶ τούτη τὴν ἀχόρταστη χαρούμενη φλυαρία,
καὶ μπάτε μέσα πιά, γιατί σὲ τέτοιες ὥρες
κακὴ 'ναι ἡ ἀργητα κ' εἶναι καιρὸς τέλος νὰ λάβῃ τὸ ἔργο.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καὶ πῶς θὰ τὰ ἔρω μέσα στὸ ἔμπασμά μου;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Καλά· γιατί τυχαίνει καὶ κανεὶς δὲ σὲ γνωρίζει.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Εἶπες, καθὼς φαίνεται, πῶς ἔχω πεθάνῃ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Μάθε πῶς πιά νεκρὸν στὸν Ἄδῃ ἐδῶ σὲ λογαριάζουν.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καὶ χαίρονται γι' αὐτά; ἢ σὰν τί λένε;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Στὸ τέλος θέλει σὰς τὰ πῶ· ὅσο γιὰ τώρα,
ὅλα σὲ κείνους πᾶν καλὰ κι' ὅσα καλὰ δὲν εἶναι.¹

ΗΛΕΚΤΡΑ

Πές μου, ἀδερφέ, ποῖος εἶναι αὐτός; γιὰ τῶν θεῶν τὴ χάρη.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Δὲν τὸν γνωρίζεις;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Οὔτε κἂν τὸν βάνει ὁ νοὺς μου.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Δὲ ξέρεις σὲ ποιοῦ κάποτε τὰ χέρια μ' ἔχεις δώσει;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποῖος; τί μοῦ λές;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Αὐτὸς ποῦ στὴ Φωκίδα
κρυφὰ στὰ χέρια μ' ἔφερεν, ὅπως ἐσύ μ' ἐγνωιάστης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Αλήθεια ἐκεῖνος εἶν' αὐτός, ποῦ κάποτε ἐγὼ μόνον
ἀπὸ πολλοὺς βρῆκα πιστὸν στὸ φόνο τοῦ πατέρα;

ΟΡΕΣΤΗΣ

'Ετσ' εἶναι· πιά περισσότερο μὴ μὲ ἐξετάζης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

'Ὡ τί εὐτυχία, ὦ μόνε ἐσύ σωτήρα
τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Ἀγαμέμνονος, πῶς ἤρθες;
ἀλήθεια ἐσύ 'σαι κείνος ποῦ ἔχεις σώση
κι' αὐτὸν κ' ἐμένα ἀπὸ πολλὰς ταλαιπωρίες;
ὦ ἀγαπημένα χέρια, καὶ γλυκειά σ' ἐμένα
δούλεψη ποῦ τὰ πόδια σου μοῦ ἔχουν δοσμένη,
πῶς ἔτσι ἀπὸ πολὺ μαζί μας ὄντας
κρυβόσουν καὶ δὲ δείχνοσουν, παρὰ μονάχα
μὲ λόγια μὲ θανάτωνες, ἐνῶ εὐτυχία γιὰ μὲ κρατούσες;
σὲ χαιρετῶ, πατέρα μου· γιατί πατέρα
νομίζω πῶς θωρῶ σε σένα· χαιρετῶ σε·
μάθε μονάχα πῶς ἐσένα ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους
περσότερο ἐγὼ μίσησα κι' ἀγάπησα τὴν ἴδια μέρα.

1) Ἐννοεῖ τὴν ἀξιοκατάκριτον χαρὰν τῆς Κλυταιμνήστρας.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Ἄρκοῦν αὐτά, λογιάζω· γιατί ὅσα
γενήκαν στὸ ἀναμεταξύ, πολλές ἡμέρες
κ' ἴσες κυκλογυρίζουν νύχτες ὅπου θᾶναι
δοσμένες νὰ τὰ καλοποῦμε, Ἡλέκτρα.
Μὰ ἐγὼ σ' ἐστᾶς ποῦ παραστέκεστε λέω τώρα,
πῶς εἶναι πιά καιρὸς νὰ κινηθῆτε·
τώρα μονάχη εἶναι ἡ Κλυταιμνήστρα,
τώρα δὲ βρίσκεται κανένας ἄντρας μέσα·
ἀλλ' ἂν ἀργοπορήσετε, συλλογισθῆτε
πῶς καὶ μ' αὐτοὺς καὶ μ' ἄλλους πλέον ἀσκημένους
περσότερους μαζί θὰ χτυπηθῆτε.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καθόλου πιά δὲν εἶναι νὰ μακρολογοῦμε,
Πυλάδη, ἀλλὰ τὸ γρηγορώτερο πρέπει νὰ μποῦμε,
ἀφοῦ δεηθοῦμε στῶν θεῶν τὰ πατρογονικά στασιδία,
ποῦ ἐδῶ μπροστὰ στις θύρες τούτες κατοικίζουν.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἀφέντη Ἀπόλλων, καταδεχτικός νὰ τοὺς ἀκούσης,
μαζί μ' αὐτοὺς κ' ἐμένα, ποῦ συχνὰ μπροστὰ σου
ἀπ' ὅ,τι εἶχα μ' ἀπλοχεριά πάντα ἔφερά σου.
Καὶ τώρα ἀπ' ὅ,τι δύνομαι, Λύκειε, θὰ φέρνω,
παρακαλῶ, προσπέφτω, δέομαί σου,
πρόθυμος γίνε μας βοηθὸς σὲ τούτη τῆ βουλή μας,
καὶ δεῖξε στοὺς ἀνθρώπους ποιά χαρίζουν
οἱ θεοὶ πληρωμὴ σ' ὅσους κακοδρομίζουν.

ΧΟΡΟΣ

Γιὰ ιδέστε ὁ Ἄρης βόσκοντας, ποῦ πλησιάζει,
κί ἀπὸ τὴν κακίαν ἀμάχη αἵματοςτάζει.

Καὶ τώρα στὰ παλάτια μπαίνουν
μέσα τ' ἀφεύγατα σκυλλιά
κί ἀπ' τοὺς δολερούς τοὺς φόνους
πίσω τρέχοντας πηγαίνουν,¹
ὥστε πολὺν καιρὸν ἀκόμα δὲ θ' ἀργήσῃ
καὶ τῆς καρδιάς μου τῶνειρο νὰ γίνεταί θ' ἀρχίσῃ.
Γιατί μέσα στις κάμαρες περνᾷ ὁ Ὀρέστης,
τῶν νεκρῶν² ὁ βοηθὸς ὁ κρυφοπάτης,³
στὴν παλιὰ τὴν πατρικιά τὴν ἀρχοντοκατοικιά,
καὶ κρατεῖ σφιχτὰ στὸ χέρι
νεοακόνιστο καὶ φονικὸ μαχαῖρι·
κί ὁ Ἑρμῆς τῆς Μαίας τὸ παιδί
τὸν ὀδηγεῖ, κρυφὴ παγίδα στὸ σκοτάδι,
στὸ τέλος σύντομα νὰ βγῆ
καὶ πλέον δὲν ἀργεῖ.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἦ πολυαγαπημένες μου γυναῖκες, τὴ στιγμὴν ἐτούτη
οἱ ἄντρες κάνουν τὸ ἔργο· ἀλλὰ περίμενε καὶ σῶπα.

ΧΟΡΟΣ

Πῶς λοιπόν; τί κάνουν τώρα;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Γιὰ τὴν ταφὴν ὑδρίαν
τοιμάζει ἐκείνη κί αὐτοὶ παραστέκονται κοντὰ τῆς.

1) Ὁ Σχολιαστὴς νομίζει ὅτι αὐτὰ ἀναφέρονται εἰς τὸν Ὀρέστην καὶ τὸν σύντροφόν του· ἄλλοι εἰς τὰς Ἑρινύκας.

2) Δηλ. τοῦ Ἀγαμέμνονος.

3) Δολιόπους.

ΧΟΡΟΣ

Κ' ἐσὺ γιατί ῥθες ἔξω;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Νὰ φυλάξω

μὴν ἔρθῃ μέσα ὁ Αἰγισθος χωρὶς νὰ δοκηθοῦμε.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Ῥιμένα· ἄχ σπίτια

ἔρμα ἀπὸ φίλους καὶ γεμαῖα ἀπὸ φονιάδες.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Φωνάζει κάποιος μέσα· δὲν ἀκοῦτε, φίλες;

ΧΟΡΟΣ

Ἄκουσα ἢ δύστυχη πρωτάκουστα, ποῦ ἀνατριχιάζω.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Ἄχ ἢ ταλαίπωρη· Αἰγισθε, ποῦ λοιπὸν εἶσαι;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Νά, πάλι φωνάζει κάποιος.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Ἄχ παιδί μου,

σπλαχνίσου τῇ μητέρα ποῦ σ' ἐγέννα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄλλ' ἀπὸ σένα

σπλάχνος δὲν ἤρε αὐτὸς οὔτε ὁ πατέρας ὁ δικός του.

ΧΟΡΟΣ

ᾠ γενεὰ δυστυχισμένη,

τώρα πιά τούτη ἢ μοῖρα σου θέλει τελειώσῃ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Ἄχ ἄχ πληγώθηκα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Διπλά, ἂν μπορῆς, νὰ τῇ χτυπήσῃς.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Ἄχ ξανά πάλι.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἄς ἦταν καὶ τὸν Αἰγισθο ἔτσι.

ΧΟΡΟΣ

Πιάνουν οἱ κατάρες· καὶ ζοῦν ἐκεῖνοι

ποῦ κοιτονται στὴ γῆ ἀποκάτου.

Γιατὶ ξαναχυμένο τὸ αἷμα

τὸ παίρνουν ἀπὸ τοὺς φονιάδες τοὺς οἱ πεθαμένοι.

Μὰ νά, αὐτοὶ βρίσκονται μπροστά μας·

καὶ κόκκινο τὸ χέρι τους

στάζει ἀπὸ τῇ φονικῇ θυσία·

δὲν εἶναι νὰ τοὺς κατακρίνω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

᾽Ορέστη, πῶς τὰ πᾶτε;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ὅσο γιὰ τὸ παλάτι

καλά, ἂν τάχῃ ὁ Ἄπολλωνας καλὰ διατάξῃ.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Πέθανεν ἢ ταλαίπωρη;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Πιὰ μὴ φοβᾶσαι.

ἢ μάνα σου ποτὲ νὰ σὲ καταφρονέσῃ.

ΗΛΕΚΤΡΑ

.

.

ΟΡΕΣΤΗΣ

.

ΧΟΡΟΣ

Σωπάστε γιατί καθαρά βλέπω τὸν Αἰγισθο κ' ἐφάνη

ΟΡΕΣΤΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΑ

᾽Ω ἀγόρια, μέσα ξαναμπήτε.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Τὸν βλέπετε πουθενά;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ἐκ τῆν ἐξοχὴ χαρούμενος γιὰ ἐδῶ βαδίζει.

ΧΟΡΟΣ

Μπάτε τὸ γληγορότερο πίσω ἀπ' τις θύρες.

γιὰ νὰ τὰ καλοσυγυρίσετε καὶ τοῦτα,
ἀφοῦ τὰ καλοσυγυρίσατε τὰ πρῶτα.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Θάρρος· τελειώνουμε.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Βιάσου λοιπὸν νὰ πᾶς, ὅπου σκοπεύεις.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Καὶ νά, ὅπου πάω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Γιὰ τοῦτα ἐδῶ θὰ πάρω ἐγὼ φροντίδα.

ΧΟΡΟΣ

Λίγα καὶ μὲ γλυκάδα νὰ μιλήσης
θὰ σύμφερε σ' αὐτὸν ἐδῶ, νὰ τὸν ἀφήσης
χωρὶς νὰ νοιώση στὴν ἐκδίκηση νὰ πέση.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ποῖς ἀπὸ σᾶς γνωρίζει ποῦ τυχαίνει νᾶναι
οἱ ξένοι ἀπ' τῆ Φωκίδα ποῦ γιὰ τὸν Ὀρέστη,
λέν, μῆνυμα ἔφεραν πῶς πέθανε στοὺς ἵππικούς ἀγῶνες;
ἐσένα βέβαια, ἐσὲ ρωτῶ, ναὶ ἐσένα,
ὅπου ξεθρασεμμένη δείχνουσιν ὡς τώρα·
γιατὶ περισσότερο ἐσύ γνοιάζεις, νομίζω,
ᾧστε πολὺ καλὰ νὰ ξέρης νὰ μοῦ ὀρίσης.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τὸ ξέρω· καὶ πῶς ὄχι; γιατί ἄλλοιῶς δὲ θὰ μπορούσα
τὴν τύχη νὰ γνωρίζω τῶν δικῶν μου.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ποῦναι λοιπὸν οἱ ξένοι; πληροφορήσέ με.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μέσα κατάλυμα ἤϊραν σὲ νοικοκυρὰν ἀγαπημένη.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ἄλήθεια βέβαιο μῆνυμα τοῦ θανάτου ἔχουν;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὅχι μὲ λόγια μόνο, μὰ καὶ τὸ ἀποδείξαν.¹

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ὅστε μπορούμε καὶ χειροπιαστὰ νὰ ἰδοῦμε;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μπορεῖτε βέβαια· κ' ἔχουν κάμποσο ἄθλια τὴν ὄψη.

1) Ἐν τῇ κειμένῃ εἰς ὅλον τὸν παρόντα διάλογον αἱ ἀποκρίσεις τῆς Ἡλέκτρας εἶναι ὑπαινιγμοὶ διὰ τὸν θάνατον τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐνῶ ὁ Αἰγισθος ἐκλαμβάνει αὐτοὺς ὡς ἀναφερομένους εἰς τὸν θάνατον τοῦ Ὀρέστου· τοῦτο δὲν καταρθώθη νὰ ἀποδοθῇ ἀρκούντως εἰς τὴν μετάφρασιν.

2) Πολλὰ χαιρεῖν μ' εἶπας· ὑπολαμβάνεται οὕτως καὶ ὡς ὑπαινιγμὸς τοῦ θανάτου του, ὃν ἐν ἀγνοίᾳ του ἐποίησε διὰ τὸ ὕστατον χαιρε (Μιστρ.).

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Λόγια μου ἴπες χαρούμενα, ποῦ δὲν τὸ συνηθίζεις.²

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μπορεῖς νὰ χαίρεσαι, ἂν αὐτὰ τυχαίνουν γιὰ χαρὰ σου.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Εἶπα σιωπῆ, καὶ ν' ἀνοιχτοῦν οἱ πύλες
ὄλοι νὰ δοῦν ἀπ' τὶς Μυκῆνες κι' ἀπὸ τ' Ἄργος,
κι' ὅποιος ἀπ' ἀδειανὲς ἐλπίδες σήγωνε κεφάλι
γι' αὐτὸν ἐδῶ, τώρα θωρώντας τον ἀπεθαμένον
νὰ δέχεται τὰ χαλινάρια μου, γιὰ νὰ μὴν εὔρη
ἐμὲ τιμωρητὴ καὶ βάλῃ γνώση στανικά του.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Νά, γίνεται ὅ,τι κρέμεται ἀπὸ μένα·
γιατὶ ἔμαθα μὲ τὸν καιρὸ στοὺς δυνατώτερους νὰ κλίνω.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ἦ θέ μου, βλέπω θέαμα ποῦ δὲν εἶναι
χωρὶς θεοῦ βοήθεια γινομένο.¹
μ' ἂν εἶναι νὰ τιμωρηθῶ παίρνω τὸ λόγο πίσω.²
Σηκῶστε κάθε σκέπασμα ποῦ ἀπὸ τὰ μάτια μας τὸν κρύβει,
ὁ συγγενὴς μου κι' ἀπὸ μὲ δάκρυα νὰ λάβῃ.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ὁ ἴδιος σήκωσέ το· αὐτὸ γιὰ μὲ δὲ στέκει,

1) Κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Gomperz ὁ ὅποιος τὸ φθόνου ἔτρεφεν εἰς θεοῦ.

2) Ὑπάρχουσι διάφοροι ἐρμηνεῖαι, ὡς καὶ διάφοροι διορθώσεις τοῦ χωρίου· ἡμεῖς ἠκολουθήσαμεν τὴν ἐρμηνείαν, καθ' ἣν τὸ εἰδ' ἔπεστι νέμεσις ἀναφέρεται εἰς τὸν Αἰγισθον ἐκφράζοντα φόβον μήπως τιμωρηθῇ ἀπὸ τοῦ θεοῦ διὰ τὴν χαιρεκακίαν ἣν δεικνύει διὰ τῆς φράσεως χωρὶς βοήθειαν τοῦ θεοῦ.

ἀλλὰ δικό σου χρέος εἶναι, τοῦτο
νὰ ἰδῆς καὶ λόγια φιλικὰ νὰ τοῦ λαλήσης.¹

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ἄλλὰ καλὰ μ' ὀρμήνεψες καὶ θὰ τ' ἀκούσω·
κ' ἐσύ, ἂν εἶναι πουθενὰ στὸ σπίτι ἡ Κλυταιμνήστρα
κάλεσέ την·

ΟΡΕΣΤΗΣ

Εἶναι κοντά σου· ἀλλοῦ μὴν τὴν γυρεύεις·

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ἄχ, τί βλέπω;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ποῖον φοβᾶσαι; ποῖον δὲ γνωρίζεις;

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

σὲ ποιῶν ἀντρῶν τὰ δίχτυα ἔπεσα ὁ δυστυχιμένος;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Λοιπὸν δὲ νοιώθεις πολλὴν ὥρα πῶς τὸ ἴδιο
μὲ ζωντανοὺς μιλάς σὰν νᾶταν πεθαμένοι;²

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ἄλλοίμονο ἔνοιωσα τὸ λόγο· καὶ δὲ μένει
ἀμφιβολία καμμιά πῶς μου μιλεῖ ὁ Ὀρέστης.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Κι' ὄντας μάντης καλότατος πολὺν καιρὸ γελιόσουν.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Χάθηκα ὁ δόλιος· ἀλλὰ χάρισέ μου

1) Ὡς μὴ συγγενεῖς δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ τὸν προσαγορεύσωσιν.

2) Δηλ. ἐκλαμβάνεις τοὺς ζῶντας διὰ νεκροῦς νομίζων πῶς ἐγὼ ὁ Ὀρέστης, μεθ' οὗ διαλέγεσαι, ἀπέθανον.

λίγα νὰ σοῦ μιλήσω

ΗΛΕΚΤΡΑ

Μὴν ἀφήτης

γιὰ χάρη τῶν θεῶν περισσότερα νὰ πῆ, ἀδερφέ μου,
μήτε τὰ λόγια του σὲ μάκρος νὰ τραβήξῃ.

[Γιατὶ τί κέρδος μὲ τὴν ἄργητα ἤθελε μᾶς φέρῃ
ἄνθρωπος στὴν κακία ζυμωμένους
ὁποῦ τοῦ μέλλεται γιὰ νὰ πεθάνῃ;] ¹

Μὰ σκότωνέ τον τὸ ταχύτερο καὶ χαρισέ τον
στοὺς νεκροθάφτες, ποῦ σ' αὐτὸν ἀρμόζουν,
μακρὰ ἀπ' τὰ μάτια τὰ δικά μας·
γιατὶ σὲ μένα μόνο αὐτὸ θὰ ἡμπόρει
ξεπληρωμὴ στὶς συμφορὲς μου τίς παλιὲς νὰ γίνῃ.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μπορεῖς γλήγορα μέσα νὰμπης· γιατί τώρα
δὲν εἶναι ἀγώνας γιὰ τὰ λόγια ἀλλὰ γιὰ τὴν ψυχὴ σου.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ἄλλὰ γιατί μὲ φέρνεις μέσ' στὸ σπίτι;
πῶς, ἂν αὐτὸ τὸ ἔργο εἶναι καλὸ, σκοτάδι
χρειάζεται καὶ δὲν μπορεῖς ἐδῶ νὰ μὲ σκοτώσῃς;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Νὰ μὴ μοῦ ὀρίζῃς; μὰ στὸ μέρος νὰ τραβήξῃς,
ποῦ τὸν πατέρα τὸ δικό μου ἔχεις σκοτώσῃ,

1) Ἐκολουθήσαμεν τὴν γραφὴν: Τί γὰρ βροτῶν ἂν σὺν κακοῖς μεμει-
γμένων θνήσκῃν ὁ μέλλων τοῦ χρόνου κέρδος φέροι· καὶ οὐχὶ τὴν γρα-
φὴν, τίς . . . ὁ μέλλων οὐ χρόνου κ.τ.λ.

ἐκεῖ καὶ σὺ στὸν ἴδιον τόπο νὰ πεθάνῃς.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Λοιπὸν ἀνάγκη πᾶσα αὐτὸ τὸ σπίτι
ὄλες τίς τωρινὲς καὶ τίς μελλούμενες τίς δυστυχίες
νὰ ἰδῇ ποῦ οἱ Πελοπίδες θὰ ὑποφέρουν;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ὅσο γιὰ τὴ δική σου, ἐγὼ σὰ μάντης τέλειος βεβαιῶνω.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ἄλλὰ δὲν ἦταν πατρικὴ σου ἡ τέχνη, ποῦ ἐκαυχῆθῃς.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Πολλὰ μιλεῖς κ' εἶναι πολὺς ὁ δρόμος,
μὰ περπάτα.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Ὅδῃγα με.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἐσὺ μπρὸς νὰ βαδίζῃς.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ

Φοβᾶσαι μὴ σοῦ φύγω;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μὴ θάνατο λάβῃς

γλυκόν· ¹ πρέπει πικρὸν νὰ σοῦ τὸν ἔχω φυλαγμένον.

[Κ' ἔπρεπε ἀμέσως τέτοια τιμωρία στὸν καθένα νὰ εἶναι,
ποῦ βούλεται νὰ κάνῃ κάτι πέρα ἀπὸ τοὺς νόμους,

1) Κατὰ Schneider ὁ Ὀρέστης φοβεῖται αὐτοκτονίαν τοῦ Αἰγίσθου
Μιστρ.).

ὁ φόνος, ¹ ποῦ ἤθελε τὴν κακουργία δλιγοστήνη].

ΧΟΡΟΣ

Ἦ ἐσὺ σπορά τοῦ Ἄτρειως,
πόσο πολύπαθη ποῦ ἐστάθης,
λεύθερη ζώντας δὲν ἐχάθης
κι' ἀπὸ τὰ πάθη μόλις βγήκες,
μ' αὐτὸ ποῦ ἔχεις καταπιαστῆ
ἔχεις ἀποκατασταθῆ. ²

Τ Ε Λ Ο Σ

1) Ἐἶνε παράθεσις στὸ τέτοια τιμωρία.

2) Κατὰ τὴν ἐρμηνεσίαν τοῦ Kaibel.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΞΗ ^{EN} ΑΘΗΝΑΙΣ

Ν Ο Μ Ι Κ Α

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ καταρτισθέντες ὑπὸ

Γ. Διοβουσιώτου, δικηγ., ὕψης. ἐν τῷ Πανεπ.	
Πολιτικὴ Δικονομία (ἐκδόσις Β')	Δρ. 22.—
Ἐμπορικὴ Νομοθεσία (ἐκδόσις Β')	» 15.—
Διπλωματικὴ καὶ Προξενικὴ Νομοθεσία	» 7.—
Ἰόνιος Πολιτικὸς Κώδιξ	» 8.—
Χαρτόσημον	» 4.—
Ἑλληνικὰ Συντάγματα	» 3.50
Διεθ. Ἐλεγχος. Δημ. Χρέος. Μονοπώλια	» 4.—
Φορολογία καπνοῦ	» 2.—
Ποινικὴ Δικονομία (ἐκδόσις Β')	» 13.—
Ποινικὸς Νόμος (ἐκδόσις Β')	» 13.—
Διοικητικὴ Ἐκτέλεσις	» 4.—
Φορολογία ἐπιτηδευμάτων	» 2.—
Στρατ. καὶ Ναυτ. Ποινικὴ Νομοθεσία	» 4.—
Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία	» 3.—
Δικαστικὸς Ὁργανισμὸς	» 4.—
Ἀστικοὶ Νόμοι	» 13.50
Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, Δημόσιον Δο- γιστικόν, Συντάξεις	» 6.—
Δημοτικὴ Νομοθεσία	» 3.—
Ὀδοποιία, Οἰκοδόμ. πόλεων, Δημ. ἔργα	» 4.—
Τελωνιακὴ Νομοθεσία	» 3.—
Γενικὸν Εὐρετήριον	» 3.—

Τὸ ὅλον Δρ. 141.—

ΣΥΣΤΗΜΑ ΡΩΜΑ-ΓΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ὑπὸ Ber-
nard Windscheid κατὰ μετάφρασιν Ἀθανά-
σιου Ἀργυροῦ, δικηγόρου. Δρ. 60.—

Τόμος Α'. Γενικαὶ Ἀρχαί	» 14.—
» Β'. Ἐμπροσθέντων Δίκαιον	» 12.—
» Γ'. Ἐνοχικὸν Δίκαιον, μέρος α'	» 11.—
» Δ'. » β'	» 12.—
» Ε'. Οἰκογενειακὸν Δίκαιον	» 6.—
» ΣΤ'. Κληρονομικὸν Δίκαιον	» 12.—

ΑΞΙΟΝ ΝΟΜΙΚΗΣ συγγραφαὲν ἐπιμελείᾳ Θ.

Φλογαίτου, τόμοι 2, σελ. 2,000	» 30.—

ΕΞΑΒΙΒΛΟΣ ΑΡΜΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ὑπὸ Θεοδώ-
ρου Φλογαίτου Δρ. 14.—

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ κατὰ τὰς παραδό-
σεις Zen. Psarā, σφ. 8ον, σελ. 920 Δρ. 12.—

**ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΜΕΤΑ ΤΥΠΙ-
ΚΟΥ** ὑπὸ Κωνσταντίνου Μάτσα Δρ. 12.—

ΝΕΟΙ ΠΑΝΔΕΚΤΑΙ, ἦτοι συλλογὴ πασῶν τῶν
μέχρι σήμερον γραφεισῶν νομικῶν διατριβῶν,
ἐπιμελείᾳ Ν. Κουντουριώτου δικηγόρου.

Τόμ. α'. Α'. Ἀβαρία - Ἀνήλικος	Δρ. 17.50
» β'. Α'. Ἀνταγωγή - Ἀχρεώστητος	» 16.—
» γ'. Β-Δ. Βιασμὸς - Δημ.κατήγορος	» 12.50
» δ'. Δ. Διαζύγιον - Δωρεῖα	» 13.50
» ε'. Ε. Ἐγγράφα - Ἐπιταγή	» 13.50
» στ'. Ε-Κ. Ἐπιτροπεία - Κεφαλαιώσεις	» 12.50
» ζ'. Κ-Κ. Κηδεμονία - Μουσιανῶν τεκμηρίων	Δρ. 13.50
» η'. Ν-Π. Ναυλος - Πράξεις ποιν.	» 14.—
» φ'. Π-Ρ. Προανάγκαις - Ρέοντα ὕδατα,	» 12.50
» ι'. Σ-Υ. Σήματα - Ὑπερορκ. βλάβη	» 12.—
» ια'. Υ-Ω. Ὑποθήκη - Ὁφειλέας ἀγωγή - Εὐρετήριον	» 9.50

Τὸ ὅλον Δραχ. 147.—

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΠΟΛ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ
ΝΟΜΩΝ ὑπὸ Δ. Ποταμιάνου προέδρου Ἐφε-
τῶν. Τόμοι 4, σελ. 3452 Δρ. 40.—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ. Τὸ γνήσιον κείμενον αὐτῶν μόνον,
κατ' ἐπεξεργασίαν τῶν κ. κ. Γ. Διοβουσιώτου
καὶ Κ. Διοβουσιώτου. Τόμοι 5 Δρ. 25.—

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ὑπὸ Θ.

Φλογαίτου. Τὸ ὅλον ἔργον	Δρ. 47.50
Τόμ. α'. Πολιτικὴ Δικονομία καὶ Ὁργανισμὸς Δικαστηρίων, σελ. 928	Δρ. 10.—
» β'. Ποινικὸς νόμος - Ποιν. δι- κονομία - Ποιν. διατιμῆσις	» 10.—
» γ'. Ἐμπορικὸς νόμος - Ἀστι- κὸς νόμος - Χαρτόσημον	» 10.—
» δ'. Ἐξάβιβλος Ἀρμενοπούλου	» 14.—
» ε'. Ἐπίμετρον τῆς β' ἐκδόσεως περιλαμβανόν τὸς νεωτέ- ρους νόμους, Β. Διατάγ- ματα, νομολογίαν κτλ.	» 3.50

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, γραφεῖσα

ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συγγραμματος Κ. Ν. Κωνστῆ
ὑπὸ Ἰω. Πετρονικαίου. Τόμοι 3 Δρ. 9.—

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, γραφεῖς ὑπὸ Ν.

Κουντουριώτου, δικηγόρου.	Δρ. 10.—

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ὑπὸ Lyon

Caen καὶ Κ. Renault, καθηγητῶν ἐν τῇ Νο-
μικῇ Σχολῇ τῶν Παρισίων. Μετάφρασις Κουν-
τουριώτου, καὶ Σκελεταρίου δικηγόρου.
Τὸ ὅλον ἔργον τόμοι 3 Δρ. 80.—

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ,

ὑπὸ Θ. Φλογαίτου, σελ. 488	Δρ. 10.—

**ΕΙΔΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟ-
ΜΙΚΟΙ** ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἄλλων

Τραπεζῶν, κτλ. ὑπὸ Γ.Κασιμή δικηγ. Δρ. 3.—

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ καὶ **ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥ-
ΤΙΛΙΑ** ὑπὸ Ἐμμ. Μακρυγιάννη Δρ. 18.—

ΑΞΙΟΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ, πε-

ριέχον σύντομον ἐρμηνοσίαν ἐκάστου θεσμοῦ,
τοῦς σχετικῶς τύπους καὶ τὴν σχετικὴν νομο-
λογίαν, ὑπὸ Ν. Κουντουριώτου. Τόμ. α'. Ἀβα-
ρία—Ἀπιστία. Σελ. 752 Δρ. 14.—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ, Κατὰ τὴν ἐν Λειψίᾳ ἐκδοσιν τοῦ

G. E. Heimbach καὶ τὸ συμπλήρωμα τοῦ Z.
Lingenthal, καὶ τῶν E. Ferrini καὶ J. Mer-
cati, οἱ προσετέθησαν αἱ νεωαὶ διατάξεις τῶν
Βυζαντινῶν Αὐτοκρατορῶν αἱ μέχρι τῆς κατα-
λύσεως τῆς Βυζαντινικῆς Αὐτοκρατορίας ἐκδο-
θεῖσαι, τὰ ἑλλειπόντα κείμενα τοῦ Jus Graeco-
romanum, ἢ μέχρι τοῦ νῦν σχετικὴ νομολογία
τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων καὶ πλεῖστα ἐρ-
μηνευτικὰ σημειώσεις, ὑπὸ Ἰωάννου Ζεππῶ
δικηγόρου. Ἐκδόσις δευτέρα, ἐπιτηδεύμενη καὶ
βελτιωμένη (μεγαλύτερα τῆς α' ἐκδόσεως κατὰ
1000 σελ.ἰδ.). Τόμοι 5. Σφ. 4ον διαστ. Δρ. 150.—

ΣΥΣΤΗΜΑ ΡΩΜΑ-ΓΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ὑπὸ Ἐρ-
ρίκου Dernburg καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπ.

στημίᾳ τοῦ Βερολίνου, κατὰ μετάφρασιν Γεωρ-
γίου Διοβουσιώτου, ὕψηγοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ
Πανεπιστημίῳ. Ἐκδόσις δευτέρα ἐπιτηδεύμενη.

200 ΔΡΑΧ. ΒΙΒΛΙΑ ΔΥΝΑΣΘΕ Ν' ΑΓΟΡΑΣΗΤΕ ΠΑΡΩΝΤΕΣ 10 ΔΡ. ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΙΛΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΩΝ

Ἐκδομένη ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Δρος Ι. ΖΕΡΒΟΥ

	Ἐξέδοθσαν
ΑΙΣΧΥΛΟΥ	
Πέρσαι. Μετάφρ. Ἰω. Ζερβοῦ	Δρ. 1.50
* Ἀγαμέμνων. Μετάφρ. Ἰω. Γρυπάρη	» 1.50
Εὐμενίδες. Μετάφρ. Ἰω. Γρυπάρη	» 1.50
Χοηφόροι. Μετάφρ. Ἰω. Γρυπάρη	» 1.50
Προμηθεὺς δεσμώτης. Μετάφρ. Ἰω. Ζερβοῦ	» 1.50
Οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Μετάφρ. Ἰω. Γρυπάρη	» 1.50
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ	
* Ἐκκλησιάζονσαι. Μετάφρ. Π. Δημητρακοπούλου	Δρ. 2.—
* Ὄρνιθες. Μετάφρ. Π. Δημητρακοπούλου	» 3.—
Βάτραχοι. Μετάφρ. Π. Δημητρακοπούλου	» 3.—
Λυδιστράτη. Μετάφρ. Π. Δημητρακοπούλου	» 2.—
Νεφέλαι. Μετάφρ. Π. Δημητρακοπούλου	» 2.—
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ	
* Ἀθηναίων Πολιτεία. Μετάφρασις Ἰω. Ζερβοῦ.	
* Ἠθικὰ Νικομάχεια. Μετάφρ. Κ. Ζάρμπα	» 5.—
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ	
Οἱ τρεῖς Ὀλυμπιακοί. Μετάφρ. Ν. Γκινιοπούλου	» 1.—
* Ὁ περὶ στεφάνου λόγος. Μετάφρ. Ν. Γκινιοπούλου	» 2.—
Οἱ τέσσαρες Φιλιππικοί. Μετάφρ. Ν. Γκινιοπούλου	» 1.50
ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ	
* Ἐγχειρίδιον. Μετάφρασις Ἀρ. Καμπάνη	» 0.80
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ	
* Ἰφιγένεια ἢ ἐν Ταύροις. Μετάφρασις Ν. Κυπαρίσση	» 1.50
* Ἰππόλυτος ὁ στεφανιδόμος. Μετάφρ. Α. Τανάγρα	» 1.50
Φοινίσσαι. Μετάφρ. Ν. Ποριώτη	» 1.50
* Ἀλκινόης. Μετάφρ. Γ. Τσοκοπούλου	» 1.50
Βάνχαι. Μετάφρ. Κ. Βάραλη	» 1.50
Μήδεια. Μετάφρ. Α. Τανάγρα	» 1.50
Κύκλωψ. Μετάφρ. Γ. Τσοκοπούλου	» 1.50
* Ἰκέτιδες. Μετάφρ. Ν. Ποριώτη	» 1.50
* Ἴων. Μετάφρ. Π. Δημητρακοπούλου	» 1.50
* Ἀνδρομάχη. Μετάφρ. Γ. Τσοκοπούλου	» 1.50
* Ἠλέκτρα. Μετάφρ. Α. Τανάγρα	» 1.50
* Ἡρακλῆς μαινόμενος. Μετάφρ. Κ. Βάραλη	» 1.50
* Ἰφιγένεια ἢ ἐν Αὐλίδι. Μετάφρασις Ἰω. Φραγκιά	» 1.50
ΗΡΟΔΟΤΟΥ	
Μοῦσαι. Μετάφρ. Α. Σκαλίδου, ἐπιθεωρηθεῖσα ὑπὸ Ἰω. Ζερβοῦ.	
Τόμος Α'. Κλειῶ—Εὐτέρας. Δρ. 3.—	Τόμος Γ'. Ἐρατὸ—Πολύμνια Δρ. 3.—
» Β'. Θάλασσα—Μελπ.—Τερψ. » 3.—	» Δ'. Ὀδρανία—Καλλιόπη » 3.—
ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ	
Χαρακτῆρες. Μετάφρασις Μαρίνου Σιγούρου	» 1.—
ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ	
Πελοποννησιακὸς πόλεμος. Μετάφρασις Ἰω. Ζερβοῦ.	
Τεύχος Α'. Βιβλία Α' καὶ Β'. Δρ. 2.50	Τεύχος Γ'. Βιβλία Ε' καὶ ΣΤ'. Δρ. 2.50
» Β'. » Γ' καὶ Δ'. » 2.50	» Δ'. » Ζ' καὶ Η'. » 2.50

100 ΑΡΧΑΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΠΛΗΡΩΝΤΕΣ ΑΝΔ 5 ΔΡΑΧ., ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ. — Ζητήσατε τιμολόγιον (λογεῖον)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΩΝ

Ἐκδομένη ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Διευτ. Δ. ΖΕΡΒΟΥ

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ

Ἐξέδοθησαν

Εἰδύλλια. Μετάφρασις Ἀντ. Πολέμη Δρ. 3.—

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

Ἄπαντα. Μετ. Ἰω. Κορυλάκη Τόμοι 3, ἕκαστος τόμος . . . 3.—

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

Ἀπομνημονεύματα. Μετάφρασις Κ. Βεργαλή . . . 2.50

ΟΜΗΡΟΥ

Ἰλιάς. Μετάφρασις ἔμμετρος Ἰωάννου Ζεβού

Τόμος Α'. Ῥαψῳδία Α-Ζ Δρ. 1.50 | Τόμος Β'. Ῥαψῳδία Ν-Σ Δρ. 1.50

Τόμος Β'. Ῥαψῳδία Η-Μ 1.50 | Τόμος Δ'. Ῥαψῳδία Τ-Ω 1.50

Ὀδύσσεια. Μετάφρασις ἔμμετρος Ἰωάννου Πολυλά

Τόμος Α'. Ῥαψῳδία Α-Ζ Δρ. 1.50 | Τόμος Γ'. Ῥαψῳδία Ν-Σ Δρ. 1.50

Τόμος Β'. Ῥαψῳδία Η-Μ 1.50 | Τόμος Δ'. Ῥαψῳδία Τ-Ω 1.50

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Συμπόδιον ἢ περὶ ἔρωτος. Μετάφρασις Ν. Κουντουριώτου Δρ. 2.50

Μενέξενος ἢ ἐπιτάφιος. Μετάφρ. Ἰω. Ζεβού. » 1.—

Θεαίτητος ἢ περὶ ἐπιστήμης. Μετάφρ. Κ. Ζάμπα » 3.—

Χαρμίδης ἢ περὶ σαφροσύνης. Μετάφρ. Ἀρ. Καμπάνη » 0.80

Σοφιστής ἢ περὶ τοῦ ὄντος. Μετάφρ. Κ. Ζάμπα » 2.50

Πρωταγόρας ἢ σοφιστής. Μετάφρ. Ἀρ. Χαροκόπου » 2.—

Πολιτικός ἢ περὶ βασιλείας. Μετάφρ. Κ. Ζάμπα » 2.50

Κριτών Μετάφρασις Ν. Γκινουοῦλου » 0.80

Φαίδων ἢ περὶ ψυχῆς. Μετάφρασις Ἀρ. Χαροκόπου » 2.50

Λάχης ἢ περὶ ἀνδρείας. Μετάφρ. Ἀρ. Καμπάνη » 1.—

Λυδίας ἢ περὶ φιλίας. Μετάφρ. Ἀρ. Καμπάνη » 0.80

Γοργίας ἢ περὶ ἠθροικῆς. Μετάφρ. Ἀλ. Φιλαδέλφειας. » 3.—

Κριτίας ἢ ἠθικός. Μετάφρ. Ἀρ. Χαροκόπου. » 1.—

Ἰσπίας μείζων καὶ ἐλάσσων. Μετάφρ. Κ. Ζάμπα » 2.—

Φίλιππος ἢ περὶ ἡδονῆς. Μετάφρ. Κ. Ζάμπα » 2.50

Ἀπολογία Σωκράτους. Μετάφρ. Ἀλ. Μωραϊτίδη. » 1.50

Κρατύλος ἢ περὶ ὀρθότητος τῶν ὀνομασιῶν. Μετ. Κ. Ζάμπα » 2.50

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

Βίη παράλληλοι. Μετάφρασις Ἀλεξάνδρου Ῥ. Ῥαγκαβῆ

Τόμ. Α'. Θησεύς - Ῥαυλοῦς, Λακκούργος - Νουμάς. Δρ. 8.00	Τόμ. ΣΤ'. Σερτώριος - Εὐμένης, Ἀγησίλαος - Πομπήιος. » 8.00
Β'. Σόλων - Πομπήιος, Θεμιστοκλής - Κάμилλος, Περικλῆς - Φάβιος Μάρκιος. » 8.00	Ζ'. Ἀλέξανδρος - Ιούλιος Καίσαρ, Φωκίων - Κάτων. » 8.00
Γ'. Ἀλκιβιάδης - Κοριολάνος, Τιμόλεων - Αἰμίλιος Παῦλος, Πελοπίδας - Μάρκελλος. » 8.00	Η'. Ἁγίς - Κλεομένης - Τ. Γράγχος, Γ. Γράγχος, Δημοσθένης - Κικέρων. » 8.00
Δ'. Ἀριστείδης - Μάρκος Κετών, Φιλοπόμην - Φλαμίνιος, Πέρσης - Μάριος. » 8.00	Θ'. Ἀρταξέρξης - Δημήτριος - Ἀντώνιος. » 8.00
Ε'. Ἀλέξανδρος - Σέλλας, Κίμων - Δούκιλλος, Νικίας - Κράσσος. » 8.00	Ι'. Δίων - Βρούτος - Ἀρατος - Γάβρας - Ὀθων. » 8.00

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Οἰδίπους τύραννος. Μετάφρ. Ἀριστ. Καμπάνη Δρ. 1.50

Φιλοκτήτης. Μετάφρ. Ζαχ. Παπαντωνίου » 1.50

Αἴας. Μετάφρ. Κ. Βεργαλή » 1.50

Ἠλέκτρα. Μετάφρ. Μ. Δυῆση » 1.50

Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῶν. Μετάφρ. Η. Βουγιουρτίδου » 1.50

200. ΛΟΓΑΧΜΩΝ ΒΙΒΛΙΑ ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΠΑΡΕΣΤΟΝΤΕΣ ΕΝΑ ΙΟ ΔΡΑΧ. ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ. — Ζητήσατε τιμολόγιον δωρεάν

